ဒသလမျှောင်ကျေးရွာ

ဟသ်ာတမြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း

(၂၀၂၃-၂၀၂၇)

ပြုစုရေးဆွဲသူ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့

ဒသလမျှောင်ကျေးရွာ၊ဟသ်ာတမြို့နယ်

(သမဝါယမနှင့် ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၂၃ခုနှစ်၊မတ်လ

မာတိကာ ၂
စကားချီး ၆-၇
ဒသမျှောင်ကျေးရွာအရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ ဟသ်ာတမြို့နယ် ၈
ဒသမျှောင်ကျေးရွာ ရာသီခွင်ပြ ပြက္ခဒိန်၊ ဟသ်ာတမြို့နယ် ၉
ဒသမျှောင်ကျေးရွာ အဖွဲ့အစည်းပြပုံ၊ ဟသ်ာတမြို့နယ် ၁၀

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်အစီအစဉ်

(၁) နိဒါန်း– ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု ၁၁
(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက် ၁၁-၁၂
(ခ) စီမံကိန်း၏လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု ၁၂
(၂) ကျေးရွာ၏ပထဝီဝင်အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ၁၃
(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား ၁၃
(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ၁၃
(၃) ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ ၁၃
(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ ၁၃-၁၄
(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ– ဝင်ငွေပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု ၁၄
(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှုများ ၁၄
(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ ၁၄
(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ ၁၅
(စ) ကျားမဆိုင်ရာ ဆက်နွယ်မှု ၁၅
(၄) ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေ ၁၅
(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ် ၁၅-၁၆
(ခ) သီးနှံ၊သားငါးထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ ၁၆
(ဂ) စိုက်ပျိုး၊မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ ၁၆
(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု ၁၆-၁၇
(င) ဘဏ္ဍာနှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု ၁၇
(ဆ) လူငယ်နှင့်ယဉ်ကျေးမှု ၁၇
(ဇ) အခြေခံအဆောက်အဦများ လက်လှမ်းမီမှု– လမ်း၊တံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး ၁၇-၁၈

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး ၁၈
(၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၁၈
(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ ၁၈-၁၉
(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ၊ ၂၀
(၆) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်နှင့်ဗျူဟာ ၂၁
(၇) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကိစ္စရပ်များနှင့် ဗဟိုအဆင့်မူဝါဒများအကြား အစီအစဉ်ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ ၂၂-၂၃
(၈) ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ ၂၄
(က) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် ၂၄
(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကို အခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စု သတ်မှတ်ခြင်း ၂၅
(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ ၂၅-၂၇
(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့်အချိန်ကာလ ၂၈
(၉) ဘတ်ဂျတ်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ် ၂၈-၃၀
(၁၀) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ ၃၀
(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏အခန်းကဏ္ဍ ၃၀
(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ ၃၀
(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ ၃၀-၃၁
(ဃ) ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအမံများ ၃၁
(၁၁) စီမံကိန်းကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း ၃၁-၃၂
(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း ၃၂-၃၃
(ခ) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှုအကဲဖြတ်ခြင်း ၃၃
(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ ၃၃
နောက်ဆက်တွဲ(၁) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ တည်ဆောက်မှုအခြေပြဇယား ၃၄-၃၆
နောက်ဆက်တွဲ(၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းကော်မတီဝင်များစာရင်း ၃၇
နောက်ဆက်တွဲ(၃) စီမံကိန်းဇယားများ ၃၈
ဇယား ၁ လူဦးရေ နှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ ၃၈
ဇယား ၂ လုပ်သား အင်အား နှင့် ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အမျိုးအစား ၃၉-၄၃

ဇယား ၃	လုပ်ငန်းနှင့်ကျား/မအလိုက်အနည်းဆုံးနှင့်အများဆုံးလုပ်အားခနှုန်းထား	၄၄
ဇယား ၄	ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု	၄၅
ဇယား ၅	ဓါတ်သတ္တုနှင့်အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်များ	၄၅-၄၆
ဇယား ၆	ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေ	၄၇
ဇယား ၇	ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုများ၏ ဝမ်းစာဖူလုံမှုအခြေအနေ	၄၇-၄၈
ဇယား ၈	ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သောအုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ	၄၉
ဇယား ၉	ကျေးရွာ၏ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုအခြေအနေနှင့် ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး အစီအမံများ	၄၉-၅၁
ဇယား ၁၀	ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများ	၅၁-၅၂
ဇယား ၁၁	ကျေးရွာအတွင်းရှိလူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ	၅၃-၅၄
ဇယား ၁၂	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသောပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ	၅၄-၅၅
ဇယား ၁၃	ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှုမြေယာပိုင်ဆိုင်သည့်အိမ်ထောင်စု	၅၅
ဇယား ၁၄	ကျေးရွာ၏ရေအရင်းအမြစ်နှင့်ရေသွင်းဧရိယာ	၅၆-၅၇
ဇယား ၁၅	အဓိကသီးနှံများနှင့်အထွက်နှုန်း	၅၇-၅၈
ဇယား ၁၆	ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးရေးသုံးကရိယာများပိုင်ဆိုင်မှု	၅၈
ဇယား ၁၇	သီးနှံအထွက်နှုန်းတိုးစေရန်အတွက်အခွင့်အလမ်းများ	၅၉
ဇယား ၁၈	သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက်ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	၅၉-၆၀
ဇယား ၁၉	မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ	၆၁-၆၂
ဇယား ၂၀	မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ	၆၂-၆၄
ဇယား ၂၁	မွေးမြူရေးနှင့်သားငါးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက်ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ	၆၄-၆၅
ဇယား ၂၂	စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက်အခွင့်အလမ်းများ	၆၆
ဇယား ၂၃	စိုက်ပျိုး/မွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက်ပြဿနာ နှင့်အခက်အခဲများ	၆၇-၆၈
ဇယား ၂၄	ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှုဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ပုံစံနှင့်အချိန်ကာလ	၆၈
ဇယား ၂၅	ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏အဓိကအကြောင်းအရင်း	၆၉
ဇယား ၂၆	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှပြန်ပို့ငွေ	၆၉
ဇယား ၂၇	ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှု၊ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှုအခြေအနေ	၇၀
ဇယား ၂၈	ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့်ဘဏ်လုပ်ငန်း	၇၁-၇၂
ဇယား ၂၉	ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ်များစီမံခန့်ခွဲမှုအတွက်လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ	၇၃

ဇယား ၃၀	မူလတန်း၊အလယ်တန်း၊အထက်တန်းနှင့်တက္ကသိုလ်အဆင့်စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း	၇၃-၇၄
ဇယား ၃၁	ကျောင်းတတ်နှုန်း	၇၄
ဇယား ၃၂	စာသင်ကျောင်းအခြေအနေနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ	၇၅
ဇယား ၃၃	ပညာရေးအခက်အခဲနှင့်ပြဿနာများ	၇၆
ဇယား ၃၄	အဖြစ်များသောရောဂါများ	၇၆-၇၇
ဇယား ၃၅	လွန်ခဲ့သော(၁၂)လအတွင်းကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု	၇၇
ဇယား ၃၆	ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့နှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ	၇၈
ဇယား ၃၇	သောက်သုံးရေရရှိမှု	၇၉-၈၀
ဇယား ၃၈	အိမ်သာအမျိုးအစား	၈၀
ဇယား ၃၉	ကျား/မ ရေးရာ	၈၁-၈၂
ဇယား ၄၀	ကျေးရွာ၏လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ	၈၂-၈၃
ဇယား ၄၁	ကျေးရွာ၏တံတားတည်ရှိမှု	၈၃
ဇယား ၄၂	ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	၈၄
ဇယား ၄၃	သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ	၈၄
ဇယား ၄၄	လျှပ်စစ်မီးရရှိမှုအခြေအနေများ	၈၅
ဇယား ၄၅	ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာနည်းပညာအခြေအနေ	၈၆
ဇယား ၄၆	ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ	၈၆
ဇယား ၄၇	ဘေးကင်းလုံခြုံရေးဝန်ဆောင်မှုအထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု	၈၇
ဇယား ၄၈	မူခင်းဖြစ်ပွားမှုအခြေအနေ	၈၈
ကိုးကားစာရင်း		၈၉

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းသည် ၂၀၂၃-၂၀၂၄ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၂၇-၂၀၂၈ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အထိ (၅)နှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်ထုံးပွက်ကုန်းကျေးရွာ၏ ကျေးရွာသူ/ကျေးရွာသားများ ပါဝင်ရေးဆွဲထားသည့် ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းဖြစ်ပါသည်။ ကနဦး အနေဖြင့် စီမံကိန်းဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သောနည်းပညာများပံ့ပိုးပေးသည့် သမဝါယမနှင့် ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအား အထူးပင်ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသောအချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် ဟသ်ာတမြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ သက်ဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများကိုလည်း အထူးပင်ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် ရပ်ရွာတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းများကို ယခင်ကာလများက စီစဉ်ချမှတ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုအများဖြင့် စနစ်တကျပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့်လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင်စနစ်တကျပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်နည်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့အချင်းချင်းတိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းအဖြေရှာရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးကျွမ်းကျင်သူအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမကကျေးရွာ အုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်ရရှိနိုင်သောနေရာများမှလည်း ကောက်ယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင်ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ အချက်အလက်များနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းစဉ်များအတွက် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများနှင့်အတူတကွ ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာနားလည်သိရှိခဲ့ပါသည်။

ယခုရေးဆွဲထားသော အစီအစဉ်သည် လက်ရှိကာလအတွင်းရရှိသည့် အချက်အလက်များကိုသာ အားပြုထားသော်လည်း နောင်ကာလများတွင် ထပ်မံရရှိသည့် ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များ ထပ်ဖြည့်ပေးခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းမွန်လာမည်မှာသေချာပါသည်။ ဤစီမံကိန်းတွင်ပါဝင်သော လုပ်ငန်းများသည် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်သွားရမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှု တစ်ဝက်ခန့်အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်ပြီးစီးမှု၊ ပေါ်ပေါက်လာမည့်အခက်အခဲများ၊ ရွေးချယ်မှုများနှင့်လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို အခြေအနေကာလပေါ်မူတည်၍ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက်လုပ်ဆောင်သွားရန်လည်း လိုအပ်နေပါမည်။

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ဟသ်ာတမြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၊ ဟသ်ာတမြို့နယ်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ်အဆင့်အစိုးရဌာနများ၏ အကြံပြုချက်များနှင့် ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှုအခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန်အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်လုပ်ငန်းအစီအစဉ်ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာ၊ဦးစားပေးလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိကဖော်ပြထားပါသည်။

မတ်လ ၂၀၂၄ ခုနှစ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

ဒသမျှောင်ကျေးရွာ

ဟသ်ာတမြို့နယ်

ကိုင်းချောင်းကျေးရွာအုပ်စု၊ ဒသဿမျှောင်ကျေးရွာ သယံဇာတပြမြေပုံ

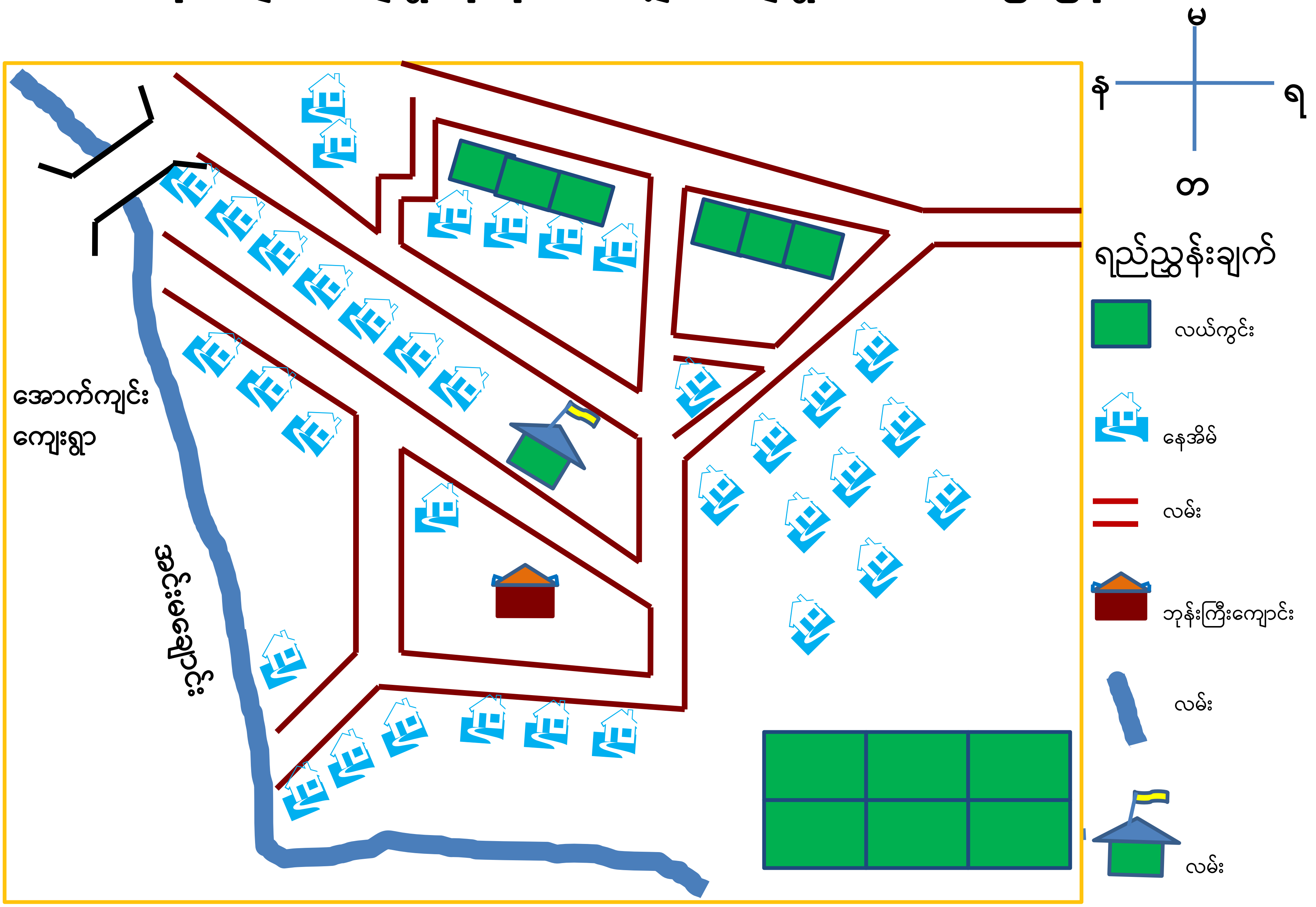

ဒသသမျှောင်ကျေးရွာ ရာသီခွင်ပြပြက္ခဒိန်မြေပုံ၊ ဟသ်ာတမြို့နယ်

စဉ်	အကြောင်းအရာ	တန်ခူး	ကဆုန်	နယုန်	ဝါဆို	ဝါခေါင်	တော်သလင်း	သီတင်းကျွတ်	တန် ဆောင်မုန်း	နတ်တော်	ပြာသို	တပို့တွဲ	တပေါင်း
၁	ရာသီဥတုအခြေအနေ											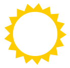	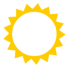
၂	လယ်/ယာစိုက်ပျိုးရေး	မြေပြင်	ထွန်စက်ခွဲ	စပါးကျဲ	ခါတ်မြေဩဇာ	ဆေးဖျန်း	ခါတ်မြေဩဇာ	ခါတ်မြေဩဇာ	စပါးရိတ်သိမ်း	မတ်ပဲစိုက်	ပိုးသတ်ဆေးဖျန်း	ပိုးသတ်ဆေးဖျန်း	ပဲသိမ်း
၃	အသုံးစရိတ်	နည်း	များ	များ	အလွန်များ	များ	အလွန်များ	များ	များ	များ	များ	များ	အလွန်များ
၄	ချေးငွေလိုအပ်မှု	နည်း	များ	များ	များ	များ	နည်း	နည်း	များ	များ	နည်း	များ	များ
၅	ဝမ်းစာဖူလုံမှု	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ
၆	သောက်သုံးရေဖူလုံမှု	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ
၇	တိရစ္ဆာန်အစာ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ
၈	တိရစ္ဆာန်ရောဂါဖြစ်ပွားမှု	နည်း	နည်း	နည်း	နည်း	နည်း	နည်း	နည်း	များ	နည်း	များ	နည်း	နည်း
၉	ပွဲတော်	သင်္ကြန်ပွဲ	ညောင်ရေသွန်းပွဲ	မရှိ	မရှိ	မရှိ	မရှိ	မီးထွန်းပွဲ	ကထိန်ပွဲ	မရှိ	မရှိ	ထမနဲပွဲ	မရှိ
၁၀	သဘာဝဘေးအန္တရာယ်	မရှိ	မရှိ	မရှိ	မိုးရေကြီး	မရှိ	မရှိ	မရှိ	မရှိ	မရှိ	မရှိ	မရှိ	မရှိ

ဟသ်ာတမြို့နယ်၊ ကိုင်းချောင်းကျေးရွာအုပ်စု၊ ဒဿမျှောင်ကျေးရွာ အဖွဲ့အစည်းပြမြေပုံ

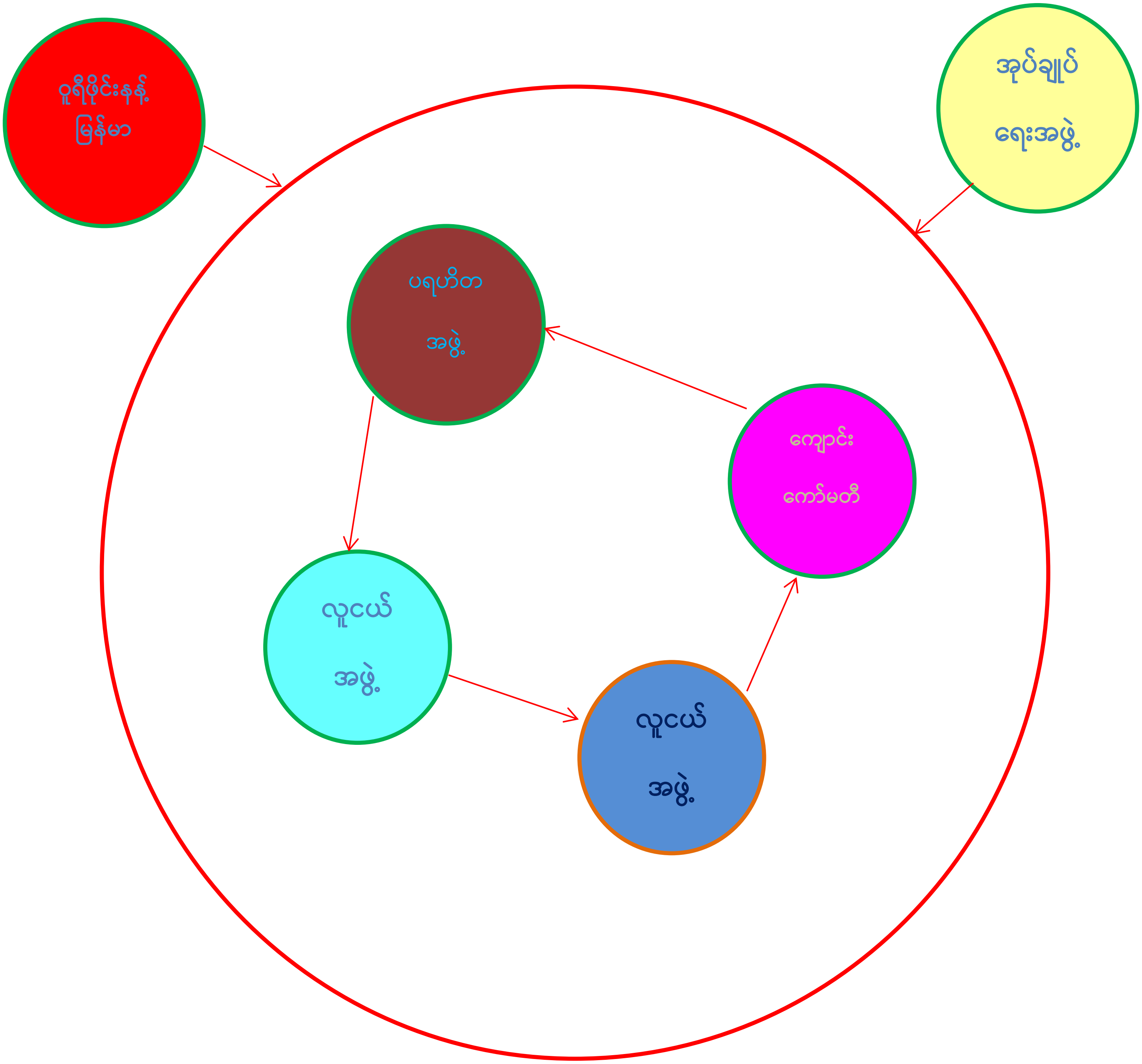

အပိုင်း(က)ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်လုပ်ငန်းစဉ်

(၁) နိဒါန်း–ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့်လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့်ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်သည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံများကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီး တစ်နိုင်ငံလုံးကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းများ ရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်မည့် အစီအစဉ်သစ်ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို နိုင်ငံတော်၏ အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင် တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရေး အတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ်ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကို အလေးထားမိလာကြပါသည်။ ထို့အပြင်ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများစသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သောကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ကျေးရွာစီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော်ရန်လိုအပ်သော နည်းပညာများရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင် ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့နေရသော ပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများ ဖြစ်ရသည့် အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အပံ့အပိုးဖြစ်စေသောအချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသောအချက်များ၊ (၅)နှစ်တာကာလအပြီးတွင်ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်လိုသည့် ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာအနေနှင့် ဆောင်ရွက်မည့်နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်းဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင်ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သောအရာများနှင့် ငွေကြေး ရရှိနိုင်မည့်လမ်းကြောင်းများကိုလည်း ဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သောအစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက်လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့် ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေး အဖွဲ့အစည်းများ၏ အာရုံစိုက်မှုကိုရစေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့်ပတ်သက်သူမှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ် မှတ်တမ်း၏အသုံးဝင်မှုများကို သိရှိစေရန် မျှော်လင့်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ကျေးရွာအဆင့်အားထုတ်မှုများအတွက် မူဝါဒနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အကူအညီများကို စုစည်း ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကို မြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအား တင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏စီးပွားရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာ မြောက်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs) ၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs) နှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏ အမှန်တကယ်လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရမည့်လုပ်ငန်းများအား ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေးစားချေးငွေလုပ်ငန်းရှင်များ အနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိ ငွေကြေးဆိုင်ရာလိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်းအချက်အလက်များ ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာနှင့်ကျေးလက်လူထု၏တိကျသောလိုအပ်ချက်များအား သိရှိလာခြင်းကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏သုတေသနလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အရေးရပ်တည်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ အနေဖြင့် ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကိုရရှိနိုင်မည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာငွေကြေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)၊ နိုင်ငံတကာအစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ နှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်းပေါင်းစည်းဆောင်ရွက်မှု ပိုမိုကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကို မြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းစီစဉ်မှုများ ပြုလာနိုင်ပါမည်။

(ခ) စီမံကိန်း၏လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင်တတ်နိုင်သော ငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့်အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှရနိုင်မည့်အကူအညီများကို အခြေခံကာ ဦးစားပေးစီမံကိန်းများ ချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါယင်းသို့မဟုတ်ဘဲကျယ်ပြန့်သည့်ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်ဖြင့် ရေးဆွဲထားပါသည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်းဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့်ရရှိပြီး အမြင်ရှင်းလင်းစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင်လူထုကို အဓိကနေရာတွင်ထားရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့်လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍ စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ဖွံ့ဖြိုးမှုကို တိတိကျကျပံ့ပိုးပေးရာ ရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေးအခက်အခဲ၊ နည်းပညာအခက်အခဲများရှိနိုင်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လိုအပ်ချက်များအား အများဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံး ဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့် စီမံချက်များကို နှစ်အလိုက် ဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏စွမ်းရည်နှင့် လိုအပ်သော အရင်းအနှီးများ ပြည့်စုံမှုပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင် တဖြည်းဖြည်းတိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည့် အစီအစဉ်မျိုးဖြစ်ပါသည်။

(၂) ကျေးရွာ၏ပထဝီဝင်အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား

ဟသ်ာတမြို့နယ်သည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အောက်ပိုင်းတွင် တည်ရှိ၍ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ဟသ်ာတ ခရိုင်တွင် တည်ရှိပါသည်။ ဟသ်ာတမြို့နယ်သည် မြောက်လတ္တီတွဒ် ၁၇ ဒီဂရီ ၁၅ မိနစ်နှင့် ၁၇ ဒီဂရီ ၅၀ မိနစ် ကြား၊ အရှေ့လောင်ဂျီတွဒ် ၉၅ ဒီဂရီ ၁၀မိနစ်နှင့် ၉၅ဒီဂရီ ၃၅မိနစ်ကြားတွင် တည်ရှိပြီး အကျယ်အဝန်းမှာ (၃၇၈.၆၅)စတုရန်းမိုင် ကျယ်ဝန်းပါသည်။

ဟသ်ာတမြို့နယ်သည် အရှေ့ဘက်တွင် ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး လက်ပံတန်းမြို့နယ်၊ အရှေ့ တောင်ဘက်တွင် ဇလွန်မြို့နယ်၊ တောင်ဘက်တွင် ကျုံပျော်မြို့နှင့် ဓနုဖြူမြို့နယ်၊ အနောက်မြောက် ဘက်တွင် အင်္ဂပူမြို့နယ်တို့နှင့် နယ်နိမိတ်ချင်း ထိစပ်လျှက်ရှိပါသည်။

ဟသ်ာတမြို့နယ်သည် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသဖြစ်သောကြောင့် မိုးရွာသွန်းမှုများသောဒေသ ဖြစ်ပါသည်။ ဟသ်ာတမြို့နယ်သည် သမမျှတသောရာသီဥတုရှိပြီး အမြင့်ဆုံးအပူချိန်(၄၂.၈ ºC) ရှိပြီး အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်မှာ (၂၇ ºC) ဖြစ်ပါသည်။ တစ်နှစ်ပျှမ်းမျှမိုးရွာရက်(၁၀၈)ရက်ရှိပြီး ပျှမ်းမျှမိုးရေချိန် (၉၃.၉၇)လက်မဖြစ်ပါသည်။ မိုးအများဆုံးရွာသွန်းသောလမှာ ဇူလိုင်လနှင့်ဩဂုတ်လများဖြစ်ပါသည်။

ဒဿမျှောင်ကျေးရွာသည် ပထဝီဝင်အနေအထားအရ မြေပြန့်ဒေသဖြစ်ပါသည်။ ကိုင်းချောင်းကျေးရွာအုပ် စုတွင်ပါဝင်ပါသည်။ ဟသ်ာတမြို့နယ်နှင့်(၁)မိုင်ခန့် ကွာဝေးပါသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်ကျေးရွာများမှာ အင်းမကျေးရွာ နှင့် အောက်ကျင်းကျေးရွာတို့ဖြစ်ပါသည်။ဒဿမျှောင်ကျေးရွာသည် လယ်ယာလုပ်ငန်းကိုအဓိကလုပ်ကိုင်၍ ခြံလုပ် ငန်းကိုလည်းလုပ်ကိုင်သော ဒေသတစ်ခုလည်း ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

ဒဿမျှောင်ကျေးရွာတွင် ဓာတ်သတ္တုဆိုင်ရာသဘာဝအရင်းအမြစ်များ ထွက်ရှိမှုမရှိပါ။ လယ်မြေ၊ခြံမြေများ အသင့်အတင့်ရှိကာ မြေဆီလွှာအသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ပါသည်။တောင်သူအားလုံးမှာ မိုးရေကိုအဓိကအားထား ၍ စပါးစိုက်ပျိုးကြပြီး ဆောင်းသီးနှံအဖြစ် မတ်ပဲကိုစိုက်ပျိုးပါသည်။ ခြံမြေများတွင် ကွမ်းများကိုသာ စိုက်ပျိုး ကြပါသည်။

(၃) ကျေးရွာ၏လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ဒဿမျှောင်ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စု(၁၀၄)စုရှိပြီး လူဦးရေစုစုပေါင်း(၄၁၈)ဦးရှိပါသည်။ပျှမ်းမျှ တစ်အိမ် ထောင်လျှင်(၄)ဦးနှုန်းခန့်ရှိသောကြောင့် ကျေးလက်အိမ်ထောင်စု၏အမျိုးသားအဆင့် ပျှမ်းမျှ တစ်အိမ်ထောင် လျှင်(၅)ဦးနှုန်းထက်လျော့နည်းနေပါသည်။ အသက်(၁၅ နှစ်မှ ၆၄ နှစ်)အထိ အလုပ်လုပ်နိုင်သောလူဦးရေမှာ (၈၅%)ရှိပြီး (၁၅)နှစ်အောက်လူဦးရေနှင့်အသက်(၆၄)နှစ်အထက် လူဦး

ရေစုစုပေါင်း (၁၅%)ခန့်သည် မှီခိုသူများ ဖြစ်ကြပါသည်။ကျေးရွာအတွင်း အလုပ်လုပ်နိုင်သော လူဦးရေများပြားမှုကြောင့် လူသားအရင်းအမြစ်ကောင်းများ အဖြစ် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ထောက်ပံ့မှုပေးနိုင်ပါသည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ-ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

ကျေးရွာသူ/ကျေးရွာသားများ ကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်သော ဥစ္စာစနေအဆင့်ခွဲခြားမှုနည်းလမ်းအရကျေးရွာအိမ်ထောင်စု၏ (၁၉%)မှာ ဆင်းရဲသားအိမ်ထောင်စုများဖြစ်ကြပါသည်။အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စုမှာ(၂၀)စုရှိပြီး လယ်(၁၁.၅)ဧက အထက်ပိုင်ဆိုင်သူများဖြစ်ကြပါသည်။အိမ်အနေအထားမှာလည်း တိုက်ခံ၊ သွပ်မိုး၊ ပျဉ်ထောင်၊ ပျဉ်ခင်းအမျိုးအစားဖြစ်ပြီး လယ်ယာသုံးကိရိယာများကို ပိုင်ဆိုင်ကြပါသည်။အလယ်အလတ်အိမ်ထောင်စုများမှာ (၅၀)စုရှိပြီး လယ်(၇.၅-၂.၅)ဧက ကြား ပိုင်ဆိုင်ကြကာ ပျဉ်ခင်း၊ ထရံကာ၊သွပ်မိုးသည့် အိမ်အမျိုးအစားများဖြင့် နေထိုင်ကြပါသည်။ လယ်ယာသုံးကိရိယာများ အနည်းငယ်နှင့် ကြက်၊ ဘဲ၊ ဝက်တို့ကို တစ်နိုင်တစ်ပိုင်မွေးမြူကြပါသည်။ တစ်နှစ်ဝင်ငွေမှာ မများပြားသော်လည်း အကြွေးတင်ရှိမှုမှာ အနည်းငယ်ရှိပါသည်။ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စု(၁၄)စုရှိပြီး လယ်(၂.၅ဧက)အောက်ပိုင်ဆိုင်ကြပါသည်။ အိမ်အခြေအနေမှာ ဝါး၊ ထရံကာ၊ သွပ်မိုးအိမ်များဖြင့် နေထိုင်ကြပါသည်။အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုများမှာ(၂၀)စုဖြစ်ပြီး မြေယာပိုင်ဆိုင်မှုအနည်းငယ်သာရှိကြပါသည်။ ကျေးရွာအိမ်ထောင်စု၏ (၂၀%)ခန့်မှာ ကျပန်းလုပ်ကိုင်ကြသူများ ဖြစ်ကြပါသည်။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

ဒသချောင်ကျေးရွာတွင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသောအိမ်ထောင်စု(၂၅)စုရှိသည့်အနက် (၃၅)ရာခိုင်နှုန်းမှာ (၃)လအောက်ချေးငှားခြင်းမပြုဘဲ ထမင်းပုံမှန်/နပ်မှန်အောင် စားသောက်နိုင်ပြီး၊ (၃၇) ရာ ခိုင်နှုန်းမှာ(၃-၆) လအထိ ဝမ်းစာဖူလုံမှုရှိ၍ ချေးငှားခြင်းမပြုဘဲ ထမင်းပုံမှန်/နပ်မှန်အောင် စား သောက်နိုင်ပါသည်။ ၎င်းတို့သည် လုပ်အားခ ကြိုယူခြင်း၊ ငွေတိုးချေးစားသူများထံမှ ချေးယူခြင်းအပြင် အခြားဒေသသို့သွားရောက်လုပ်ကိုင်သော မိသားစုဝင်များထံမှ ပြန်ပို့ငွေတို့ဖြင့် စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံရေးဖြေရှင်းနေကြရပါသည်။ ငွေကြေးအရင်းအနှီးမဖူလုံသော ဆင်းရဲသောတောင်သူများအဖို့ထိခိုက်မှုများရှိနိုင်ပါသည်။သဘာဝဘေးအန္တရာယ်နှင့်ကြုံတွေလာလျှင် ကျေးရွာတွင်နေထိုင်သော အိမ်ထောင်စု(၃၅%)ခန့်မှာ အခက်အခဲကြုံတွေ့ရနိုင်ပါသည်။

(ဃ)ကျန်းမာရေးနှင့်အာဟာရ

ကျန်းမာရေးအတွက်တစ်ခုခုဖြစ်ပွားပါက (၂)မိုင်ခန့်ကွာဝေးသော ဟင်္သာတပြည်သူ့ဆေးရုံသို့ သွားရောက်ပြသကြပါသည်။ကျေးရွာတွင် အဝီစိတွင်းစက်တပ်(၇၅)တွင်းရှိပြီး အဝီစိတွင်း တုံကင်(၂၅)တွင်းရှိသဖြင့် သောက်သုံးရေအတွက် လုံလောက်မှုရှိပါသည်။သွေးလွန်တုတ်ကွေးရောဂါမှာ ယခုနှစ်ပိုင်းတွင်ဖြစ်ပွားမှုလျော့နည်းလာပါသည်။ အမျိုးသမီး၊ လူငယ်လူရွယ်၊ သက်ကြီးပိုင်းတို့သည်လည်း တစ်ကိုယ်ရည်

သန့်ရှင်းရေးနှင့်ကျန်းမာရေးအသိအမြင်များရှိကြသည်။ ကျေးရွာတွင် ရွာသားအများစုသည် သာမန်အားဖြင့် ကျန်းမာရေးကောင်းမွန်ကြပြီး အာဟာရပြည့်ဝမှုရှိကြပါသည်။ ကလေးငယ်အများစုလည်း ကျန်းမာကြပါသည်။

(င) ပညာရေးနှင့်ကျွမ်းကျင်မှုများ

ဒသသမျှောင်ကျေးရွာ အခြေခံပညာမူလတန်းကျောင်းတွင် ဒသသမျှောင်ကျေးရွာမှ ကျောင်းသား/သူများ သွားရောက်ပညာသင်ကြားကြပါသည်။ ကျောင်းအကျိုးတော်ဆောင်များနှင့် ကျောင်းသားမိဘများအားလုံးသည် တက်ကြွစွာပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ ကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာသားများတွင် ဘွဲ့ရသူဦးရေနှင့် ဆရာ/မဦးရေ အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။

ကျေးရွာရှိလယ်မြေများ၌ မိုးရာသီတွင်စပါးနှင့် ဆောင်းရာသီတွင် မတ်ပဲ၊ ပဲတီစိမ်း၊ ပြောင်း၊ ငရုတ်တို့ကို နှစ်သီးစားစိုက်ပျိုးကြပါသည်။ နွား၊ ဝက်၊ ကြက်၊ ဘဲမွေးမြူခြင်းစသည်တို့ကို တစ်နိုင်တစ်ပိုင် မွေးမြူကြပါသည်။ခြံမြေများတွင် ကွမ်းနှင့်ပဲမျိုးစုံတို့ကို စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ ကိုယ်ပိုင်လယ်ယာမြေမရှိသော အိမ်ထောင်စုများအနေဖြင့် လယ်ယာလုပ်ငန်းတွင် ကျပန်းလုပ်သားများအဖြစ် ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ကြပြီး အစိုးရဌာနများတွင် ဝင်ရောက်အမှုထမ်းနေသော အစိုးရဝန်ထမ်းများရှိသည့်အိမ်ထောင်စုများလည်း အနည်းငယ်ရှိပါသည်။

(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

ဒသသမျှောင်ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သော အမျိုးသားလူဦးရေမှာ အမျိုးသမီးလူဦးရေထက် အနည်းငယ်များပါသည်။ စပါးစိုက်ချိန်နှင့်စပါးသိမ်းချိန်တို့တွင် အမျိုးသားတစ်ဦးလျှင် (၁၀၀၀၀)ကျပ်မှ (၇၀၀၀) ကျပ်ရရှိပြီး အမျိုးသမီးတစ်ဦးလျှင် (၇၀၀၀)ကျပ်မှ (၅၀၀၀)ကျပ်ခန့်ရရှိကြပါသည်။ ကျေးရွာ၏ စာတတ်မြောက်မှုတွင်လည်း ပညာရေးအဆင့်အလိုက်တွင် အမျိုးသား/အမျိုးသမီးလူဦးရေမှာ မျှတပြီး အမျိုးသားဦးရေမှာအမျိုးသမီးဦးရေထက်နည်းပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်းရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အစည်းများတွင် အမျိုးသမီးများတက်ကြွစွာ ပါဝင်ကြပါသည်။ သို့သော်ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ဆုံးဖြတ်ပိုင်ခွင့်များတွင် အမျိုးသမီးများ၏ အခန်းကဏ္ဍမှာ အနည်းငယ်အားနည်းနေဆဲ ဖြစ်ပါသည်။

(၄) ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေ

ကျေးရွာ၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအနေအထားကို သိရှိခြင်းအားဖြင့် နိုင်ငံတော်နှင့် ဒေသဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပိုမိုကောင်းမွန်စေရန်များစွာ အထောက်အကူပြုနိုင်ပါသည်။

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် လူငယ်အဖွဲ့နှင့် အမျိုးသမီးအဖွဲ့တို့သည် ကျေးရွာ၏ သာရေးနာရေး ကိစ္စရပ်များကို ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့နှင့်ပူးပေါင်းကာ ဆောင်ရွက်နေကြပါသည်။ ယခုအခါတွင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ ဦးဆောင်ပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီကို ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် ပူးပေါင်းပါဝင်ရွေးချယ်ဖွဲ့စည်းခဲ့ကြပါသည်။ ဤကော်မတီသည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင်ပါဝင်သော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများအား သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနများ၊ ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) သီးနှံ၊သားငါးထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

ကျေးရွာရှိ လယ်သမားများသည် စပါးနှင့်မတ်ပဲတို့ကိုသာ အဓိကစိုက်ပျိုးကြပြီး စိုက်ဧက(၁၀၅.၇၅) ဧက စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ခြံမြေတွင် ကွမ်းနှင့်ပဲတို့ကို (၁၀.၅)ဧက စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ စိုက်ခင်းအားလုံးကို ပျိုးပင်စနစ်ကို ကျင့်သုံးကြပါသည်။ မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှပံ့ပိုးသော ချေးငွေမှာ စိုက်ပျိုးစရိတ်ကို အထောက်အကူပြုသော်လည်း ရာသီချိန်အမီမရရှိပါ။ ထို့ကြောင့် စိုက်ပျိုးရေးစရိတ်အတွက် (မြေပြင်ချိန်မှစ၍ ပေါင်းသတ်ခြင်း၊မြေသြဇာကျဲပတ်ချိန်အတွင်း) အရင်းအနှီးလိုအပ်ချက်အား ပြင်ပလုပ်ငန်းရှင်များနှင့် ဓာတ်မြေသြဇာအရောင်းဆိုင်များမှ အတိုးနှုန်း(၅)ကျပ်နှုန်းဖြင့် ချေးယူရပါသည်။ ဆောင်းသီးနှံတွင်ပြုပြင်ချိန် တိုတောင်းခြင်းနှင့် ရာသီချိန်တိုတောင်းခြင်းကြောင့် လယ်သမားများအားလုံးသည် ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးခြင်းစနစ်ဖြင့်သာ အသုံးပြုကြပါသည်။နေအိမ်ခြံဝန်းများတွင် ကွမ်းတစ်မျိုးတည်းကိုသာ အဓိကထားစိုက်ပျိုးကြပြီး သီးပင်စားပင်များကို အိမ်ထောင်စုအလိုက် စားလောက်ရုံသာ စိုက်ပျိုးကြပါသည်။

ဒသယမျှောင်ကျေးရွာတွင် တစ်နိုင်တစ်ပိုင်မွေးမြူရေးအနည်းငယ်လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ နွား၊ ဝက်၊ ကြက်၊ဘဲများကို မွေးမြူကြပါသည်။

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

ဒသယမျှောင်ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူအသင့်အတင့်ရှိပါသည်။အရောင်းအဝယ်လုပ်သား၊ ပန်းရံလုပ်သား၊ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သား အနည်းငယ်နှင့် အစိုးရဌာနများတွင်ဝင်ရောက်အမှုထမ်းနေသော ဝန်ထမ်းများလည်းရှိပါသည်။

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု

ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေးကိုသာ အဓိကထားလုပ်ကိုင်သော ကျေးရွာဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ ဗဟုသုတလေ့လာမှုအားနည်းမှုများကြောင့် လယ်စိုက်ခင်းနှင့်မတ်ပဲ၊ ကွမ်းစိုက်ခင်းများတွင် ဖျက်ပိုးများ ကျရောက်တတ်ခြင်းကြောင့် ပိုးသတ်ဆေးနှင့် ဓာတုမြေသြဇာသုံးစွဲမှုများပြားသဖြင့် မြေဆီလွှာအရည်အသွေးကျဆင်းလာနိုင်သည်။ တောင်သူများအနေဖြင့် ဘက်စုံပိုးမွှား နှိမ်နင်းရေးစနစ်အစား ဓာတုပိုးသတ်ဆေးများကိုသာ အသုံးပြုမှုများပြားလာသည်။ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲမှုတွင်လည်း ပလပ်စတစ်အိတ်ခွံ၊ ပုလင်းခွံ၊ ဗူးခွံများကို စနစ်တကျမစွန့်ပစ်ကြသဖြင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အသိပညာပေးလုပ်ငန်းများ မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေးသင့်သည်။

ဒသသမျှောင်ကျေးရွာသည် မုန်တိုင်းဘေးအန္တရာယ်မှာ နည်းပါးသည်။အားပျော့သော မုန်တိုင်းဝင်ရောက်မှုသာ တစ်ခါတစ်ရံကြုံတွေ့ရတတ်သည်။ ဘေးကင်းလုံခြုံရေးအတွက် မည်သည့်အဖွဲ့၊ မည့်သည့်ဌာနမှ သင်တန်းပေးခြင်း၊ ကြိုတင်စီမံပေးခြင်းမရှိပါ။သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြိုတင်ကာကွယ်နိုင်ရန် အတွက် လက်ကိုင်ဖုန်း၊ ရေဒီယို၊ တီဗွီတို့မှ သိရှိရပါသည်။ မြို့နှင့်နီးသည့်အတွက် ဒေသလုံခြုံရေးအား အသင့်အတင့်လုံခြုံမှုရှိပါသည်။

(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှု

ငွေချေးရန် အရင်းအမြစ်များမှာ မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ လယ်သမားများကိုသာ ထုတ်ချေးပြီး တစ်ဧကလျှင် (၁၀၀၀၀၀)ကျပ်နှုန်း ထုတ်ချေးပေးပါသည်။ သို့သော်စိုက်ပျိုးစရိတ်များ၊ သွင်းအားစုတန်ဖိုးများ မြင့်တက် လာမှုကြောင့် မလောက်ငှာ သည့်အပြင် စိုက်ပျိုးစရိတ်အချိန်မီမရရှိသဖြင့် များစွာအခက်အခဲဖြစ်ရပါသည်။အတိုးနှုန်းမှာ (၀.၂၅)ကျပ်နှုန်းဖြစ်ပြီး လတိုးဖြစ်ပါသည်။ ထုတ်ချေးသည့်ကာလမှာအနည်းဆုံး (၁)နှစ်သာ ထုတ်ချေးပါသည်။ လယ်သမားများ အနေဖြင့် လုံလောက်သောချေးငွေ ပမာဏအားနှစ်ရှည်(အနည်းဆုံး ၃နှစ်) ထုတ်ချေးမည်ဆိုပါက ပိုမိုအကျိုးရှိစွာ အသုံးချနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

ဝူရီဖိုင်းနန်း(စ်) အသေးစားငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုအဖွဲ့အနေဖြင့် ကျေးရွာတွင်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်း အနည်းငယ်ရှိပါသည်။

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

ဒသသမျှောင်ကျေးရွာတွင် အခြေခံပညာမူလတန်းကျောင်းရှိပါသည်။ ကျန်းမာရေးအတွက် တစ်ခုခုဖြစ်ပွားပါက ကျေးရွာနှင့်(၂)မိုင်ခန့်ကွာဝေးသော ဟင်္သာတပြည်သူ့ဆေးရုံသို့ သွားရောက်ပြသရပါသည်။ကျေးရွာတွင် ခြံစည်းရိုးကာရံထားသော သောက်ရေတွင်းမရှိပါ။ အဝီစိ(၁၀၄)လုံးရှိပြီး သောက်ရေအတွက် လုံလောက်မှုရှိပါသည်။ အိမ်ထောင်စု (၁၀၄)အိမ်ရှိပြီး ကျန်အိမ်ထောင်စုများမှာ နေအိမ်ခြံဝန်းတစ်ခုတည်း၌ ရှိခြင်း၊ ကျန်းမာရေး အသိအမြင်ရှိခြင်းများကြောင့် အိမ်တိုင်းစေ့လိုလို ယင်လုံအိမ်သာကို သုံးစွဲလျက်ရှိပါသည်။

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဥ်ကျေးမှု

လူငယ်များမှာ ကျေးရွာ၏သာရေး၊ နာရေး၊ ဘာသာရေးဆိုင်ရာပွဲလမ်းသဘင်များတွင် တက်ကြွစွာပါဝင် လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်လည်း အားတက်သရော ပါဝင်ကြပါသည်။

(ဇ) အခြေခံအဆောက်အဦများ လက်လှမ်းမီမှု– လမ်း၊ တံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

ဒသသမျှောင်ကျေးရွာတွင် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးကဏ္ဍတွင် ကုန်းလမ်းကိုသာ အသုံးပြုကြပါသည်။ စက်ဘီး(၂၅)စီး၊ ဆိုင်ကယ်(၇၀)စီး၊ ထော်လာဂျီ(၅)စီးနှင့် ကား(၁)စီးတို့ကို အသုံးပြု၍ သွားလာကြပါသည်။ ကျေးရွာလမ်းမှာ ရွာချင်းဘက်လမ်းများမှာလည်း မြေသားလမ်းဖြစ်ပြီး (၁)မိုင်ခန့် ရှည်လျားပါသည်။

ကျေးရွာတွင် မီးအလင်းရောင်အတွက် မဟာဓာတ်အားလိုင်း ၊ဆိုလာ၊ ဘက်ထရီမီးနှင့်ဖယောင်းတိုင် မီးတို့ကို အသုံးပြုကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် Oredoo၊ MPT၊ Telenor ၊ Mytel ဆက်သွယ်ရေးဖုန်းလိုင်းများကို ဆက်သွယ်အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့်ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

ကျေးရွာအတွင်း အိမ်ထောင်စုများသည် မိသားစုပမာခင်မင်ရင်းနှီးစွာ နေထိုင်တတ်သော ဓလေ့ရှိကြသဖြင့် ပြဿနာကြီးကြီးမားမားဖြစ်လေ့မရှိပါ။ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များ၏ ဆုံးမမှု၊ လူကြီးသူမများ၏ ကြီးကြပ်မှု ဖြင့် အေးချမ်းသာယာစွာ နေထိုင်ကြပါသည်။ အခြားအမှုအခင်းဖြစ်ပွားခြင်း လုံးဝမရှိပါ။

(၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

(၁) စိုက်ပျိုးရေး

ဒဿမျှောင်ကျေးရွာအနေဖြင့် စိုက်ပျိုးရေးအတွက် အခြေအနေကောင်းများမှာ သဘာဝ ရေမြေရာသီဥတုအနေအထားနှင့် လယ်ယာမြေများအား အသင့်အတင့် အသုံးချနိုင်ခြင်း၊ သီးနှံ မျိုးစေ့များကို ဝယ်ယူ၍ရနိုင်ခြင်း၊ ဓာတုပိုးသတ်ဆေး၊ ဓာတ်မြေဩဇာနှင့် အခြားဓာတုဗေဒသွင်း အားစုများ အလွယ်တကူဝယ်ယူရရှိနိုင်ခြင်း၊ လုပ်အားအသင့်အတင့်ရရှိနိုင်ခြင်း၊ စိုက်ပျိုးသီးနှံ များအား ရောင်းချရန် ဈေးကွက်ရှိခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများအား အသင့်အတင့်ပိုင်ဆိုင် ခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။

(၂) မွေးမြူရေး

ဒဿမျှောင်ကျေးရွာအနေဖြင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းအတွက် အခြေအနေကောင်း များမှာ ရေခံမြေခံကောင်းမွန်ခြင်း၊ မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များ အသင့်အတင့် ဝယ်ယူရရှိနိုင်ခြင်း၊ မွေးမြူသော တိရစ္ဆာန်များအတွက် လိုအပ်သောသွင်းအားစုများကို ဝယ်ယူရရှိနိုင်ခြင်း၊ မွေးမြူထားသော ထုတ်ကုန်များ ရောင်းချရန်ဈေးကွက်ရှိခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။

(၃) ပညာရေး

ဒဿမျှောင်ကျေးရွာအနေဖြင့် ပညာရေးအတွက်အခြေအနေကောင်းများမှာ ကျေးရွာ အတွင်း၌ မူလတန်းကျောင်းရှိခြင်း၊ ဆရာ/ဆရာမအင်အား လုံလောက်မှုရှိခြင်း၊ ကျေးရွာနှင့် (၁)မိုင်ခန့်အကွာတွင် အထက်တန်းကျောင်းရှိခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။

(၄) ကျန်းမာရေး

ဒဿမျှောင်ကျေးရွာအနေဖြင့် ကျန်းမာရေးအတွက် အခြေအနေကောင်းများမှာ ကျေးရွာနှင့်(၂)မိုင် ခန့်တွင် ဟသ်ာတပြည်သူ့ဆေးရုံရှိပါသည်။

ဒသသမျှောင်ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သောလူဦးရေစုစုပေါင်းမှာ (၂၉၂)ဦးရှိပြီး ကျေးရွာလူဦးရေ၏(၇၀%) ရှိပါသည်။ ထို့အပြင် တက္ကသိုလ်ဘွဲ့ရဦးရေ အသင့်အတင့်ရှိသောကြောင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်များ ရှိနေပါသည်။လူကြီး၊ လူငယ် လက်တွဲပြီး ကောင်းမွန်စွာ တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းလုပ်ဆောင်ကြသော အလေ့အထကောင်းများကလည်း အနာဂတ်ကာလအတွက် အားရဖွယ်ရာပင်ဖြစ်သည်။

ဒသသမျှောင်ကျေးရွာတွင် မိုးစပါး၊ မတ်ပဲ၊ ကွမ်းနှင့် အခြားပဲမျိုးစုံတို့ကို စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်နိုင်သည်။ရောင်းချချိန်တွင် သီးနှံဈေးနှုန်းကောင်းသော်လည်း သွင်းအားစုစရိတ် (လုပ်ငန်းကုန်ကျစရိတ်)များပြားသောကြောင့် လုပ်အားခပြန်လည်ရရုံသာသာ ထုတ်လုပ်မှုအဆင့်သာ ရှိခဲ့သည်။ လယ်သမားမိသားစုများနှင့် ကျပန်း လုပ်ငန်း များအတွက် ထွက်ကုန်သီးနှံရောင်းဝယ်ဖောက်ကားမှု၊ ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းအဆင့်ဆင့်များတွင် ကျေးရွာသူ/သားများအတွက် ဝင်ငွေနှင့်စားနပ်ရိက္ခာကို အတန်အသင့်ဖူလုံစေသည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်ပါသည်။

စီးပွားရေးမြို့တော်ဖြစ်သည့် ရန်ကုန်မြို့နှင့် (၉၀)မိုင်အတွင်းသာ ကွာဝေးသည်ဖြစ်၍ ကျေးရွာရှိ သီးနှံစိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်သူများအနေဖြင့် ဈေးကွက်သို့ တင်ပို့ရောင်းချနိုင်မည့် အခွင့်အလမ်းများ ရှိနေပါသည်။

စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများဖြင့် အိမ်ထောင်စုအများစုမှာ အသက်မွေးမှုပြုကြသဖြင့် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ထုတ်ချေးသောချေးငွေကို ထုတ်ယူနိုင်ခြင်းအတွက်ကြောင့် မိမိတို့အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများအတွက် သင့်တော်သောရင်းနှီးငွေ ပမာဏအား ရရှိနိုင်ပါသည်။

ဒသသမျှောင်ကျေးရွာရှိ မူလတန်းကျောင်းသား/သူများအတွက် သင့်တော်လုံလောက်မှုရှိသည့်အပြင် မိဘ/ဆရာအသင်းသည် စုစည်းတက်ကြွစွာဖြင့် လိုအပ်ချက်များကို ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်သောကြောင့် မူလတန်းအဆင့်ပညာရေးမှ အထက်တန်းအဆင့် ပညာရေးအထိ ကောင်းမွန်သော အလားအလာများဖြစ်ပါသည်။၎င်းအပြင် မူလတန်းကျောင်းမှာ ကျေးရွာတွင်ရှိသဖြင့် ပညာတတ်လူငယ်များ ထွက်ပေါ်လာနိုင်ပါသည်။

ဟင်္သာတပြည်သူ့ဆေးရုံနှင့်(၂)မိုင်ခန့်သာ ကွာဝေးသောကြောင့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများအား ရယူနိုင်သည့် ကျေးရွာတစ်ရွာ ဖြစ်ပါ သည်။

ကျေးရွာတွင် လူငယ်များအနေဖြင့် သာရေးနာရေး၊ ဘာသာရေးတို့တွင် တက်ကြွစွာပါဝင်ကြပြီး ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်လည်း တက်ကြွစွာပါဝင်ကြပါသည်။ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များနှင့် လူကြီးသူမများ၏ ဆုံးမမှုများကြောင့် မှုခင်းများဖြစ်ပွားမှု မရှိခြင်းကလည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အခွင့်အလမ်းတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။

(ခ) အဟန့်အတားများနှင့်ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ

ဒသဿမျှောင်ကျေးရွာတွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့များရှိသော်လည်း အုပ်ချုပ်ရေးကဏ္ဍမှလွဲ၍ အဖွဲ့တစ်ခုနှင့်တစ်ခုချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် လုပ်ဆောင်ချက်များတွင် အားနည်းမှုများရှိပါသည်။

(၁) စိုက်ပျိုးရေး

ဒသဿမျှောင်ကျေးရွာရှိ လယ်ယာမြေများတွင် ရေနုတ်မြောင်းများကို စနစ်တကျတူးဖော်ပေးခြင်းမရှိသဖြင့် မိုးရာသီတွင် မိုးများပါက မြေနိမ့်ပိုင်းရှိ လယ်ယာမြေများ ရေနစ်မြုပ်မှုဒဏ်ခံစားရပါသည်။ ထို့အပြင် ကုန်ထုတ်လမ်းမရှိသဖြင့် ကုန်စည်စီးဆင်းမှုတွင် နှောင့်နှေးပြီး အကျိုးအမြတ်ရသင့်သလောက် မရနိုင်ဘဲ ဖြစ်နေပါသည်။

စပါးအထွက်တိုးနည်းပညာများကို စနစ်တကျသိရှိမှုမရှိခြင်း၊ လိုအပ်သော သွင်းအားစုများကို အချိန်မီထည့်သွင်းနိုင်မှု မရှိနိုင်ခြင်းကြောင့် အကျိုးရလဒ်ကို အထင်အရှားမမြင်ရနိုင်၍ နည်းပညာပြန့်ပွား ကျင့်သုံးမှုနှင့် တောင်သူအားလုံးအကျိုးအမြတ် ဖြစ်ထွန်းလာစေရန် များစွာအချိန်ယူရအုံးမည်ဖြစ်ပါသည်။

(၂) မွေးမြူရေး

ဒသဿမျှောင်ကျေးရွာအနေဖြင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းအတွက် အခက်အခဲများမှာ လုံလောက် သောအရင်းအနှီးမရှိခြင်း၊ စားကျက်မြေရှားပါးခြင်း၊ သွင်းအားစုများ ဝယ်ယူရာတွင် ဈေးနှုန်းကြီးမြင့်နေခြင်း၊ ကုန်ထုတ်လမ်းမရှိသဖြင့် အရောင်းအဝယ်ဈေးနှုန်းနိမ့်ကျခြင်းနှင့် မွေးမြူထားသော ထုတ်ကုန်များကို ရောင်းချရာတွင် ဈေးကောင်းမရရှိခြင်းတို့ ဖြစ်ပါသည်။

(၃) ပညာရေး

ပညာရေးအတွက် အခက်အခဲမှာ မူလတန်းကျောင်းတစ်ခုသာရှိခြင်းနှင့် ပညာဆက်လက်သင်ကြားရေးအတွက် ဆင်းရဲသော မိသားစုများမှာ ကျောင်းစရိတ်အား မတတ်နိုင်ခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။

(၄) ကျန်းမာရေး

ဒသဿမျှောင်ကျေးရွာအနေဖြင့် ကျန်းမာရေးအတွက် အခက်အခဲများမှာ မရှိသလောက်နည်းပါးပါသည်။

စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ကြသော မိသားစုများမှာ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာများတတ်မြောက်မှုအားနည်းခြင်း၊ ကုန်ကြမ်းမှ ကုန်ချောထုတ်လုပ်ရန် နည်းပညာများ မသိရှိကြခြင်း၊ ရင်းနှီးလုပ်ကိုင်ရန်အတွက် လိုအပ်သည့်အချိန်တွင် လိုအပ်သလောက် ချေးငွေရရှိရန် အကန့်အသတ် များရှိခြင်း စသည်တို့ကလည်း လိုအပ်ချက်များ ရှိနေဆဲဖြစ်ပါသည်။

ဒသသမျှောင်ကျေးရွာတွင် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်၊ သမဝါယမအသင်းအဖွဲ့များမှ ချေးငွေများရရှိသော်လည်း တင်းကြပ်သော ချေးငွေစည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများနှင့် ချေးငွေကာလ တိုတောင်းခြင်းများသည် တောင်သူများအတွက် အကျိုးအမြတ်ဖြစ်ထွန်းရန် အဟန့်အတားများ ဖြစ်နေဆဲဖြစ်ပါသည်။

ကျေးရွာ၏ဓလေ့မှာ လူကြီးများသာ ခေါင်းဆောင်တင်မြောက်ရန် စဉ်းစားလေ့ရှိသဖြင့် ခေါင်းဆောင်မှု အပိုင်းတွင် စိတ်ပါဝင်စားမှုရှိသော်လည်း လူငယ်များမှာ နောက်ကျန်နေကြရသည်။ လူငယ်များအနေဖြင့် အင်တာ နက်မှတဆင့် သတင်းအချက်အလက်များကို ရယူနိုင်သော်လည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ဆက်စပ်သော မိမိတို့၏ အတွေ့အကြုံများကို ပြန်လည်အသုံးချမှုနှင့် ခေါင်းဆောင်မှုစွမ်းရည်၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးသဘောတရားများကို သဘော ပေါက်နားလည်မှု အားနည်းကြသည်မှာ အနာဂတ်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အတွက် အဟန့်အတားဖြစ်ပါသည်။

(၆) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်နှင့် မဟာဗျူဟာ

ကျွန်ုပ်တို့ ဒသသမျှောင်ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်မှာ ယေဘုယျအားဖြင့် လူမှုစီးပွားဘဝဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သာယာရေးဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီး ဌာနမှ ကွင်းဆင်းအဖွဲ့ဖြင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးစီမံကိန်းများရေးဆွဲကြသောအခါ လူထုပူးပေါင်း ဖော်ထုတ်သော နည်းလမ်းဖြင့် အဆိုပါရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်နှင့် ပန်းတိုင်ရောက်ရှိရေး အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းဗျူဟာများကို ဆွေးနွေးဖော်ထုတ်ခဲ့ကြပါသည်။

(က) ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များတွင် ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများဝင်ငွေတိုးတက်ရေး၊ တစ်ဦး ချင်းစွမ်းရည်တိုးတက်ရေးတို့အပြင်ပညာရေးကို အလေးထားပြီး ကလေးများနှင့် လူငယ်များအတွက် လူသားအရင်းအမြစ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေမည့် ရည်မှန်းချက်များကိုလည်း (၂၀၂၁ခုနှစ်မှ၂၀၂၅ခုနှစ်)အတွင်း အောင်မြင်စွာအကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရေးအတွက် အောက်ပါအတိုင်းရိုးရှင်းစွာချမှတ်ထားပါသည်။

(၁) ရွာလူထုသည်လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်စေရန်နှင့် ကျေးရွာမီးလင်းရေးဆောင်ရွက် ပြီး လူနေမှုအဆင့်အတန်းမြင့်မားလာရမည်။

(၂) ရွာလူထုသည် စိုက်ပျိုးရေးဖြင့် ထုတ်ကုန်တိုးမြှင့်ထုတ်လုပ်ခြင်းအား တိုးတက်လုပ်ကိုင် နိုင်ခြင်းဖြင့် ဝင်ငွေတိုးတက်စေရမည်။

(၃) လူငယ်များအား ပညာတတ်မြောက်မှုကို ပိုမိုတိုးတက်စေခြင်းနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပညာရပ်များကျွမ်းကျင်မှုရှိစေပြီး အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ တိုးတက်လာစေပြီး စီးပွားရာဖွေနိုင်စွမ်းနှင့် ဝင်ငွေတိုးမြင့်လာစေရမည်။

(ခ) နည်းဗျူဟာ

လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့် စီမံကိန်းများကို အောက်ဖော်ပြပါ အကောင်အထည်ဖော်ရေး နည်းဗျူဟာများကျင့်သုံး၍ စနစ်တကျဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်များကို ရောက်ရှိမည်ဟုယုံကြည်ပါသည်။

(၁) ကျေးရွာတွင်းလမ်းများနှင့် ချဉ်းကပ်လမ်းများအား အဆင့်မြှင့်တင်ခြင်းများအတွက် သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနများ၊ အကူအညီပေးမည့်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ပြီး ကျေးရွာလူထုလုပ်အား ပေါင်းစပ်ကာ လုပ်ဆောင်သွားပါမည်။ ထို့ပြင်ကျေးရွာတွင်း ကုန်စည်စီးဆင်းမှုအဆင်ပြေစေရန်အတွက် ကုန်ထုတ်လမ်းများကိုသက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ကာ ဆောင်ရွက်သွားပါမည်။

(၂) ကျေးရွာရှိ မိရိုးဖလာစိုက်ပျိုးနည်းများကိုသာ အသုံးပြုနေသောတောင်သူများ၏ ဝင်ငွေတိုးတက်လာစေရန်အတွက်အထွက်နှုန်းနှင့် အရည်အသွေးကောင်းပြီး ဈေးကွက်အတွင်းလူကြိုက်များသော သီးနှံမျိုးများကိုသာ ဦးစားပေးစိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်ရန်နှင့် စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာများ၊ ပိုးမွှားရောဂါကာကွယ်ရေးနည်း လမ်းများအတွက် လိုအပ်ချက်များကို မြို့နယ်စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်ရန်လိုအပ်ပါသည်။

(၃) ကျေးရွာအတွင်းရှိလူငယ်များ၏ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများရရှိစေရန်အတွက် ဒေသအတွင်း စက်ရုံအလုပ်ရုံများ တိုးတက်များပြားလာစေရန် ဖိတ်ခေါ်ရန်၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာသင်တန်းများအတွက် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ပေးရန်၊ ဈေးကွက်ထိုးဖောက်မည့် အကျိုးတူအုပ်စုဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်ရန်၊ ဒေသထွက်ကုန်များဈေးနှုန်းပိုမိုရရှိရန် ကုန်ကြမ်းမှ ကုန်ချောထုတ်လုပ်သောနည်းပညာများရရှိရန်နှင့် ချေးငွေလက်လှမ်းမီမှုရရှိရန် လိုအပ်နေပါသည်။

(၄) ကျေးရွာအတွင်းတွင် လယ်သမားများအတွက် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ချေးငွေအစီအစဉ်ရှိသော်လည်း စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးနှင့်ကျေးရွာတွင်း အသေးစားလုပ်ငန်းများအတွက် လုံလောက်မှုမရှိသောကြောင့် ချေးငွေထုတ်ချေးပေးနိုင်မည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးထွက်ကုန်များနှင့် အသေးစားလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေပါမည်။

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကိစ္စရပ်များနှင့်ဗဟိုအဆင့်မူဝါဒများအကြား အစီအစဉ်ကျသောချိတ်ဆက်မှုများ

အစိုးရ၏မူဝါဒနှင့်လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာအကြံပေးအဖွဲ့တို့၏အကြံပြုချက်အရ ဤအခန်းကို ပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ ဖော်ပြပါအဖွဲ့အစည်းများသည် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏လိုအပ်ချက်များအား နိုင်ငံတော်အဆင့်မှသည်

ဒေသဆိုင်ရာအဆင့် ထိုမှတဆင့်ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာအဆင့်ထိ ပံ့ပိုးမှုပေးနိုင်မည့်အစိုးရဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများကို အကြံပြုဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ခဲ့ကြပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပုံမှန်စိစစ်ခြင်း

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ရေးဆွဲနိုင်ရန် နည်းပညာအထောက်အပံ့များပံ့ပိုးပေးမှုသည် အလွန်အရေးပါပါသည်။ အနာဂါတ်တွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့သည့် အထောက်အပံ့များကို နိုင်ငံတော်အစိုးရထံမှရရှိမည်ဟုမျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာသူကျေးရွာသားများ ကိုယ်တိုင်အားထုတ်လုပ်ကိုင်မှုများကို ပြန်လည်စိစစ်ခြင်းနှင့်ရွေးချယ်ခဲ့သောဦးစားပေးစီမံချက်များအား အချိန်မှန်ပြန်လည်သုံးသပ်၍ ပြုပြင်ရေးဆွဲခြင်းစသည်တို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အကူအညီများဆက်လက်ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။

(ခ) ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ

ဒသမျှောင်ကျေးရွာလူထု၏ လိုအပ်ချက်တစ်ရပ်တွင် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး၊ အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများအတွက် လုံလောက်သောချေးငွေများရရှိမှုကလည်း အဓိကဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာများတွင် ချေးငွေထုတ်ချေးပေးနေသော မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်အနေဖြင့် ဆောင်းသီးနှံ (ကာလတိုချေးငွေ) တစ်ခုတည်းကိုသာ ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ပေးနေသောကြောင့် အခြားသီးနှံစိုက်ပျိုးသူ တောင်သူများအတွက် လိုအပ်ချက်များရှိနေဆဲဖြစ်ပါသည်။ တောင်သူအများစုသည် ကာလရှည်ချေးငွေ ထုတ်ချေးပေးနိုင်သော ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများနှင့် ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်လိုကြသည်။ ကျေးရွာသူ/သားများ လိုအပ်သော ချေးငွေများထုတ်ချေးပေးနိုင်ရန် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ သတ်မှတ်ချက်များကို လျှော့ချပြီး ဒေသလိုအပ်ချက်နှင့်အညီ ပြောင်းလဲသင့်ပါသည်။

(ဂ) အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းဆိုင်ရာနည်းပညာနှင့်ဈေးကွက်အတွက် အထောက်အပံ့များဖြည်းဆည်းပေးခြင်း

ဒသမျှောင်ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် စိန်ခေါ်ချက်တစ်ရပ်မှာ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သူများ၏ဈေးကွက်ဆိုင်ရာသဘောသဘာဝသိရှိမှုအားနည်းခြင်းနှင့် အရည်အသွေးကောင်းမွန်သောထုတ်ကုန်များရရှိရေးအတွက် ခေတ်မီသောနည်းပညာများ လိုအပ်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ဟင်္သာတမြို့နှင့် (၁)မိုင်ခန့်သာကွာဝေးလှသော်လည်း ရာသီမရွေးသွားလာနိုင်ခြင်း၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ယာဉ်များရှိခြင်း စသည့်အားသာချက်ကိုအမှီပြု၍ ဒေသထွက်ကုန်များကို သင့်တော်သောဈေးနှုန်းဖြင့် ရောင်းချရန် ဈေးကွက်သဘောတရားများကို နားလည်အောင်ရှင်းပြပေးနိုင်မည့် မြို့နယ်အဆင့်မှ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန၊ မွေးမြူရေးနှင့်ကုသရေးဦးစီးဌာနနှင့် အခြားသက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနများ၊ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများ၏ ပူးပေါင်းလမ်းပြဖေးမမှုများကလည်း အရေးပါလှပါသည်။

ထို့အပြင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာနည်းပညာပေးသင်တန်းများ စီစဉ်ပေးခြင်းဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအခွင့်အလမ်းများကို ဖန်တီးပေးရုံသာမက၊ ကျေးရွာများအလိုက် ပြောင်းလဲလုပ်ကိုင်ရန်

လိုအပ်သောလုပ်ငန်းများ၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာဖွယ်ရှိသော ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ စသည်တို့အတွက် လိုအပ်သောကျွမ်းကျင်မှုအသစ်များအလိုက် စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ခြင်းများဖြင့် ချိတ်ဆက်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနများ၊ အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် အသက်မွေးဝမ်း ကျောင်းလုပ်ငန်းများကို ဈေးငွေအစီအစဉ်များဖြင့် ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်ပေးနိုင်ပါက မြန်ဆန်စွာ တိုးတက်လာစေပါမည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ဒေသထွက်ကုန်ကြမ်းများကိုသာ ရောင်းချမည့်အစားအရည်အသွေးရှိသော တန်ဖိုးမြှင့်ထုတ်ကုန်များထုတ်လုပ်ရောင်းချနိုင်ရန် နည်းပညာသင်တန်းများဆောင်ရွက်ခြင်းကလည်း ကျေးရွာရှိလူသားအရင်းအမြစ်သုံးစွဲမှုကို ထိရောက်စွာအသုံးချနိုင်ရုံ သာမကဒေသတွင်း တစ်နိုင်တစ်ပိုင် အသေးစားလုပ်ငန်းများတိုးတက်လာစေနိုင်သောကြောင့် ကျေးရွာ၏ဝင်ငွေရရှိမှုမြင့်မားလာခြင်း၊ အခြားဒေသများတွင် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်နေသူများအား မိမိနေရပ်သို့ပြန်လာ၍ လုပ်ကိုင်နိုင်မည့်အခွင့်အလမ်းများတိုးတက်လာစေပြီး မိသားစုများ ပေါင်းစည်းနေထိုင်လုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်းစသည်ဖြင့် ဒေသအတွင်းစားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှုတိုးတက်လာစေပြီး ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့်ဆင်းရဲမှုလျော့နည်းစေရေးကို အထောက်အကူပြုနိုင်ပေမည်။

(၈) ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့်အချိန်ကာလ

စီမံချက်များသည် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို လက်တွေ့အကောင်အထည်ပေါ်စေနိုင်မည့် နည်းဗျူဟာများ အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိအောင် အောက်ခြေအထိလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ စီမံကိန်း (၅)နှစ်တာကာလ ကျော်လွန်ချိန်တွင် ဖော်ပြပါပန်းတိုင်များကို ပြီးမြောက်အောင်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် စီမံချက်များသည် ဖွံ့ဖြိုးရေး လိုအပ်ချက်များအဖြစ် မရှိမဖြစ်လိုအပ်ပါသည်။

(က) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်

ကျေးရွာလူထုသည် (၅)နှစ်တာကာလအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ရေးဆွဲချိန်တွင် စိစစ်ရွေးချယ်ထားသည်။ ဦးစားပေးစီမံချက်များမှာ ပြည့်စုံလုံလောက်နိုင်မည်မဟုတ်သေးပေ။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ကျေးရွာလူထုသည် စီမံချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်မှု(၂-၃)နှစ်ကျော်လာချိန်တွင် စီမံကိန်း(၅)နှစ်တာကာလအတွင်း ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများထပ်မံဖော်ထုတ်ပြီး လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်လာပါမည်။ ဆိုးရွားသောသဘာဝဘေးအန္တရာယ်သက်ရောက်မှုများမရှိခဲ့လျှင် (၅)နှစ်တာဖွံ့ဖြိုးရေးနည်းဗျူဟာသည် အနည်းနှင့်အများပြောင်းလဲမှုရှိမည်မဟုတ်သော်လည်း စီမံကိန်း (၅)နှစ်တာအတွင်း ထပ်တိုးစီမံကိန်းများ ရှိလာနိုင်ပါသည်။

ထိုကြောင့် ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည်နှစ်အလိုက် ဘဏ္ဍာရေးနှစ်ငွေကြေးစီမံမှုဆိုင်ရာရွေးချယ်ခြင်း၊အစီအစဉ်နှင့်စီမံချက်များအား ပြုပြင်မွမ်းမံနိုင်ခြင်းတို့ကို ပြုပြင်ရလွယ်ကူစေရန် ဦးတည်ပါသည်။ ဒေသတွင်းဖြစ်ပေါ်လာသောဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်၊ အခြားအရေးပေါ်ကိစ္စများနှင့် အစိုးရဘတ်ဂျက်များအပေါ်မူတည်၍ ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ပြောင်းလဲရန်ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့(၅)နှစ်တာအတွက် ရေးဆွဲထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်မူဘောင်တွင် နှစ်အလိုက် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ပြင်ဆင်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း

အစီအစဉ်နှင့် စီမံချက်များအား ကဏ္ဍနှင့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စု သတ်မှတ်ခြင်းသည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာအချက်အလက်များခွဲခြမ်းသုံးသပ်ရာတွင် များစွာအထောက်အကူပြုပါမည်။ Functional classification သည် ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီးဌာနများအတွက် ၎င်းတို့နှင့်သက်ဆိုင်သော စီမံချက်များကို သိရှိနားလည်ရန် အထောက်အကူပြုပါသည်။ (Economic classification) သည် စီမံချက်များ၏အကျိုးရလဒ်ဖြစ်ထွန်းမှုများအား အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်းလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရေးအတွက် လိုအပ်ပါသည်။

(၁) ကဏ္ဍကိုအခြေခံ၍စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(Functional classification)

ဆောင်ရွက်မည့်စီမံချက်ဘတ်ဂျက်သည် (က)မည်သည့်ကဏ္ဍအောက်တွင် (ဥပမာ-စိုက်ပျိုးရေး၊ လျှပ်စစ်ကဏ္ဍစသည်)၊ (ခ)မည်သည့်ဝန်ကြီးဌာနနှင့်သက်ဆိုင်သည်စသည်ဖြင့် ခွဲခြားသတ်မှတ်နည်းဖြစ်ပါသည်။

(၂) ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကိုအခြေခံ၍အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(Economic classification)

စီမံချက်ဘတ်ဂျက်အမျိုးအစားသည် မည်သည့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဖြစ်သည်ကို ဖော်ပြခြင်းဖြစ်ပါသည်။

- သာမန်အသုံးစရိတ်(Current Expenditure) ဥပမာ-လစာ၊ နေ့တွက်စရိတ်၊ လုပ်ငန်းလည်ပတ်စရိတ်၊ ငှားရမ်းခစသည်များ
- ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်(Capital Expenditure) ဥပမာ-ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများနှင့် ပုံသေဝယ်ယူ၍ရသောရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ
- စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးအသုံးစရိတ်(Capacity Buliding Expenditure) ဥပမာ-ဆွေးနွေးပွဲ၊သင်တန်းစသည့်အသုံးစရိတ်
- လူသားချင်းစာနာမှုအထောက်အပံ့(Humaniltarian support)

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစည်းအဝေးတွင် အုပ်စုဖွဲ့ဆွေးနွေးမှုများမှကျေးရွာတွင် ဆောင်ရွက်သင့်သည့် လုပ်ငန်းခေါင်းစဉ်များထွက်ရှိလာပါသည်။ ယင်းလုပ်ငန်းများအနက်တက်ရောက်သူ ကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာသားအုပ်စု(၅)စုထဲမှ(၁ဂ)ဦးကဦးစားပေးရမည့်စီမံချက်များကို အမှတ်ပေးရပါမည်။ အချို့သောစီမံချက်များကို ဆောင်ရွက်ရာ တွင် နည်းပညာဆိုင်ရာအထောက်အပံ့များကို မြို့နယ်အဆင့်အစိုးရဌာနများနှင့် အခြား အဖွဲ့အစည်းများထံမှ ပြည့်ပြည့်ဝဝရရှိရန် လိုအပ်ပါသည်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစည်းအဝေးအတွက်သဘောတူသတ်မှတ်ထားသောဦးစားပေးစီမံချက်များမှာ–

ကဏ္ဍ/ အကြောင်းအရာ	စီမံချက်	ရမှတ်ပေါင်း	အဆင့်	စီမံချက်အခွင့်အလမ်းနှင့်ဖော်ပြချက်	မှတ်ချက်
အခြေခံအဆောက်အဦကဏ္ဍ					
အခြေခံ အဆောက်အဦ	၁။ ကျေးရွာတွင်းကျန်ရှိသော လမ်း ပေ၅၀၀၀အားကွန်ကရစ်ဘောင် ချောင်းကျောက်လမ်းခင်းခြင်း	၁၀၀	၁	• သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်၍ရန်ပုံငွေရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ • ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းနိုင်ခြင်း ၊ • ကျောက်၊သဲ၊ဘိလပ်မြေစသည်တို့ကို ဝယ်ယူရနိုင်ခြင်း ၊ • ကျေးရွာစည်းလုံးညီညွတ်ခြင်းနှင့်လုပ်အားပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း၊	ကျေးလက်/ သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာန
ငွေကြေးကဏ္ဍ					
အခြေခံ အဆောက်အဦ	၂။ အသေးစားငွေစုငွေချေးရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း	၉၀	၂	• သက်ဆိုင်အဖွဲ့အစည်းများနှင့်ချိတ်ဆက်၍ ချေးငွေရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊	သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာန

ကဏ္ဍ/ အကြောင်းအရာ	စီမံချက်	ရမှတ် ပေါင်း	အဆင့်	စီမံချက်အခွင့်အလမ်းနှင့်ဖော်ပြချက်	မှတ်ချက်
စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ					
စိုက်ပျိုးရေး	၁။စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာပေးဟောပြောပွဲများဆောင်ရွက်ခြင်း	၈၀	၃	• အသိပညာရှင်များနှင့် နည်းပညာ လမ်းညွှန်သူများ၊သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်း၊ • နည်းပညာကူညီပံ့ပိုးပေးနိုင်သော ကုမ္ပဏီများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း၊	သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာန
ငွေကြေးကဏ္ဍ					
အခြေခံ အဆောက်အဦ	၂။ အသေးစားငွေစုငွေချေးရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း	၉၀	၂	• သက်ဆိုင်အဖွဲ့အစည်းများနှင့်ချိတ်ဆက်၍ ဆေးပေးခန်းရရှိအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း၊ • ကျေးရွာတွင်း ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများ စည်းလုံးညီညွတ်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း၊	သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာန

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့်အချိန်ကာလ

ကျေးရွာလူထု၏ဖော်ထုတ်ရေးဆွဲထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် စီမံကိန်းကာလကို ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်ချက်များအား အခြေခံ၍ ရေးဆွဲထားပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းကာလများကို နှစ်စဉ်ပြုပြင်ရေးဆွဲပါမည်။ စီမံကိန်းကာလအပိုင်းအခြားများကို အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

စဉ်	စီမံချက်(Project)	ဦးစားပေး အဆင့်	၂၀၂၃	၂၀၂၄	၂၀၂၅	၂၀၂၆	၂၀၂၇
၁။	ကျေးရွာတွင်းလမ်းကွန်ကရစ်ဘောင်ချောင်းကျောက်လမ်းခင်းခြင်း	၁	✔				
၂။	ကျေးရွာတွင်းရှိ ကျန်ရှိသော လမ်းပေ၅၀၀၀အား ကွန်ကရစ်ဘောင်ချောင်းကျောက်လမ်းခင်းခြင်း	၂		✔			
၃။	အသေးစားငွေစုငွေချေးရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၃			✔		
၄။	စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာပေးဟောပြောပွဲများဆောင်ရွက်ခြင်း	၄				✔	
၅။	ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်း ဖွင့်လှစ်ရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၅					✔

၉။ ဘတ်ဂျတ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် စီမံကိန်းတွင် ပါဝင်သော အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်းများကို ဖော်ထုတ်ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ စီမံကိန်းများနှင့်ဆိုင်သောအကြောင်းအရာများကို လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအလိုက် အသေးစိတ်ဖော်ပြထားပါသည်။ ၎င်းထဲတွင်စီမံချက်၏ရည်ရွယ်ချက်၊အကျိုးခံစားသူဦးရေ၊ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့်ပုံစံနှင့် အစီအစဉ်၊ စီမံချက်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့်ကာလ၊ အခြေခံအဆောက်အဦကို ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းမည့် ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေရေးကြေးရေး အစီအစဉ်များ ပါဝင်ပါသည်။

အချို့သောစီမံချက်များကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် နည်းပညာဆိုင်ရာ အသေးစိတ်အထောက်အပံ့များကို မြို့နယ်အဆင့်အစိုးရဌာနများနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ပြည့်ပြည့်ဝဝရရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။ စီမံချက်များအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် ဦးစားပေးသတ်မှတ်ရာတွင် ဘတ်ဂျက်၊ ငွေကြေးရရှိနိုင်မှုအပေါ်

အခြေခံပြီး နှစ်စဉ်ပြုပြင်ပြောင်းလဲနိုင်သည်။ ဒေသတွင်းဖြစ်ပေါ်လာသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်၊အခြားအရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များနှင့် အစိုးရဘတ်ဂျတ်များအပေါ်မူတည်၍ ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ပြောင်းလဲရန်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာလူထုမှ ငါးနှစ်တာကာလအတွက် ရေးဆွဲထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်မူဘောင်တွင် နှစ်အလိုက်အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များအတွက် ပြင်ဆင်ရမည်ဖြစ်သည်။

အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြားသော စီမံချက်အလိုက်ဘတ်ဂျက်ပမာဏများသည် ရည်ညွှန်းနမူနာ (indicative)အဖြစ် ကိုးကားရန်ပမာဏသာဖြစ်ပါသည်။ အမှန်တကယ်လိုအပ်သောဘတ်ဂျက် ပမာဏတွက်ချက်နိုင်ရန် အသေးစိတ်ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းသို့ဆောင်ရွက်ရန် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာများ၊အဖွဲ့အစည်းများနှင့် လုပ်ငန်းရှင်များထံမှ နည်းပညာအကူအညီများ ရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။

ဖော်ပြထားသော ရည်ညွှန်းဘတ်ဂျက်ပမာဏတွင် ကျေးရွာလူထု၏ ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှုများကို ထည့်သွင်းဖော်ပြထားခြင်း မရှိပါ။(ငွေသားမဟုတ်သာထည့်ဝင်မှု၊ ဥပမာ–လုပ်အား၊ သဲ၊ကျောက်၊ပစ္စည်းကိရိယာ၊အချိန်စသည်)

စီမံချက်ဘတ်ဂျတ်

စဉ်	စီမံချက်	ရန်ပုံငွေ (သိန်း)	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (ကျပ်)			
			သာမန်အသုံးစရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်		လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာထောက်ပံ့မှု
				ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်	စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး	
၁။	ကျေးရွာတွင်းလမ်းကွန်ကရစ်ဘောင်ချောင်းကျောက်ခင်းလမ်းခြင်း	၁၅၀		✔		
၂။	ကျေးရွာတွင်းရှိ ကျန်ရှိသော လမ်းပေ ၅၀၀၀အား ကွန်ကရစ်ဘောင်ချောင်းကျောက်လမ်းခင်းခြင်း	–		✔		
၃။	အသေးစားငွေစု ငွေချေးရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း	–		✔		

၄။	စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာပေးဟောပြောပွဲများဆောင်ရွက်ခြင်း	–		✔		
၅။	ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်း ဖွင့်လှစ်ရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း	–		✔		

၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ကျေးရွာလူထုက ဦးဆောင်အကောင်ထည်ဖော်မည်ဖြစ်သဖြင့် လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှာ ကျေးရွာတွင် တာဝန်ရှိပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင်ပါဝင်သော စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကိုအထိရောက်ဆုံး အကောင်အထည်ဖော်ရန်တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏တာဝန်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးတာဝန်ကိုအဓိကယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးအားတာဝန်များခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းများဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဦးဆောင်ပါမည်။ ဥပမာ–မိဘဆရာအသင်းသည် ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်း၏ ပညာရေးအရည် အသွေးကောင်းမွန်တိုးတက်ရန် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေ၍ လယ်သမားအဖွဲ့က ကျေးရွာလယ်ယာကုန်ထုတ်လမ်းအဆင့်မြှင့်ခြင်းလုပ်ငန်းကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာကော်မတီအဖွဲ့များက ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှုတာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်းအခြားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့များကိုလည်း ရှာဖွေဆက်သွယ်ပူးပေါင်းရန်လိုပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်မတတ်နိုင်သော အကူအညီများရယူဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ–မိဘဆရာအသင်းသည် မူလတန်းပညာရေးသင်ကြားမှုအရည်အသွေး တိုးတက်ရေးဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ်ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရပါမည်။ လယ်သမားအဖွဲ့အစည်းကလည်း လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းအထောက်အကူပြုလမ်းအဆင့်မြှင့်တင်ရန် မြို့နယ်ဆောက်လုပ်ရေးဌာနနှင့်ဆက်သွယ်၍ အင်ဂျင်နီယာဒီဇိုင်းပုံစံနှင့်တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာအကူအညီများရယူရပါမည်။

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစားဖော်ပြချက်တွင် တင်ဒါခေါ်ယူ ဆောင်ရွက်ရမည့်ကိစ္စများကိုလည်းတွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်းအမျိုးအစားများအတွက် အောက်ပါ အဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ပါဝင်မှုမှာအမှန်ပင် လိုအပ်ပါမည်။

- ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေးစသည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ၊
- စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးစသည့်သင်တန်းများအတွက်နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့်စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့များ (နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်များ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ)

ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့အစည်းများက စီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖော်ပြထားသော သတ်သတ်မှတ်မှတ်ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်မှုပေးမည်ဖြစ်ပြီးလုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံကြီးကြပ်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက တာဝန်ပေးထားသောအဖွဲ့၏ တာဝန်သာဖြစ်ပါသည်။ အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာ မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနက တာဝန်ယူပါမည်။ ဤကိစ္စမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် တာဝန်ပေးထားသောကော်မတီကို ဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါမည်။

(ဃ) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက်အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာအစီအစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအမံများ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေးအစီအစဉ်များ ထားရှိမည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားဆောက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသူများထံမှ အသုံးပြုခကောက်ခံခြင်း၊ စေတနာအလျောက်ထည့်ဝင်လိုသူများထံမှ အလှူငွေကောက်ခံခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက် မည်။ ထို့အပြင်တံတားပေါ်ဖြတ်သန်းသွားလာသယ်ယူမည့်ပစ္စည်းများ၏ပမာဏကို ကန့်သတ်ခြင်းကဲ့သို့သောစည်းကမ်းများ သတ်မှတ်မည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက် သက်ဆိုင်ရာကော်မတီ၊ အဖွဲ့အား တာဝန်အပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေး အတွက် လမ်းကော်မတီ၊ စာသင်ကျောင်းပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် မိဘဆရာအသင်းစသည်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။

(၁၁) စီမံကိန်းကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

ဒဿမျှောင်ကျေးရွာ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှုအခြေအနေများအား စနစ်တကျကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ကြပါမည်။အစကနဦး၌ ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသော နည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။သို့မှသာရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်သည့်လုပ်ငန်းကို ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်သောနည်းလမ်းကို လက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများကို ကြီးကြပ်စစ်ဆေးသုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိအဖွဲ့အစည်းများ၊ အိမ်ထောင်စုများတက်ကြွစွာအတူ

ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သောအဖွဲ့အစည်းစနစ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်ငန်းများတည်ဆောက်ပါမည်။

(၁၁-၁) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း(Monitoring)

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု (physical progress)နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(financial progress) တို့ကို စနစ်တကျကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။ ၎င်းစစ်ဆေးခြင်းကို (၃)လပတ်အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းလုပ်ငန်းအလိုက်တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အသီးသီး၊ကော်မတီအသီးသီးတို့က မိမိတို့တာဝန်ကျရာကဏ္ဍအလိုက် စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါမည်။

အဖွဲ့အသီးသီး၊ကော်မတီအသီးသီးသည် မိမိတို့၏စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ကနဦးသတင်းအချက်အလက်များ (Baseline)ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ ယင်းအခြေခံသတင်းအချက်အလက်များသည် စီမံကိန်း၏တိုးတက်မှုကို တိုင်းတာမည့်အညွှန်းကိန်း(indicator)များဖြစ်ပါမည်။ (၃)လပတ်ကုန်ဆုံးချိန် တိုင်းတွင်ကော်မတီနှင့်အဖွဲ့အသီးသီးသည် ၎င်းတို့၏ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှုအစီရင်ခံစာ(monitoring report)ကို ရွာလူထုအစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ ဆက်လက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည့်ကိစ္စများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးမှုကော်မတီမှ ဦးဆောင်ပါမည်။(၃)လပတ်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်များအပေါ် ဦးတည်ပါမည်။

(က) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Physical progress)

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများလုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသောအခက်အခဲအဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့်သော အဆိုပြုချက်များ၊
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သောဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်စီမံကိန်းများ၊

(ခ) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Financial progress)

- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအနှီးလိုအပ်ချက်များ စုစည်းပြီးစီးမှု (မူလလျာထားချက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍)၊
- (၃)လပတ်ကုန်တွင် ရှိသောငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်းလက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအမြစ်များစုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက်အခဲများ၊ပြဿနာများ၊
- ငွေကြေးစုဆောင်းပြင်ဆင်မှုတိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် (၃)လပတ်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာအနှစ်ချုပ်ကို ပြုစုပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်ဦးစီးဌာနများသို့ အစီရင်ခံပေးပို့

ပါမည်။ အစီရင်ခံစာသည် စာမျက်နှာ ၂ မျက်နှာ ၊ ၃ မျက်နှာခန့်ပါဝင်သော အစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားမှုများ၊ ကျေးရွာသူ/သားများ ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်မည့်အစီအစဉ်များ၊ လိုအပ်သော အကူအညီအထောက်အပံ့များစသည်တို့ပါဝင်ပါမည်။

(ခ) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှုအကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလနှစ်တစ်နှစ်ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏တိုးတက်မှုအခြေအနေကို ဘက်စုံရှုထောင့်မှ ပြန်လည်သုံးသပ်အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဆောင်ရွက်သောကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏တိုးတက်မှုအခြေအနေများကို အောက်ပါအဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များအား ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာက ဖိတ်ကြားအသိပေးတင်ပြနိုင်သော အခွင့်အလမ်းဖန်တီးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဖိတ်ကြားမည့်အဖွဲ့အစည်းများမှာ–

- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊
- မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်အခြားသက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ (ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များ)
- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများနှင့်သက်ဆိုင်သော မြို့နယ်ဦးစီးမှူးများ၊
- သတင်းမီဒီယာများ၊
- ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ(ဥပမာ–မြို့နယ်အတွင်းရှိ NGO)စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲမှ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပါဝင်သက်ဆိုင်သူများထံမှ အကြံပြုချက်၊သုံးသပ်ချက်များရယူနိုင်သော အခွင့်အလမ်းကိုလည်းရရှိပါမည်။ ဤအကြံပြုချက်များဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ပြန်လည်ပြုပြင်ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာအကူအညီ

ယခုကဲ့သို့ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းနှင့်စီမံဆောင်ရွက်စဉ်အစကနဦးကာလတွင် အချိန်ပိုင်းအလိုက်လေ့လာစောင့်ကြည့်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်ခြင်းဆိုင်ရာကဲ့သို့ နည်းပညာအကူအညီများကို မြို့နယ်အဖွဲ့အစည်းများထံမှ လိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။

ဟသ်ာတမြို့နယ်၊ ကိုင်းချောင်းကျေးရွာအုပ်၊ဒသသမျှောင်ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာတည်ဆောက်မှုအခြေပြဇယား

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	အခြေအနေ ကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ဖြစ်နိုင်ဖွယ်ရာဖြေရှင်းမည့် နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများ
၁။	မိုးရာသီတွင် ကျေးရွာတွင်း လမ်းသွားလာရ ခက်ခဲခြင်း	• ရန်ပုံငွေမရှိခြင်း • ပြင်ပအလှူရှင်များ မရှိခြင်း • ဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှု အားနည်းခြင်း	• ကျေးရွာတွင်းလုပ်အား ရှိခြင်း • စိတ်ပါဝင်စားမှုရှိသော လူဦးရေ များပြားခြင်း	• ရန်ပုံငွေနည်းပါးခြင်း • ရန်ပုံငွေမရှာဖွေတက် ခြင်း	• သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနများမှ ရန်ပုံငွေရရှိရေးချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ရန်၊ • အလှူရှင်များရရှိရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်နိုင် သောအဖွဲ့အစည်းများဖွဲ့စည်း ပေးရန်၊ • လမ်းပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေး အဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းရန်၊	• သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနများ မှရန်ပုံငွေရရှိရေးချိတ် ဆက် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ • ရန်ပုံငွေရရှိရေးနှင့် ပြင်ပ အလှူရှင်များရရှိရေး အတွက် ချိတ်ဆက်ဆောင် ရွက်နိုင်သောအဖွဲ့အစည်း များဖွဲ့စည်းပေးခြင်း၊ • လမ်းပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေး အဖွဲ့များဖွဲ့စည်းပေးခြင်း၊ • ကျေးရွာတွင်းလမ်း ကွန်ကရစ်လမ်းခင်းခြင်း
၂။	လယ်ယာထုတ်ကုန်များ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးရန် လမ်းများ မကောင်းခြင်း	• ရန်ပုံငွေမရှိခြင်း • ဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှု အားနည်းခြင်း	• လုပ်အားများ ရှိခြင်း • ကျေးရွာသူ/သားများ လုပ်ကိုင်ရန် စိတ်ဝင်စား မှုရှိခြင်း • သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာန ရှိခြင်း	• သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာန များနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင် ရွက်မှုအားနည်းခြင်း	• သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနများမှ ရန်ပုံငွေရရှိရေးချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ရန်၊ • ကုန်ထုတ်လမ်းဖောက်လုပ် ရန်အတွက် မြေပေးနိုင်မည့် လယ်သမားများအား စည်းရုံး ဆောင်ရွက်ခြင်း	• သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနများ မှ ရန်ပုံငွေရရှိရေး ချိတ် ဆက်ဆောင်ရွက်ရန်၊ • ကုန်ထုတ်လမ်းဖောက် လုပ်ရန်

၃။	အသေးစားငွေစုငွေချေးများ မရှိခြင်း	• ရန်ပုံငွေမရှိခြင်း • ပြင်ပအလှူရှင်များ မရှိခြင်း • ဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှုအားနည်းခြင်း • ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းမည့် အဖွဲ့အစည်းများ အားနည်းခြင်း	• ကျေးရွာတွင်းလုပ်အား ရှိခြင်း • စိတ်ပါဝင်စားမှုရှိသော လူဦးရေ များပြားခြင်း	• ရန်ပုံငွေနည်းပါးခြင်း • ရန်ပုံငွေမရှာဖွေတတ်ခြင်း	• သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနများမှ ရန်ပုံငွေရရှိရေး ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရန်၊ • အလှူရှင်များရရှိရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်နိုင်သောအဖွဲ့အစည်းများဖွဲ့စည်းပေးရန်၊	• သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနများမှရန်ပုံငွေရရှိရေးချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ • ရန်ပုံငွေရရှိရေးနှင့် ပြင်ပအလှူရှင်များရရှိရေးအတွက်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်နိုင်သောအဖွဲ့အစည်းများဖွဲ့စည်းပေးခြင်း • အသေးစားငွေစုငွေချေးရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း
၄။	စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာပေးဟောပြောပွဲသင်တန်းများမရှိခြင်း	• ဦးဆောင်မည့်အဖွဲ့အစည်းမရှိခြင်း၊ • ပြင်ပအလှူရှင်များ မရှိခြင်း၊ • အသိပညာပေး ပညာရှင်မရှိခြင်း၊ • ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မည့်သူမရှိခြင်း၊	• ကျေးရွာပိုင်မြေနေရာရှိခြင်း၊ • စိတ်ပါဝင်စားမှုရှိသောလူဦးရေများပြားခြင်း • သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနရှိခြင်း၊ • ဟောပြောပွဲခန်းမများမရှိသော်လည်းနေရာထိုင်ခင်း စီစဉ်ပေးနိုင်ခြင်း၊	• ရန်ပုံငွေ မရှိခြင်း၊ • ရန်ပုံငွေမရှာဖွေတတ်ခြင်း၊	• စာကြည့်တိုက်ဖြစ်မြောက်ရေးကော်မတီဖွဲ့စည်းပြီး ရန်ပုံငွေရရှိရေး သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရန်၊ • အသိပညာရှင်များအား ရှာဖွေ၍ အသိပညာပေးဟောပြောပွဲများဆောင်ရွက်ရန်၊ • ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မည့်အဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းရန်၊	• ရန်ပုံငွေနှင့် ပြင်ပအလှူရှင်များ ရရှိရေးအတွက် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်နိုင်သောအဖွဲ့အစည်းများဖွဲ့စည်းပေးခြင်း၊ • အသိပညာရှင်များ ရှာဖွေ၍အသိပညာပေးဟောပြောပွဲများဆောင်ရွက်ခြင်း၊ • စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာ • ပေးဟောပြောပွဲသင်တန်းများရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ဖြစ်နိုင်ဖွယ်ရာဖြေရှင်းမည့် နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများ
၅။	ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းမရှိခြင်း	• ရန်ပုံငွေမရှိခြင်း • ဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှု အားနည်းခြင်း	• လုပ်အားများ ရှိခြင်း • ကျေးရွာသူ/သားများ လုပ်ကိုင်ရန် စိတ်ဝင်စားမှုရှိခြင်း • သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာန ရှိခြင်း	• သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနများနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှုအားနည်းခြင်း	• သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနများမှ ရန်ပုံငွေရရှိရေးချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရန်၊ • ကုန်ထုတ်လမ်းဖောက်လုပ်ရန်အတွက် မြေပေးနိုင်မည့် လယ်သမားများအား စည်းရုံးဆောင်ရွက်ခြင်း	• သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနများမှ ရန်ပုံငွေရရှိရေး ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရန်၊ • ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်း ဆောက်လုပ်ခြင်း

ဟသ်ာတမြို့နယ်၊ ကိုင်းချောင်းကျေးရွာအုပ်စု၊ ဒသယမျှောင်ကျေးရွာ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီဝင်များစာရင်း

စဉ်	အမည်	အဘအမည်	မှတ်ပုံတင်အမှတ်	အသက်	တာဝန်	ဖုန်းနံပါတ်
၁	ဦးသန်းလွင်	ဦးလှအေး	၁၄/ဟသတ(နိုင်) ၁၀၁၄၂၂	၅၃	ဥက္ကဋ္ဌ	၀၉-၇၈၄၆၇၉၅၆၉
၂	ဦးချစ်ရွှေ	ဦးဖိုးထောင်	၁၄/ဟသတ(နိုင်) ၁၀၁၃၈၀	၆၈	အတွင်းရေးမှူး	၀၉-၂၅၀၂၂၂၆၄၄
၃	ဒေါ်မျိုးစန္ဒာ	ဦးသန်းလွင်	၁၄/ဟသတ(နိုင်) ၃၁၅၁၆၆	၂၈	ဘဏ္ဍာရေးမှူး	၀၉-၉၅၂၁၆၅၀၃၂
၄	ဦးလှသော်	ဦးခင်မြင့်	၁၄/ဟသတ(နိုင်) ၂၀၁၃၅၉	၄၉	ငွေစာရင်းကိုင်	၀၉-၉၇၈၇၅၇၀၅၈
၅	ဒေါ်ထွေးထွေးရီ	ဦးဂေါက်ကြီး	၁၄/ဟသတ(နိုင်) ၁၄၃၂၉၆	၅၄	အဖွဲ့ဝင်	၀၉-၄၂၂၄၉၂၆၈၇
၆	ဦးအောင်မင်းခိုင်	ဦးသောင်းရှိန်	၁၄/ဟသတ(နိုင်) ၀၄၆၂၇၀	၄၉	အဖွဲ့ဝင်	၀၉-၄၅၇၈၄၃၄၇၄
၇	ဒေါ်သင်းသင်းလှိုင်	ဦးဝင်းလှိုင်	၁၄/ဟသတ(နိုင်) ၀၄၅၉၇၈	၄၅	အဖွဲ့ဝင်	၀၉-၉၈၃၂၇၃၄၄၅

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအထောက်အကူပြုဇယားများ

(၁) ကျေးရွာ လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

(က) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

ဇယား (၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု		ကျား	မ	စုစုပေါင်း	မသန်စွမ်းသူ အရေအတွက်	
					ကျား	မ
၁ နှစ် အောက်	နို့စို့အရွယ်	၇	၁	၈		
၁ နှစ်မှ ၄ နှစ်	၅နှစ်အောက်ကလေးငယ်	၁၅	၅	၂၀		
၅ နှစ်မှ ၉ နှစ်	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်	၂၀	၁၅	၃၅		
၁၀ နှစ်မှ ၁၄ နှစ်	အလယ်တန်းကျောင်းသားအရွယ်	၈	၁၅	၂၃		
၁၅ နှစ်မှ ၆၄ နှစ်	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်	၁၆၂	၁၃၀	၂၉၂		
၆၅ နှစ် နှင့်အထက်	သက်ကြီးရွယ်ကြီး	၁၅	၂၅	၄၀		
စုစုပေါင်း		**၂၂၇**	**၁၉၁**	**၄၁၈**		
စုစုပေါင်းအိမ်ထောင်စု(၁၀၄)အိမ်ထောင်စု		**ပျှမ်းမျှလူဦးရေ(၄%)**				

ရင်းမြစ် … (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

မှတ်ချက်။ အသက်အုပ်စု ၁ နှစ်အောက်ဆိုသည်မှာ မွေးကင်းစမှ အသက် (၁) နှစ်မပြည့်မီအရွယ်၊ ၁ နှစ်မှ ၄ နှစ်ဆိုသည်မှာ အသက်(၁)နှစ်ပြည့်အရွယ်မှ (၅) နှစ်မပြည့်မီအရွယ်၊၅ နှစ်မှ ၉ နှစ်ဆိုသည်မှာ အသက်(၅)နှစ်ပြည့်သည်မှ အသက် (၁၀) နှစ်မပြည့်မီအရွယ်၊၁၀ နှစ်မှ ၁၄ နှစ်ဆိုသည်မှာ အသက်(၁၀)နှစ်ပြည့်သည်မှ အသက် (၁၅) နှစ်မပြည့်မီအရွယ်၊၁၅ နှစ်မှ ၆၄ နှစ်ဆိုသည်မှာ အသက်(၁၅)နှစ်ပြည့်သည်မှ အသက် (၁၅) နှစ်မပြည့်မီအရွယ်၊ အသက်(၆၅)နှစ်နှင့်အထက် ဆိုသည်မှာ အသက် (၆၅) နှစ်ပြည့်အရွယ်နှင့် ၎င်းထက်အသက်ကြီးသည့်အရွယ်များကို ဆိုလိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် (၁)နှစ်အောက်ကလေးများမှာ လူဦးရေ(၈)ဦးရှိပြီး (၅)နှစ်အောက်ကလေးများမှာ (၂၀)ဦးရှိပါသည်။ မူလတန်းကျောင်းနေအရွယ်ကလေး (၃၅)ဦးရှိပြီး အလယ်တန်းကျောင်းနေအရွယ်(၂၃)ဦးရှိသောကြောင့် အနာဂတ်ထူးချွန်လူငယ်များ ပေါ်ပေါက်လာနိုင်ပါသည်။ မိမိတို့ကျေးရွာအတွင်း အလုပ်လုပ်နိုင်သောလူဦးရေသည် သက်ကြီးရွယ်အိုလူဦးရေထက် များပြားသောကြောင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို တိုးတက်အောင်မြင်အောင်လုပ်ဆောင်ရာတွင် ဖွံ့ဖြိုးမှုမြန်ဆန်ပါသည်။ ကျေးရွာ၏ပျှမ်းမျှလူဦးရေမှာ(၄%)ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) အလုပ်လုပ်နိုင်သူအင်အား

(ခ-၁) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

ဇယား(၂) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအမျိုးအစား

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိကအလုပ်အကိုင်					အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းမဟုတ်သောအခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖြစ်လုပ်ကိုင်သူ(ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကိုသေချာစွာဖတ်ပြီးမှန်ရာတစ်ခုသာရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင်လုပ်အား	အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်အိမ်ထောင်စု	ဦးရေ			
					ကျား	မ		
စိုက်ပျိုးစီးပွား လုပ်ငန်းများ								
၁	**လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး**							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၂၀	၅	-	၃	၂	-	မြင့်☐ လတ်✔ နိမ့်☐
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း	၅	၅	-	၃	၂	-	မြင့်☐ လတ်☐ နိမ့် ✔
၂	**တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး**							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	-	-	-	-	-	-	မြင့်☐ လတ်☐ နိမ့်☐
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း	-	-	-	-	-	-	မြင့်☐ လတ်☐ နိမ့်☐
၃	**ငါးလုပ်ငန်း (ရေချို/ရေငန်ငါး/ပုစွန် စသော ရေသတ္တဝါများ ဖမ်းခြင်း၊ မွေးမြူခြင်း)**							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	-	-	-	-	-	-	မြင့်☐ လတ်☐ နိမ့်☐
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း	-	-	-	-	-	-	မြင့်☐ လတ်☐ နိမ့်☐
၄	**သစ်တောလုပ်ငန်း**							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	-	-	-	-	-	-	မြင့်☐ လတ်☐ နိမ့်☐
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း	-	-	-	-	-	-	မြင့်☐ လတ်☐ နိမ့်☐

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိကအလုပ်အကိုင်					အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းမဟုတ်သောအခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖြစ်လုပ်ကိုင်သူ(ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကိုသေချာစွာဖတ်ပြီးမှန်ရာတစ်ခုသာရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင်လုပ်အား	အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်အိမ်ထောင်စု	ဦးရေ ကျား	ဦးရေ မ		
စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ								
၅	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေးနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	–	–	–	–	–	–	မြင့်☐ လတ်☐ နိမ့်☐
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း	–	–	–	–	–	–	မြင့်☐ လတ်☐ နိမ့်☐
၆	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	–	–	–	–	–	–	မြင့်☐ လတ်☐ နိမ့်☐
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း	–	–	–	–	–	–	မြင့်☐ လတ်☐ နိမ့်☐
၇	လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့နှင့် ရေပေးဝေရေး							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	–	–	–	–	–	–	မြင့်☐ လတ်☐ နိမ့်☐
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း	–	–	–	–	–	–	မြင့်☐ လတ်☐ နိမ့်☐
၈	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	–	–	–	–	–	–	မြင့်☐ လတ်☐ နိမ့်☐
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း	၂	၂	၂	–	–	–	မြင့်☐ လတ်☐ နိမ့်✔
၉	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာနှင့် တာရှည်ခံအိမ်သုံးပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၄	၄	–	၄	–	–	မြင့်☐ လတ်☐ နိမ့်✔
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း	–	–	–	–	–	–	မြင့်☐ လတ်☐ နိမ့်☐

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိကအလုပ်အကိုင်					အဓိကဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ်သောအခြား ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အဖြစ်လုပ်ကိုင်သူ(ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာဖတ်ပြီးမှန်ရာ တစ်ခုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင်လုပ်အား	အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့် အိမ်ထောင်စု	ဦးရေ			
					ကျား	မ		
၁၀	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပြင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	-	-	-	-	-	-	မြင့်□ လတ်□ နိမ့်□
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း	-	-	-	-	-	-	မြင့်□ လတ်□ နိမ့်□
၁၁	လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၆	၈	-	၂	၆	-	မြင့်□ လတ်✔ နိမ့်□
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း	-	-	-	-	-	-	မြင့်□ လတ်□ နိမ့်□
၁၂	ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	-	-	-	-	-	-	မြင့်□ လတ်□ နိမ့်□
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း	-	-	-	-	-	-	မြင့်□ လတ်□ နိမ့်□
၁၃	ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေး							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	-	-	-	-	-	-	မြင့်□ လတ်□ နိမ့်□
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း	-	-	-	-	-	-	မြင့်□ လတ်□ နိမ့်□
၁၄	ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ် နှင့် ငွေချေးခြင်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	-	-	-	-	-	-	မြင့်□ လတ်□ နိမ့်□
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း	-	-	-	-	-	-	မြင့်□ လတ်□ နိမ့်□

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိကအလုပ်အကိုင်					အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းမဟုတ်သောအခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖြစ်လုပ်ကိုင်သူ(ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကိုသေချာစွာဖတ်ပြီးမှန်ရာတစ်ခုသာရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင်လုပ်အား	အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်အိမ်ထောင်စု	ဦးရေ			
					ကျား	မ		
၁၅	အိမ်ခြံမြေ၊ယာဉ်၊စက်ကိရိယာ၊ရောင်းဝယ်ငှားရမ်းခြင်းနှင့်ဆက်စပ်သောလုပ်ငန်းများ							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	–	–	–	–	–	–	မြင့်☐ လတ်☐ နိမ့်☐
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း	–	–	–	–	–	–	မြင့်☐ လတ်☐ နိမ့်☐
၁၆	ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ(အုပ်ချုပ်ရေး၊ကာကွယ်ရေးနှင့်ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	–	–	–	–	–	–	မြင့်☐ လတ်☐ နိမ့်☐
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း	–	–	–	–	–	–	မြင့်☐ လတ်☐ နိမ့်☐
၁၇	ပညာရေး							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	–	–	–	–	–	–	မြင့်☐ လတ်☐ နိမ့်☐
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း	၂	–	–	–	၂	–	မြင့်☐ လတ်☐ နိမ့် ✔
၁၈	ကျန်းမာရေး							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	–	–	–	–	–	–	မြင့်☐ လတ်☐ နိမ့်☐
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း	–	–	–	–	–	–	မြင့်☐ လတ်☐ နိမ့်☐
၁၉	လူမှုရေးလုပ်ငန်းများ							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	–	–	–	–	–	–	မြင့်☐ လတ်☐ နိမ့်☐
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း	–	–	–	–	–	–	မြင့်☐ လတ်☐ နိမ့်☐

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိကအလုပ်အကိုင်					အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းမဟုတ်သောအခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖြစ်လုပ်ကိုင်သူ(ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကိုသေချာစွာဖတ်ပြီးမှန်ရာတစ်ခုသာရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင်လုပ်အား	အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်အိမ်ထောင်စု	ဦးရေ			
					ကျား	မ		
၂၀	**အိမ်များတွင် အငှားလိုက်လုပ်သူများနှင့် အမျိုးအမည်မဖော်ပြနိုင်သောလုပ်ငန်းများ**							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	-	-	-	-	-	-	X
	အလုပ်သမား/ကျပန်း/ရာသီအလိုက်အလုပ်သမား	၂၅	-	-	-	-	-	
၂၁	**ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ**							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	-	-	-	-	-	-	မြင့်□ လတ်□. နိမ့်□
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း	-	-	-	-	-	-	မြင့်□ လတ်□. နိမ့်□
	စုစုပေါင်း	၆၅	၂၅	-	၁၅	၁၂	-	x

ရင်းမြစ် … (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

မှတ်ချက်။

"အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်သူများ" အရေအတွက်တွင် မိသားစုဝင်လုပ်အား ထပ်မံထည့်သွင်းကောက်ယူခြင်း မပြုရပါ။ ရပ်တည်နိုင်မှု(နိမ့်၊ လတ်၊မြင့်) ဆိုသည်မှာ ဖော်ပြပါလုပ်ငန်းတစ်ခုတွင် ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းလုပ်လိုသူ(သို့မဟုတ်) အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်လိုသူများအတွက် အခွင့်အလမ်းရရှိနိုင်မှုအခြေအနေကို ဆိုလိုပါသည်။ ဥပမာ– စိုက်ပျိုးရေး ကဏ္ဍ၏ ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းတွင် ရပ်တည်နိုင်မှု မြင့် ဆိုပါက အဆိုပါလုပ်ငန်းတွင် ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းတစ်ခုလုပ်ကိုင်ရန် အခွင့်အလမ်းများနေသည်ဟု ဆိုလိုပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေကိုအဓိကထားလုပ်ကိုင်သော အိမ်ထောင်စု (၂၀)စုရှိပြီး အငှားဝန်ထမ်းအဖြစ်လုပ်ကိုင်သော အိမ်ထောင်စု(၅)စုရှိပါသည်။ကျန်အိမ်ထောင်စုများမှာ ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းများတွင် အလုပ်သမားအဖြစ် ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ကြသည်။ အရောင်းအဝယ်လုပ်ကိုင်ကြသူများနှင့် ကျပန်းလုပ်သားများလည်းရှိပါသည်။

(၁-၂) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊မ အလိုက်အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

ဇယား(၃) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊မ အလိုက်အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

စဉ်	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး(ကျပ်)		အနည်းဆုံး(ကျပ်)	
			ကျား	မ	ကျား	မ
၁	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး	နေ့စား	၁၀၀၀၀	၇၀၀၀	၈၀၀၀	၅၀၀၀
၂	တိရိစ္ဆာန်မွေးမြူရေး	နေ့စား	-	-	-	-
၃	ငါးလုပ်ငန်း(ရေချို/ရေငန်ငါးဖမ်းခြင်း၊ မွေးမြူခြင်း)	နေ့စား	-	-	-	-
၄	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း	နေ့စား	-	-	-	-
၅	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	နေ့စား	-	-	-	-
၆	ဆောက်လုပ်ရေး၊လက်သမား၊ပန်းရံ လုပ်ငန်း	နေ့စား	၁၂၀၀၀	-	၁၀၀၀၀	-
၇	ယာဉ်၊စက်ကိရိယာ၊အိမ်သုံးပစ္စည်းများ ပြုပြင်ဆင်ရေး	နေ့စား	-	-	-	-
၈	လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး	နေ့စား	-	-	-	-
၉	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ(ဆံပင်အလှ ပြင်၊အပ်ချုပ်၊အင်ဂျင်နီယာ၊သင်တန်း ပေးသူစသည်)	နေ့စား	-	-	-	-
၁၀	ဟိုတယ်နှင့်စားသောက်ဆိုင်လုပ်ငန်း	နေ့စား	-	-	-	-

ရင်းမြစ် … (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

မှတ်ချက် (၁) လခစားအလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ =(လစား÷ ၂၂.၇၅)

(၂) နာရီတွက်ဖြင့် ရသော အလုပ်သမားများ၏တစ်ရက်ဝင်ငွေ=(တစ်နာရီဝင်ငွေ× ၈)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းအတွက် အမျိုးသားများ၏ နေ့စားလုပ်အားခများမှာ (၁၀၀၀၀)ကျပ်မှ (၈၀၀၀)ကျပ်ရရှိပြီး အမျိုးသမီးများ၏လုပ်အားခများမှာ (၇၀၀၀) ကျပ်မှ (၅၀၀၀)ကျပ်ရရှိသဖြင့် အမျိုးသားနှင့်အမျိုးသမီးလုပ်အားခ ကွာခြားမှုရှိသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဂ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(ဂ-၁) စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာ

ဇယား(၄) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

မြေအမျိုးအစား	**ဧရိယာ (ဧက)**	**မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး** (မှန်ရာ<u>တစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်)
လယ်မြေ	၁၀၅.၇၅	ကောင်း ✔ သင့် ☐ ညံ့ ☐
ယာမြေ/တောင်ယာမြေ	-	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐
ဥယျာဉ်ခြံမြေ	၁၀.၅	ကောင်း ☐ သင့် ✔ ညံ့ ☐
ကိုင်း/ကျွန်းမြေ	-	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐
ဓနိတောမြေ	-	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐
စားကျက်မြေ	-	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐
မြေလွတ်မြေလပ်	-	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐
စုစုပေါင်း	**၁၁၆.၂၅**	x

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း၊ - လယ်သမားအုပ်စု၊ (၃)လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့်စာရင်းအင်းဦးစီးဌာန ၊ (၄) ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

မှတ်ချက်။ ။မြေလွတ်မြေလတ်ဆိုသည်မှာ ယခင်ကသီးစားခံယူလုပ်ကိုင်လာခဲ့ပြီး အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် စွန့်လွှတ်ထားသည့် သီးစားခံယူလုပ်ကိုင်သူမရှိသော စိုက်ပျိုးရေး(သို့) မွေးမြူရေး လုပ်ကိုင်နိုင်သည့် မြေနှင့် နိုင်ငံတော်ကသီးသန့်လျာထားသတ်မှတ်သည့် မြေများကိုဆိုလိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် လယ်မြေ(၁၀၅.၇၅)ဧကရှိပြီး မြေဆီလွှာအနေအထားမှာ အသင့်အတင့် ကောင်းမွန်ပါသည်။ ဥယျာဉ်ခြံမြေ(၁၀.၅)ဧကရှိပြီး မြေဆီလွှာအရည်အသွေးမှာ အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။

(ဂ-၂) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

ဇယား (၅) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

အမျိုးအစား	**ကျေးရွာနှင့်အနီးပတ်ဝန်းကျင်တွင်သဘာဝအတိုင်း တွေ့ရှိနိုင်မှု** (မှန်ရာ<u>တစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်)	အသုံးချနိုင်မှု (မှန်ရာ<u>တစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်)	လွန်ခဲ့သော(၁၀)နှစ်က အခြေအနေ(မှန်ရာ တစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
သတ္တုနှင့်အခြားတွင်းထွက် သယံဇာတများ(ဓာတ်ငွေ့၊ရေနံ၊ ကျောက်မျက် စသည်။)	များ ☐ သင့် ☐ နည်း ☐ မရှိ ✔	လွယ် ☐ ခက် ✔ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☐	လျော့ ☐ တိုး ☐ အပြောင်းအလဲမရှိ ✔

အမျိုးအစား	**ကျေးရွာနှင့်အနီးပတ်ဝန်းကျင်တွင်သဘာဝအတိုင်းတွေ့ရှိနိုင်မှု** (မှန်ရာ<u>တစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်)	အသုံးချနိုင်မှု (မှန်ရာ<u>တစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်)	လွန်ခဲ့သော(၁၀)နှစ်က အခြေအနေ(မှန်ရာ တစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
ကျောက်၊ သဲ၊ ကျောက်စရစ် စသည်များ	များ☐ သင့်☐ နည်း☐ မရှိ ✔	လွယ်☐ ခက်✔ အသုံးမပြုနိုင်ပါ☐	လျော့☐ တိုး☐ အပြောင်းအလဲမရှိ✔
သဘာဝအပင်မျိုးစိတ်များ (နွားစာ၊ဆေးဖက်ဝင်အပင်များ)	များ☐ သင့် ✔ နည်း☐ မရှိ☐	လွယ်✔ ခက်☐ အသုံးမပြုနိုင်ပါ☐	လျော့☐ တိုး☐ အပြောင်းအလဲမရှိ✔
သဘာဝတိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	များ☐ သင့်☐ နည်း☐ မရှိ ✔	x	လျော့☐ တိုး☐ အပြောင်းအလဲမရှိ☐
ရေ-မြေပေါ်ရေ (အင်း၊ အိုင်၊ကန်၊ချောင်း၊ မြစ်၊ စိမ့်စမ်း)	များ☐ သင့် ✔ နည်း☐ မရှိ☐	လွယ်✔ ခက်☐ အသုံးမပြုနိုင်ပါ☐	လျော့☐ တိုး☐ အပြောင်းအလဲမရှိ✔
ရေ-မြေအောက်ရေ (တွင်းတိမ်၊ တွင်းနက်၊ လက်တူးတွင်း)	များ☐ သင့်☐ နည်း☐ မရှိ ✔	လွယ်☐ ခက်✔ အသုံးမပြုနိုင်ပါ☐	လျော့☐ တိုး☐ အပြောင်းအလဲမရှိ✔
သစ်တော- အပူပိုင်းသစ်တော	များ☐ သင့်☐ နည်း☐ မရှိ ✔	လွယ်☐ ခက်✔ အသုံးမပြုနိုင်ပါ☐	လျော့☐ တိုး☐ အပြောင်းအလဲမရှိ✔
သစ်တော- ဒီရေတောများ	များ☐ သင့်☐ နည်း☐ မရှိ ✔	လွယ်☐ ခက်✔ အသုံးမပြုနိုင်ပါ☐	လျော့☐ တိုး☐ အပြောင်းအလဲမရှိ✔

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ သစ်တောဦးစီးဌာန၊ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် သတ္တုနှင့်အခြားသဘာဝသယံဇာတများ ထွက်ရှိခြင်း မရှိပါ။ ကျောက်၊ သဲ၊ ကျောက်စရစ်များ သဘာဝအပင်မျိုးစိတ်များ သဘာဝတိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ ထွက်ရှိခြင်းမရှိပါ။ အခြားဒေသများမှ မှာယူသုံးစွဲရပါသည်။

(ဃ) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

ဇယား (၆) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ် ရှိသော အိမ်ထောင်စု	မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု	အလွန် မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	များ	အသင့်အတင့်	နည်း	အလွန်နည်း(သို့)မရှိ
အိမ်အခြေအနေ	အလွန်ကောင်း	အသင့်အတင့် ကောင်း	ညံ့	အလွန်ညံ့
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ဆိုင်သောပိုင်ဆိုင်မှု	များ	အသင့်အတင့်	နည်း	မရှိ
အဓိကစီးပွားရေး လုပ်ငန်း	စီးပွား(ဝင်ငွေ) အလွန်ကောင်း	စီးပွား(ဝင်ငွေ) အသင့်အတင့်	စီးပွား(ဝင်ငွေ) နည်း	စီးပွား(ဝင်ငွေ) အလွန်နည်း
အိမ်ထောင်စု	**၂၀(၁၉.၂၃%)**	**၅၀(၄၈.၀၇%)**	**၁၄(၁၃.၄၆%)**	**၂၀(၁၉.၂၃%)**

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျေးရွာလုံးကျွတ် အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာ၏ ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေမှာ အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု ၂၀(၁၉.၂၃%)၊ အလယ်အလတ်ရှိသောအိမ်ထောင်စု ၅၀(၄၈.၀၇%)၊ ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စု၁၄(၁၃.၄၆%)၊ အလွန်ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စု ၂၀(၁၉.၂၃%) ရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ လေ့လာတွေ့ရှိချက်အရ အလယ်အလတ်ရှိသောအိမ်ထောင်စုမှာ အများဆုံးရှိကြောင်းတွေ့ရှိရသဖြင့် စီးပွားရေးအသင့်အတင့် ကောင်းမွန်သောကျေးရွာဖြစ်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(င) ထိခိုက်လွယ်မှု

(င-၁) ဝမ်းစာ ဖူလုံမှု

ဇယား (၇) ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုများ၏ဝမ်းစာဖူလုံမှုအခြေအနေ (ဥစ္စာ ဓနအဆင့် '၃' နှင့် '၄' အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းစီ)

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အမျိုးသမီးဦးဆောင် သည့်အိမ်ထောင်စု	ဖြေရှင်းသည့်နည်းဗျူဟာ (ဖြေရှင်းနည်းတစ်ခုစီအလိုက် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်များကိုဖော်ပြရန်)

၃ လအောက်	၁၅	-	အခြားအစာပြောင်းလဲစား =
အချိန်ကာလ	**အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်**	**အမျိုးသမီးဦးဆောင် သည့်အိမ်ထောင်စု**	**ဖြေရှင်းသည့်နည်းဗျူဟာ** (ဖြေရှင်းနည်းတစ်ခုစီအလိုက် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်များကိုဖော်ပြရန်)
ဝမ်းစာဖူလုံမှု			အစာလျှော့စား = အထောက်အပံ့ယူ = ချေးယူ = ၈ လုပ်အားခကြိုယူ = ၇
၃ လနှင့်၆လ ကြားဝမ်းစာ ဖူလုံမှု	၇	-	အခြားအစာပြောင်းလဲစား = အစာလျှော့စား = အထောက်အပံ့ယူ = ချေးယူ = ၇ လုပ်အားခကြိုယူ =
၆လမှ၁၂လအထိ ဝမ်းစာဖူလုံမှု	၈		အခြားအစာပြောင်းလဲစား = အစာလျှော့စား = အထောက်အပံ့ယူ = ချေးယူ = ၄ လုပ်အားခကြိုယူ = ၄

ရင်းမြစ် … ဥစ္စာခနေအဆင့် '၃' နှင့် '၄' အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းစီအားစစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဥစ္စာခနေအဆင့် ၃ နှင့် ၄ အိမ်ထောင်စုများ၏ ၃၀%အဖြစ် အိမ်ထောင်စု (၂၉) စုကို တွေ့ဆုံလေ့လာဆန်းစစ်ခဲ့ရာတွင် ဝမ်းစာဖူလုံမှုသည် ၃ လအောက် ၅၆%၊ ၃လနှင့် ၆ လအထိ ၂၄% ရှိကြပါသည်။ ဝမ်းစာဖူလုံမှုမရှိသောအိမ်ထောင်စုများမှာ ချေးယူခြင်း၊ လုပ်အားခကြိုယူခြင်းတို့ဖြင့် ဖြေရှင်း နေကြရပါသည်။

(င-၂) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား(၈) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ကျား	မ	ပေါင်း
မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသောသက်ကြီးရွယ်အို(၆၄)နှစ် နှင့်အထက်	၁	၂	၃
မိသားစု/ရပ်ရွာ၏စောင့်ရှောက်မှုမရှိသော မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်	-	-	-
	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်		
ဆင်းရဲ၍ မိသားစုဦးရေများသည့်အမျိုးသမီးဦးဆောင် အိမ်ထောင်စု	-		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့်မုဆိုးဖို/တစ်ခုလပ်အိမ်ထောင်စု	-		
အခြားဒေသသို့ ကြာမြင့်စွာသွားရောက်နေထိုင်လုပ်ကိုင် နေသည့်ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	-		

ရင်းမြစ်.... ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း- ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသော သက်ကြီးရွယ်အို(၃)ဦး ရှိပြီး မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်မရှိပါ။

(င-၃) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား(၉) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေနှင့် ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးအစီအမံများ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)			စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (ထိခိုက်မှုလျော့နည်းရေးနှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်စေမည့် အစီအမံများ)		
	သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ	နိမ့်	လတ်	မြင့်	နိမ့်	လတ်	မြင့်
၁	မြစ်ရေကြီးမှု	✔			✔		
၂	လျှပ်တပြက်ရေကြီးခြင်း	✔			✔		
၃	မုန်တိုင်းဒီရေ	✔			✔		
၄	ဆူနာမီ	✔			✔		
၅	တိုင်ဖုန်းမုန်တိုင်း	✔			✔		
၆	လေဆင်နှာမောင်း	✔			✔		

၇	လျှော်	✔			✔		
၈	အပူလှိုင်း	✔			✔		
၉	စိုက်ပျိုးမြေများတွင် ရေငံဝင်ရောက်မှု	✔			✔		
၁၀	အအေးလှိုင်း	✔			✔		
၁၁	မိုးသီးကြွေကျမှု	✔			✔		
၁၂	မိုးခေါင်ခြင်း	✔			✔		
၁၃	တောမီးလောင်ခြင်း	✔			✔		
၁၄	မြစ်ကမ်းပါးပြိုကျခြင်း	✔			✔		
၁၅	ကမ်းရိုးတန်းတိုက်စားမှု	✔			✔		
၁၆	မြေပြိုခြင်း	✔			✔		
	လူကြောင့်ဖြစ်တဲ့ဘေးအန္တရာယ်များ	**နိမ့်**	**လတ်**	**မြင့်**	**နိမ့်**	**လတ်**	**မြင့်**
၁၇	စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှု	✔			✔		
၁၈	သဘာဝရင်းမြစ်ရှားပါးမှု(မြေ၊ရေ)	✔			✔		
၁၉	မြေပြိုခြင်း၊ မြေဆီလွှာပျက်ယွင်းမှု	✔			✔		
၂၀	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	✔			✔		
၂၁	ငှက်ဖျားရောဂါ	✔			✔		
၂၂	တီဘီရောဂါ	✔			✔		
၂၃	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ	✔			✔		
၂၄	ကပ်ရောဂါ	✔			✔		
၂၅	ပြည်တွင်းပဋိပက္ခ	✔			✔		
၂၆	တိရိစ္ဆာန်ကူးဆက်ရောဂါကျရောက်မှု	✔			✔		
၂၇	လူကုန်ကူးခြင်း	✔			✔		
၂၈	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ခက်ခဲစသည်	✔			✔		

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း– ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ လူငယ်အုပ်စု၊

မှတ်ချက်။ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုဆိုရာ၌ ကျေးရွာတွင် စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံခြင်း၊ ရေကြီးခြင်း၊ မိုးခေါင်ခြင်းစသည့်အခြေအနေများ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းရှိပါက ယင်းဖြစ်စဉ်များအတွက် ကျေးရွာသူ/သားများ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုရှိနိုင်ပါသလား။ ထိခိုက်မှုရှိပါက ကျေးရွာတွင် မည်သို့သော အိမ်ထောင်စုများနှင့် အိမ်ထောင်စုမည်မျှ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံစားကြရပါသလဲ။ (ဥပမာ–

အိမ်ထောင်စု ၁၀၀ တွင် ၂၅ အိမ်ထောင်စုအောက်– နိမ့်
အိမ်ထောင်စု ၁၀၀ တွင် ၂၅မှ ၅၀ အိမ်ထောင်စုအောက်– ကြား
အိမ်ထောင်စု ၁၀၀ တွင် ၅၀ အိမ်ထောင်စုအထက်– မြင့်

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ မုန်တိုင်း၊ ငလျင်တို့မှာ ရံဖန်ရံခါကြုံတွေ့ရပါသည်။ ကပ်ရောဂါ အနေဖြင့် Covid-19 ရောဂါကို ကျေးရွာအတွင်း ဖြစ်ပွားမှုမရှိသော်လည်း ၎င်းရောဂါကြောင့် ကျေးရွာအတွင်း စီးပွားရေးအဆင်မပြေမှုဒဏ်ကို ခံစားခဲ့ရပါသည်။ စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှုပြဿနာသည် ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုများနှင့် လက်လုပ်လက်စားအိမ်ထောင်စုများတွင် အနည်းငယ်ရှိပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် ဓာတုဓာတ်မြေသြဇာများကို အသုံးပြုခြင်းကြောင့် မြေဆီလွှာပျက်ယွင်းမှု အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။ ကျန်သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ မရှိသလောက် နည်းပါးပါသည်။

(င-၄) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

ဇယား (၁၀) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှု အမျိုးအစားများ	ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ (မှန်ရာတစ်ခုကို သာရွေးရန်)			စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (ထိခိုက်မှုလျော့နည်းရေးနှင့်လိုက်လျောညီထွေဖြစ်စေမည့် အစီအမံများ		
	သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ	**နိမ့်**	**လတ်**	**မြင့်**	**နိမ့်**	**လတ်**	**မြင့်**
၁	လူငယ်	✔			✔		
၂	အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	✔			✔		
၃	ဆင်းရဲသောတောင်သူ	✔			✔		
၄	သဘာဝဘေးဒဏ်ဆိုးရွားစွာ ကျရောက်နိုင်သော အိမ်ထောင်စု/ကူးဆက်ရောဂါထူပြောသောဒေသ တွင် နေထိုင်သူ	✔			✔		
၅	ပင်လယ်/မြစ်ကမ်းဘေးနေထိုင်သူများ	✔			✔		
၆	မတော်တဆမှု ဖြစ်နိုင်ခြေများသောနေရာ (Prone to accident) တွင်နေထိုင်သူများ	✔			✔		
၇	ပြည်တွင်းနေရပ် စွန့်ခွာရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ(IDP)	✔			✔		
၈	မြေနိမ့်ပိုင်းနေထိုင်သူများ	✔			✔		

၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်များ	✔			✔		
စဉ်	**ထိခိုက်လွယ်မှု အမျိုးအစားများ**	**ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ** (မှန်ရာတစ်ခုကို သာရွေးရန်)			**စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (ထိခိုက်မှုလျော့နည်း ရေးနှင့်လိုက်လျော ညီထွေဖြစ်စေမည့် အစီအမံများ**		
	သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ	**နိမ့်**	**လတ်**	**မြင့်**	**နိမ့်**	**လတ်**	**မြင့်**
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပန်းများ		✔			✔	
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ	✔			✔		
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခ ဧရိယာတွင်နေထိုင်သူများ	✔			✔		
၁၃	နယ်စပ်ဒေသတွင် နေထိုင်သူများ	✔			✔		
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သားများ	✔			✔		
၁၅	လှည့်လည်သွားလာ၍ ဈေးရောင်းသူများ	✔			✔		
၁၆	နေရပ်ပြန်အခြေချသူများ	✔			✔		
၁၇	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ	✔			✔		
၁၈	ကားမောင်းပြီးအသက်မွေးသူများ	✔			✔		

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း– ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ကျေးရွာရှိ လူငယ်များ၊ အမျိုးသမီးဦးဆောင်သော အိမ်ထောင်စုများစသည်တို့သည် မည်သို့သော အခြေအနေများတွင် လွယ်လွယ်ကူကူ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုရှိနိုင်ပါသလား။ ထိခိုက်မှုရှိပါက မည်မျှအထိ ထိခိုက်ကြပါသနည်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံနိုင်သည့်သူများအတွက်အုပ်စုလိုက် ခွဲခြားသတ်မှတ်ရာတွင်လည်း ထိခိုက်သက်ရောက်မှုနည်းကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(၂) ကျေးရွာ၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများအခြေအနေ

(က-၁)ကျေးရွာအတွင်းရှိလူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာအတွင်းရှိ လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	အမျိုးအစား (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်ရွေးနိုင်သည်)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု(မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
			ကျား	မ	ပေါင်း		
၁	ဘာသာရေးအဖွဲ့အစည်း	၁☐ ၂☐ ၃✔	၅	၅	၁၀	ပညာရေး☐ ငွေကြေး☐ ကျန်းမာရေး☐ ဘာသာရေး✔ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး☐ သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး✔ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး☐	ကောင်း✔ သင့်☐ ညံ့☐
၂	ပရဟိတအဖွဲ့	၁☐ ၂✔ ၃☐	၁၅	၁၂	၂၇	ပညာရေး☐ ငွေကြေး☐ ကျန်းမာရေး☐ ဘာသာရေး✔ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး☐ သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး✔ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး☐	ကောင်း☐ သင့်✔ ညံ့☐
၃	လူငယ်အဖွဲ့	၁☐ ၂✔ ၃☐	၄	၃	၇	ပညာရေး☐ ငွေကြေး☐ ကျန်းမာရေး☐ ဘာသာရေး☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး☐ သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး✔ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး☐	ကောင်း☐ သင့်✔ ညံ့☐
၄	ကျောင်းကော်မတီ	၁☐ ၂✔ ၃☐	၇	၅	၁၂	ပညာရေး ✔ ငွေကြေး☐ ကျန်းမာရေး☐ ဘာသာရေး☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး☐ သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး☐ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး☐	ကောင်း☐ သင့်✔ ညံ့☐
၅		၁☐ ၂☐ ၃☐	-	-	-	ပညာရေး☐ ငွေကြေး☐ ကျန်းမာရေး☐ ဘာသာရေး☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး☐ သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး☐ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး☐	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း– ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာလူထုအခြေပြုသည့် အဖွဲ့အစည်းများ (၄)ဖွဲ့ရှိပြီး အဖွဲ့အစည်းများ၏စွမ်းဆောင်ရည်မှာ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်၍ စည်းလုံးညွတ်ခြင်း၊ တရားမျှတခြင်း တို့ရှိပါသည်။ တစ်ဖွဲ့နှင့်တစ်ဖွဲ့ချိတ်ဆက်မှုအားကောင်းကြပြီး ကျေးရွာသားအများစုမှာလည်းစုပေါင်း လုပ်ကိုင်လိုစိတ်များရှိကြပါသည်။

(က–၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	**အမည်**	**အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစား** (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)	**အဖွဲ့အစည်း၏လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့်အစီအစဉ်**(အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်)
၁	ဝူရီဖိုင်းနန့်မြန်မာ	၁☐ ၂✔ ၃☐ ၄☐ ၅☐ ၆☐ ၇☐	ပညာရေး☐ ငွေကြေး✔ ကျန်းမာရေး☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး☐ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး☐ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး☐

ရင်းမြစ်…ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း– ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု။

မှတ်ချက်။

(၁) ဘာသာရေးနှင့် ပတ်သက်သော အဖွဲ့အစည်း(ပြည်တွင်း/ပြည်ပ)(ဥပမာ– ဓမ္မစကူးလ်ဖောင်ဒေးရှင်း၊ Christian Aid Missions စသည်)

(၂) အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း(ပြည်တွင်း/ပြည်ပ)(ဥပမာ– Care Internation, Save the Children, Gret,Pact Myanmar စသည်)

(၃) အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း

(၄) နိုင်ငံအများ၏ ရန်ပုံငွေဖြင့် ဆောင်ရွက်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ(ဥပမာ–ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ ကမ္ဘာဘဏ်အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)

(၅) နိုင်ငံတစ်ခု၏ ရန်ပုံငွေဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ_GIZ, UKAid, USAid,စသည်)

(၆) ပရဟိတအဖွဲ့(ပြည်တွင်း/ပြည်ပ)

(၇) ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ

နိုင်ငံတော်မှ ဒေသအကျိုး၊ ပြည်သူအကျိုးကို ထိရောက်စွာ ထမ်းဆောင်နိုင်စေရန် အလို့ငှာဥပဒေ၊နည်းဥပဒေ၊

လမ်းညွှန်ချက်များဖြင့် ပြဌာန်းကာ ဖွဲ့စည်းပေးထားနေသော အဖွဲ့အစည်း၊ အသင်းအဖွဲ့များ (ဥပမာ သမဝါယမဦးစီးဌာန၏ သမဝါယမအသင်း၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ မြစိမ်းရောင် စသည်)တို့ကို ဤဇယားတွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြခြင်း မပြုပါရန်၊

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် ဝူရီဖိုင်းနန့်မြန်မာအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့သာ ရှိပြီး အခြားပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများမှ လာရောက်ကူညီဆောင်ရွက်ပေးခြင်းမ ရှိပါ။

(ခ) စီးပွားရေးနှင့်အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

(ခ-၁) သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

(၁) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့်အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှုအရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သည့် အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	-	-	မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ဧကအောက်	၁၀	-	ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ဧကမှ၅ဧကကြား	၁၅	-	တောင်သူငယ်
၄	၅ဧကမှ၁၂.၅ဧကကြား	၂၀	-	တောင်သူလတ်
၅	၁၂.၅ဧကအထက်	၅၉	-	တောင်သူကြီး
ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း		**၁၀၄**	-	x

ရင်းမြစ် … (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုပေါင်း(၁၀၄)စုရှိသည့်အနက် (၅)ဧကမှ (၁၂.၅)ဧကကြား ပိုင်ဆိုင်သောအိမ်ထောင်စု(၂၀)စု (၁၉%)၊(၂.၅)ဧကမှ(၅)ဧကကြားပိုင်ဆိုင်သော အိမ်ထောင်စု (၁၅)စု(၁၄%)၊ (၂.၅)ဧက အောက်ပိုင်ဆိုင်သောအိမ်ထောင်စု(၁၀)စု(၉%)နှင့် မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုမရှိပါ။မြေယာမဲ့အိမ်ထောင် စုများကလည်း စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းများအပေါ်မှီခိုကာ အလုပ်ကိုင်အသင့်အတင့်ရရှိကြပါသည်။

(၂.၂.၁.၂) အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိကရေအရင်းအမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့်ဧရိယာ

ဇယား (၁၄) ကျေးရွာ၏ရေအရင်းအမြစ်နှင့်ရေသွင်းဧရိယာ

စဉ်	ရင်းမြစ်	ရေသောက် (ဧက)	ရေရရှိနိုင်မှု		
			တစ်နှစ်ပတ်လုံး/ ရာသီအလိုက် (မှန်ရာ <u>တစ်ခုကိုသာ</u>ရွေးရန်)	**လုံလောက်မှု (ရှိ/မရှိ)** (မှန်ရာ<u>တစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်)	**လွန်ခဲ့သော(၁၀)နှစ်က အခြေအနေ**(မှန်ရာ တစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
၁	ဆည်	-	တစ်နှစ်ပတ်လုံး□ ရာသီအလိုက် □ မဖြေဆိုပါ□	ရှိ□ မရှိ□ မဖြေဆိုပါ□	လျော့□ တိုး□ အပြောင်းအလဲမရှိ□
၂	ရေလွှဲဆည်	-	တစ်နှစ်ပတ်လုံး□ ရာသီအလိုက် □ မဖြေဆိုပါ□	ရှိ□ မရှိ□ မဖြေဆိုပါ□	လျော့□ တိုး□ အပြောင်းအလဲမရှိ□
၃	မြစ်ရေတင် စီမံကိန်း	-	တစ်နှစ်ပတ်လုံး□ ရာသီအလိုက် □ မဖြေဆိုပါ□	ရှိ□ မရှိ□ မဖြေဆိုပါ□	လျော့□ တိုး□ အပြောင်းအလဲမရှိ□
၄	ရေသွင်း မြောင်း	-	တစ်နှစ်ပတ်လုံး□ ရာသီအလိုက် □ မဖြေဆိုပါ□	ရှိ□ မရှိ□ မဖြေဆိုပါ□	လျော့□ တိုး□ အပြောင်းအလဲမရှိ□
၅	အဝီစိတွင်း	၁၀၅.၇၅	တစ်နှစ်ပတ်လုံး□ ရာသီအလိုက်✔ မဖြေဆိုပါ□	ရှိ✔ □ရှိ မဖြေဆိုပါ□	လျော့□ တိုး□ အပြောင်းအလဲမရှိ✔
၆	လက်ငင် ရေတွင်း	-	တစ်နှစ်ပတ်လုံး□ ရာသီအလိုက် □ မဖြေဆိုပါ□	ရှိ□ မရှိ□ မဖြေဆိုပါ□	လျော့□ တိုး□ အပြောင်းအလဲမရှိ□
၇	စိမ့်စမ်းရေ	-	တစ်နှစ်ပတ်လုံး□ ရာသီအလိုက် □ မဖြေဆိုပါ□	ရှိ□ မရှိ□ မဖြေဆိုပါ□	လျော့□ တိုး□ အပြောင်းအလဲမရှိ□

စဉ်	ရင်းမြစ်	ရေသောက် (ဧက)	ရရှိနိုင်မှု		လွန်ခဲ့သော(၁၀)နှစ်က အခြေအနေ(မှန်ရာ တစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
			တစ်နှစ်ပတ်လုံး/ ရာသီအလိုက် (မှန်ရာ တစ်ခုကိုသာရွေးရန်)	လုံလောက်မှု (ရှိ/မရှိ) (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	
၈	ချောင်းရေ	-	တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐ ရာသီအလိုက်☐ မဖြေဆိုပါ☐	ရှိ☐ မရှိ☐ မဖြေဆိုပါ☐	လျော့☐ တိုး☐ အပြောင်းအလဲမရှိ☐

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း- လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂) ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် လယ်ယာမြေ(၁၀၅.၇၅)ဧကသာ ကိုယ်ပိုင်အဝီစိတွင်းများကို အသုံးပြုကြပါသည်။ကျန်လယ်ယာမြေများမှာ မိုးရေကိုသာအဓိကထားစိုက်ပျိုးကြပါသည်။

(၃) အဓိကသီးနှံများနှင့်အထွက်နှုန်း

ဇယား(၁၅) အဓိကသီးနှံများနှင့်အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	စုစုပေါင်း စိုက်ဧက	တစ်ဧက အထွက်နှုန်း				သီးနှံ စိုက်ပျိုးသည့် ကာလ		သွင်းအားစု လိုအပ်ချက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)	အမြတ် ရရှိနိုင်မှု (မှန်ရာ တစ်ခုကို သာရွေးရန်)	ထိခိုက်လွယ်မှု(မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
		ယူနစ်	အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျမ်းမျှ	မှ	ထိ			
စပါး	၁၀၅.၇၅	တင်း	၅၀	၇၅	၆၀	ဇန်နဝါရီ	ဧပြီ	မြင့်✔ လတ်☐ နိမ့်☐	မြင့်☐ လတ်☐ နိမ့်✔	မြင့်☐ လတ်☐ နိမ့်✔
မတ်ပဲ	၁၀၅.၇၅	တင်း	၁၃	၁၅	၁၄	ဇန်နဝါရီ	ဧပြီ	မြင့်☐ လတ်☐ နိမ့်✔	မြင့်☐ လတ်✔ နိမ့်☐	မြင့်☐ လတ်☐ နိမ့်✔
ကွမ်း	၁၀.၅	ပိသာ	၁၃	၂၆	၁၈	ဇန်နဝါရီ	ဧပြီ	မြင့်☐ လတ်☐ နိမ့်✔	မြင့်☐ လတ်✔ နိမ့်☐	မြင့်☐ လတ်☐ နိမ့်✔

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာ၏ အဓိကစိုက်ပျိုးသီးနှံမှာ စပါး၊ မတ်ပဲနှင့် ကွမ်းတို့ဖြစ်ပါသည်။ စပါး(၁)ဧကလျှင် တင်း(၅၀)မှ တင်း(၇၅)အထိထွက်ရှိပြီး သွင်းအားစုလိုအပ်ချက်မှာ မြင့်မား၍ အမြတ် ရရှိနိုင်မှုမှာနိမ့်ပါသည်။ မတ်ပဲ (၁)ဧကလျှင် (၁၃)တင်းမှ (၁၅)တင်းအထိထွက်ရှိပြီး သွင်းအားစု လိုအပ် ချက်မှာ

အလယ်အလတ်ရှိ၍ အမြတ်ရရှိနိုင်မှုမှာ အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။ကွမ်း(၁)ကေလျှင် (၁၃)ပိဿာမှ (၂၆)ပိဿာ အထိ ထွက်ရှိပြီး သွင်းအားစုလိုအပ်ချက်မှာ အသင့်အတင့်ရှိ၍ အမြတ်ရရှိနိုင်မှုမှာလည်း အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။

(၄) လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ

ဇယား (၁၆) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	တစ်ဦးချင်း ပိုင်	ရွာပိုင်	အဖွဲ့ပိုင်	ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်နေသော တောင်သူ အရေအတွက်
ထွန်စက်	-	-	-	-
လက်တွန်းထွန်စက်	၂၀	-	-	-
အစေ့ချကိရိယာ	-	-	-	-
ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်	-	-	-	-
ရိတ်သိမ်းစက်	-	-	-	-
ခြွေလှေ့စက်	၃	-	-	၁၇
ရေစုပ်စက်	၁၀	-	-	-
ခြေနင်းရေတင်စက်	-	-	-	-
မြက်ရိတ်စက်	၅	-	-	-

ရင်းမြစ်… (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း– လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ဒသသမျှောင်ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှုမှာ အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။ ရေစုပ်စက်(၁၀)လုံး၊ လက်တွန်းထွန်စက်(၂၀)လုံး၊ ခြွေလှေ့စက်(၃)လုံးနှင့် မြက်ရိတ်စက်(၅)လုံး ပိုင်ဆိုင်ကြပါသည်။ ကျန်တောင်သူ/ လယ်သမားများမှာ လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများအား ငှားရမ်းအသုံးပြုကြပါသည်။

(၅) သီးနှံအထွက်နှုန်းတိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၇) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်** (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်။ ဇယား ၁၇ နှင့် ၁၈ ကို ချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက 'မဖြေဆိုပါ'ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)
သဘာဝရေမြေရာသီဥတုအနေအထား	အလွန်ကောင်း ☐ ကောင်း☐ သင့်တင့်မျှတ✔ မဖြေဆိုပါ☐
လယ်ယာမြေအသုံးချနိုင်မှု	အလွန်ကောင်း ☐ ကောင်း☐ သင့်တင့်မျှတ✔ မဖြေဆိုပါ☐
စိုက်ပျိုးရေအရင်းအမြစ်	ပေါများ☐ အသင့်အတင့်ရှိ✔ မဖြေဆိုပါ☐
ချေးငွေနှင့်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု	အလွယ်တကူရသည် ☐ ရနိုင်သည်✔ မဖြေဆိုပါ☐
သီးနှံမျိုးစေ့ရရှိနိုင်မှု	မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များကို လွယ်ကူစွာဝယ်ယူနိုင်သည် ☐ သီးနှံမျိုးစေ့များ ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည်✔ မဖြေဆိုပါ☐
သဘာဝမြေဆွေး/သြော်ဂဲနစ်မြေသြဇာနှင့်အခြားသြော်ဂဲနစ်သွင်းအားအုပ်စုများ	လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ/ရနိုင်သည် ☐ ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည်✔ မဖြေဆိုပါ☐
ဓာတုပိုးသတ်ဆေး၊ ဓါတ်မြေသြဇာနှင့်အခြားဓါတုဗေဒသွင်းအားစုများ	လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ/ရနိုင်သည်✔ ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည် ☐ မဖြေဆိုပါ☐
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူရသည် ☐ ရနိုင်သည်✔ မဖြေဆိုပါ☐
နည်းပညာ၊ အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ	အလွယ်တကူရသည်☐ ရနိုင်သည်✔ မဖြေဆိုပါ☐
သီးနှံဈေးကွက်နှင့်ကုန်သွယ်မှု	သီးနှံများကိုလွယ်ကူစွာနှင့်ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်ရောင်းချနိုင်သည်☐ သီးနှံများကိုရောင်းချနိုင်သည်✔ မဖြေဆိုပါ☐
ရာသီဥတုအခြေအနေပြောင်းလဲမှု (အပူချိန်၊ မိုးရေချိန်)	ထိခိုက်သည်☐ မထိခိုက်ပါ✔ မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ်… (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း– လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အစိုးရဦးစီး ဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် သီးနှံစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းကောင်းများစွာ ရှိပါသည်။ သဘာဝရေမြေရာသီဥတုအနေအထားကောင်းမွန်ပြီး စိုက်ပျိုးမြေတိုးချဲ့ရန် မြေလွတ်မြေရိုင်းများ မရှိသော်လည်း လက်ရှိမြေယာတွင် ထုတ်လုပ်မှုတိုးမြှင့်နိုင်ပါသည်။

(၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ

ဇယား (၁၈) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား(၁၇)နှင့်(၁၈)ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက 'မဖြေဆိုပါ'ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
သဘာဝရေမြေရာသီဥတုအနေအထား	မြေဆီသြဇာမကောင်း ☐ ရာသီဥတုမမှန် ☐ မဖြေဆိုပါ✔
လယ်ယာမြေအသုံးချနိုင်မှု	လယ်ယာမြေတိုးချဲ့နိုင်မှုမရှိပါ ✔ လယ်ယာမြေဆုံးရှုံးမှုများသည် ☐ လယ်ယာမြေဆုံးရှုံးမှုအသင့်အတင့်ရှိသည် ☐ ပလပ်မြေများရှိသည် ☐ ပလပ်မြေအသင့်အတင့်ရှိသည် ☐ မဖြေဆိုပါ☐
စိုက်ပျိုးရေအရင်းအမြစ်	အလွယ်တကူမရနိုင်✔ လုံးဝမရ☐ မဖြေဆိုပါ☐
ချေးငွေနှင့်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင်✔ လုံးဝမရ☐ မဖြေဆိုပါ☐
သီးနှံမျိုးစေ့ရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင်✔ လုံးဝမရ☐ မဖြေဆိုပါ☐
သဘာဝမြေဆွေး/အော်ဂဲနစ်မြေသြဇာ နှင့်အခြားအော်ဂဲနစ်သွင်းအားစုများ	အလွယ်တကူမရနိုင်✔ လုံးဝမရ☐ မဖြေဆိုပါ☐
ဓာတုပိုးသတ်ဆေး၊ဓာတ်မြေသြဇာ နှင့် အခြားဓါတုဗေဒသွင်းအားစုများ	အလွယ်တကူမရနိုင်✔ လုံးဝမရ☐ မဖြေဆိုပါ☐
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင်✔ လုံးဝမရ☐ မဖြေဆိုပါ☐
နည်းပညာ၊ အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ	အလွယ်တကူမရနိုင်✔ လုံးဝမရ☐ မဖြေဆိုပါ☐
သီးနှံဈေးကွက်နှင့်ကုန်သွယ်မှု	သီးနှံဈေးကွက်များကို လွယ်ကူစွာနှင့်ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် မရောင်းချနိုင်ပါ✔ သီးနှံများကိုရောင်းချရန်ဈေးကွက်မရှိပါ ☐ မဖြေဆိုပါ☐
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကျရောက်မှု	ဆိုးရွားစွာကျ☐ အသင့်အတင့်ကျ✔ အနည်းငယ် ☐ မဖြေဆိုပါ☐
ရာသီဥတုဒဏ်ခံနိုင်သည့်သီးနှံများနှင့် ပတ်သက်သော သတင်းအချက် အလက် လက်လှမ်းမီမှု	အလွယ်တကူမရနိုင်✔ လုံးဝမရ☐ မဖြေဆိုပါ☐

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား(၁၇)နှင့်(၁၈)ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက 'မဖြေဆိုပါ'ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
ရာသီအလိုက် ရာသီဥတုခန့်မှန်းချက်များနှင့် သီးနှံစီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ အကြံဉာဏ်များ လက်လှမ်းမီမှု	အလွယ်တကူမရနိုင်✔ လုံးဝမရ☐ မဖြေဆိုပါ☐

ရင်းမြစ်…(၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း- လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အစိုးရဦးစီး ဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် သီးနှံထုတ်လုပ်ရောင်းချချိန်တွင် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးမှာ ကွာဝေးသဖြင့် သီးနှံပို့ဆောင်ရာတွင် တန်ဆာခမြင့်မားခြင်းနှင့် သီးနှံဈေးနှုန်း နိမ့်ကျခြင်းစသည့် အခက်အခဲရှိပါသည်။ သီးနှံစိုက်ပျိုးချိန်နှင့် ရိတ်သိမ်းချိန်တို့တွင် လုပ်သားရှားပါးတတ်ခြင်း၊ လုပ်သားခဈေးနှုန်းမြင့်တက်ခြင်းများရှိပါသည်။ သီးနှံများကိုရောင်းချရာတွင် ဈေးနှုန်းများ တည်ငြိမ်မှုမရှိသည့်အတွက် အကျိုးအမြတ်ရရှိမှု နည်းပါးပါသည်။

(ခ-၂) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

(၁) မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

ဇယား(၁၉) မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း	မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်နေသောအိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ
မွေးမြူရေး		
နွား	-	-
နို့စားနွား	-	-
ကျွဲ	-	-
မြင်း	-	-
မြည်း	-	-
လား	-	-
ဆိတ်	-	-
သိုး	-	-

မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း	မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်နေသောအိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ
ဝက်	-	-
ကြက်	၃	၃၅
ဘဲ	၄	၄၆
နွားနောက်	-	-
ငါးလုပ်ငန်း		
ငါးကန်	-	-
ပုဇွန်ကန်	-	-
ဂဏန်းမွေးမြူရေးလုပ်ငန်း	-	-
ရေချိုငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	-	-
ကမ်းလွန်ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	-	-

ရင်းမြစ်…(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း- လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကို စီးပွားဖြစ် မွေးမြူခြင်း မရှိပါ။ ကြက်၊ ဘဲ နှင့်တို့ကိုသာ တစ်နိုင်တစ်ပိုင် မွေးမြူကြပါသည်။

(၂) မွေးမြူရေးကဏ္ဍတိုးတက်စေရန်အတွက်အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၀) မွေးမြူရေးကဏ္ဍထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသောအချက်များရှိပါက‘မဖြေဆိုပါ’ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	ပေါများ☐ အသင့်အတင့်✔ မဖြေဆိုပါ ☐
ရေရရှိမှု	အလုံအလောက်ရနိုင် ☐ အသင့်အတင့်ရနိုင်✔ မဖြေဆိုပါ ☐
မျိုးတိရစ္ဆာန်လက်လှမ်းမီမှု	မျိုးကောင်းတိရိစ္ဆာန်များ လွယ်ကူစွာဝယ်ယူရနိုင် ☐ မျိုးကောင်းတိရိစ္ဆာန်များအသင့်အတင့်ဝယ်ယူရနိုင်✔ မဖြေဆိုပါ ☐
ဈေးကွက်	ဈေးငွေလွယ်ကူစွာရနိုင်✔ ဈေးငွေအသင့်အတင့်ရနိုင်☐ မဖြေဆိုပါ☐
သွင်းအားစု(မွေးမြူရေးအစာဆေး စသည်) ဈေးကွက်	သွင်းအားစုများလွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူနိုင်သည် ☐ သွင်းအားစုများဝယ်ယူနိုင်သည်✔ မဖြေဆိုပါ☐

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက'မဖြေဆိုပါ'ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
မွေးမြူရေး	
ဝန်ဆောင်မှုနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှု	နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူရနိုင်သည်☐ နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများရနိုင်သည်✔ မဖြေဆိုပါ☐
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကို လွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် ရောင်းချနိုင်သည်☐ ထုတ်ကုန်များကိုရောင်းချနိုင်သည်✔ မဖြေဆိုပါ☐
အိမ်ခြံဝန်းအတွင်းမြေနေရာ လုံလောက်မှု	အလုံအလောက်ရှိသည် ☐ အသင့်အတင့်ရှိသည်✔ မဖြေဆိုပါ☐
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုဇွန်မွေးမြူရန် ရေမြေအနေအထား	အလွန်ကောင်း☐ ကောင်း☐ သင့်တင့်မျှတ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
ငါး/ပုဇွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	လိုသလောက်လွယ်ကူစွာဝယ်ယူရရှိနိုင်သည် ☐ ဝယ်ယူရနိုင်သည်✔ မဖြေဆိုပါ☐
ချေးငွေ	လိုသလောက်လွယ်ကူစွာချေးငွေရရှိနိုင်သည် ☐ ချေးငွေရနိုင်သည်✔ မဖြေဆိုပါ ☐
သွင်းအားစုလက်လှမ်းမီမှု	သွင်းအားစုများ လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူနိုင်သည် ☐ သွင်းအားစုများ ဝယ်ယူနိုင်သည်✔ မဖြေဆိုပါ ☐
ငါးလုပ်ငန်း	
နည်းပညာအကူအညီနှင့်နည်းလမ်းများ	နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူရနိုင်သည်☐ နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများရနိုင်သည်✔ မဖြေဆိုပါ☐
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကိုလွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် ရောင်းချနိုင်သည်☐ ထုတ်ကုန်များကိုရောင်းချနိုင်သည်✔ မဖြေဆိုပါ☐
ငါးဖမ်းခွင့်ရရှိနိုင်မှု	လွယ်ကူသည်☐ အသင့်အတင့်လွယ်ကူသည်✔ မဖြေဆိုပါ☐
ရာသီဥတုအခြေအနေပြောင်းလဲမှု (အပူချိန်၊ မိုးရေချိန်)	ထိခိုက်သည် ☐ မထိခိုက်ပါ✔ မဖြေဆိုပါ☐

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း– လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဒသဿမျှောင်ကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းအတွက် အခွင့်အလမ်းများမှာ အိမ်ခြံဝန်းအတွင်း မြေနေရာမရှိသော်လည်း သွင်းအားစုများဝယ်ယူနိုင်ခြင်း၊ ထုတ်ကုန်များကို ရောင်းချနိုင်ခြင်း စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

(၃) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား(၂၁) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည် ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက ‘မဖြေဆိုပါ’ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	စားကျက်မြေရှားပါသည် ☐ စားကျက်မြေလုံးဝမရှိပါ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
ရေရရှိမှု	ရေရှားပါးသည် ☐ ရေလုံးဝမရှိပါ ☐ မဖြေဆိုပါ✔
မျိုးတိရစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု	မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များလွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရနိုင်ပါ✔ မျိုးကောင်းတိရိစ္ဆာန်များ လုံးဝဝယ်ယူမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ချေးငွေ	ချေးငွေလွယ်ကူစွာမရနိုင်ပါ✔ ချေးငွေလုံးဝမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
သွင်းအားစု(မွေးမြူရေး အစာ၊ဆေးစသည်) ဈေးကွက်	သွင်းအားစုများလွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရနိုင်ပါ✔ သွင်းအားစုများလုံးဝဝယ်ယူမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ဝန်ဆောင်မှုနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှု	နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူမရနိုင်ပါ✔ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကိုလွယ်ကူစွာနှင့်ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်မရောင်းချနိုင်ပါ✔ ထုတ်ကုန်များကိုမရောင်းချနိုင်ပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်းမြေ နေရာလုံလောက်မှု	အလုံအလောက်မရှိပါ✔ လုံးဝမရှိပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုဇွန်မွေးမြူရန် ရေမြေအနေအထား	ရေမြေအနေအထားမကောင်းပါ ☐ မဖြေဆိုပါ✔
ငါး/ပုဇွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	လိုသလောက်လွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရပါ✔ လုံးဝဝယ်ယူမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ချေးငွေ	လိုသလောက်လွယ်ကူစွာချေးငွေမရပါ✔ လုံးဝချေးငွေမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
သွင်းအားစု လက်လှမ်းမီမှု	သွင်းအားစုများလွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရပါ✔ သွင်းအားစုများဝယ်ယူမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည် ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက 'မဖြေဆိုပါ'ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
ငါးလုပ်ငန်း	
နည်းပညာအကူအညီ နှင့်နည်းလမ်းများ	နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူမရပါ✔ နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ☐
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကိုလွယ်ကူစွာနှင့်ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်မရောင်းချနိုင်ပါ✔ ထုတ်ကုန်များကိုလုံးဝမရောင်းချနိုင်ပါ ☐ မဖြေဆိုပါ☐
ငါးဖမ်းခွင့်ရရှိနိုင်မှု	မလွယ်ကူပါ☐ မဖြေဆိုပါ✔
ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ပြင်းထန်သော ရာသီဥတု အခြေအနေများ(ဥပမာ– ရေကြီးခြင်းနှင့်မိုးခေါင်ခြင်း)	ထိခိုက်သည် ☐ မထိခိုက်ပါ✔ မဖြေဆိုပါ☐
အပူချိန်ပြောင်းလဲမှု ပိုမြန်ခြင်း	နည်း☐ များ☐ မရှိ☐ မဖြေဆိုပါ✔
မိုးရွာသွန်းမှုပိုများခြင်း	နည်း☐ များ☐ မရှိ☐ မဖြေဆိုပါ✔
ရာသီအလိုက် ရာသီဥတု ခန့်မှန်းချက်များနှင့် ပင်လယ်ငါးဖမ်းခြင်းနှင့် ငါးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်း စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ အကြံဉာဏ်များ လက်လှမ်းမီခြင်း	အလွယ်တကူမရ✔ လုံးဝမရ☐ မဖြေဆိုပါ☐

ရင်းမြစ်... (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း– လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂) မြို့နယ်မွေး/ကုဦးစီးဌာန ၊ မြို့နယ်ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ မွေးမြူရေးနှင့်သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် အခက်အခဲများမှာ ချေးငွေလိုသလောက်မရရှိခြင်း၊ စားကျက်မြေရှားပါးခြင်း၊ ထုတ်ကုန်များကို ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် မရောင်းချနိုင်ခြင်းတို့ကြောင့် စီးပွားဖြစ်တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရန် စိတ်ပါဝင်စားခြင်းမရှိဘဲ တစ်ပိုင်တစ်နိုင်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများသာ ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။

(ခ-၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

(၁) **စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ**

ဇယား(၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၂၂ နှင့် ၂၃ ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟု ယူဆသောအချက်များရှိပါ က 'မဖြေဆိုပါ'ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
လုပ်အားအင်အားရရှိနိုင်မှု	များ☐ အသင့်အတင့်✔ မဖြေဆိုပါ ☐
လယ်ယာသားငါး ထုတ်ကုန်မဟုတ်သော အခြားဒေသထွက်ကုန်များကိုရောင်းချရန် ဈေးကွက်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်ကောင်းရှိသည် ☐ ဈေးကွက်အသင့်အတင့် ☐ မဖြေဆိုပါ✔
ဈေးကွက်ဆိုင်ရာအသိအမြင်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်အခြေအနေကို ကောင်းစွာနားလည်သိရှိသည် ☐ အသင့်အတင့်နားလည်သည် ☐ မဖြေဆိုပါ✔
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေ	ကောင်း✔ သင့်☐ မဖြေဆိုပါ☐
ကုန်ကြမ်း ရရှိနိုင်ခြင်း	ပေါများ☐ သင့်✔ မဖြေဆိုပါ☐
လျှပ်စစ်မီး ရရှိနိုင်ခြင်း	ပေါများ☐ သင့်✔ မဖြေဆိုပါ☐
ချေးငွေရရှိနိုင်ခြင်း	လိုသလောက်လွယ်ကူစွာချေးငွေရရှိနိုင်သည် ☐ ချေးငွေရနိုင်သည်✔ မဖြေဆိုပါ☐
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာဆိုင် ရာနှင့်အသေးစား/အလတ်စားစီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုရရှိခြင်း	နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စားစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုး တက်မှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူရနိုင်သည် ☐ နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုး တက်မှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများရနိုင်သည် ☐ မဖြေဆိုပါ✔
အလုပ်နှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်သော (သို့ မဟုတ်)အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုနိုင်သော ပညာတစ်ခုခုကိုတတ်မြောက်ခြင်း	ကျွမ်းကျင်စွာ တတ်မြောက်သည် ☐ အသင့်အတင့်✔ မဖြေဆိုပါ ☐
အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း	များ☐ အသင့်အတင့်✔ မဖြေဆိုပါ☐

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း- ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူအသင့်အတင့်ရှိပါ သည်။ တစ်ပိုင်တစ်နိုင် စက်ချုပ်နှင့်ပန်းရံစသည့်တို့ကို လုပ်ကိုင်သူအနည်းငယ်သာရှိပါသည်။

(၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား(၂၃)စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက်ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၂၂ နှင့် ၂၃ကို ချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟု ယူဆသောအချက်များရှိပါက 'မဖြေဆိုပါ'ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
လုပ်အားအင်အား ရရှိနိုင်မှု	ရှားပါး☐ လုံးဝမရှိ☐ မဖြေဆိုပါ✔
လယ်ယာသားငါးထုတ်ကုန်မဟုတ်သော အခြားဒေသထွက်ကုန်များကိုရောင်းချ ရန်ဈေးကွက်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်မကောင်း✔ ဈေးကွက်မရှိ☐ မဖြေဆိုပါ☐
ဈေးကွက်ဆိုင်ရာအသိအမြင်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်အခြေအနေကိုကောင်းစွာနားမလည်✔ လုံးဝနားမလည်☐ မဖြေဆိုပါ☐
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေ	ညံ့☐ အလွန်ညံ့☐ မဖြေဆိုပါ✔
ကုန်ကြမ်းရရှိနိုင်ခြင်း	ကုန်ကြမ်းရရှိမှုနည်းသည်✔ ကုန်ကြမ်းမရှိပါ☐ မဖြေဆိုပါ☐
လျှပ်စစ်မီးရရှိနိုင်ခြင်း	ပုံမှန်မရပါ✔ လုံးဝမရပါ☐ မဖြေဆိုပါ☐
ချေးငွေ ရရှိနိုင်ခြင်း	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ချေးငွေမရရှိပါ✔ ချေးငွေမရပါ☐ မဖြေဆိုပါ☐
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာဆိုင်ရာနှင့်အသေးစား/အလတ်စားစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုရရှိ ခြင်း	နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူ မရပါ✔ နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ လုံးဝမရပါ☐ မဖြေဆိုပါ☐
အလုပ်နှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်သော (သို့မဟုတ်)အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုနိုင်သောပညာတစ်ခုခုကိုတတ်မြောက်မှုခြင်း	ကျွမ်းကျင်စွာ တတ်မြောက်ခြင်းမရှိ✔ လုံးဝမတတ်☐ မဖြေဆိုပါ☐
အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း	နည်း✔ မရှိ☐ မဖြေဆိုပါ☐

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း– ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအခြားသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခက်အခဲများမှာ ချေးငွေလုံလောက်မှုမရှိခြင်း၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုနိုင်သော

ပညာရပ်တတ်မြောက်မှုနည်းပါးခြင်း၊ ကုန်ကြမ်းရရှိမှုနည်းပါးခြင်း၊ မိုးရာသီတွင် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ခက်ခဲခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ

(ဂ-၁) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

ဇယား (၂၄) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

စဉ်	ပုံစံ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ပြည်တွင်း			ပြည်ပ			လူဦးရေ		
			ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
၁	'ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူ' တစ်ဦးအနည်းဆုံးရှိသောအိမ်ထောင်စုနှင့်လူဦးရေ	-	၆	၃	၉	၇	၆	၁၃	၁၃	၉	၂၂
၂	ကျေးရွာပြင်ပသို့ရွှေ့ပြောင်းမှုကာလ										
	၃ လ အထိ		-	-	-	-	-	-	-	-	-
	၆ လ အထိ		-	-	-	-	-	-	-	-	-
	၁၂ လ အထိ		-	-	-	-	-	-	-	-	-
	၁၂ လ အထက်		-	-	-	၇	၆	၁၃	၇	၆	၁၃

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း၏ တရားဝင်မှုမဝင်မှု၊ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူ၏ သဘောဆန္ဒပါမှု မပါမှုစသည်ဖြင့် မခွဲခြားဘဲ၊ ကြာမြင့်ချိန် အနည်းအများ မကန့်သတ်ဘဲ၊ မည်သည့်အကြောင်းအရင်းကြောင့် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူတိုင်းကို**"ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူ"**ဟုသတ်မှတ်သည်။ နိုင်ငံတော်တာဝန်၊ အဖွဲ့အစည်းတာဝန်ဖြင့် ရွှေ့ပြောင်းအခြေချနေရသူများသည်လည်း ဤဇယားတွင် အကျုံးဝင်ပါသည်။ သားသမီးနှင့် ဆွေမျိုးများထံတွင် ခိုလှုံရန်၊ မှီခိုရန် သွားရောက်အခြေချနေသော ၊ ကျန်းမာရေးအရ အမြဲတမ်းရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်များသည် ဤဇယားတွင် အကျုံးဝင်ပါသည်။ ခေတ္တပညာသွားရောက်သင်ကြားနေသူများ၊ ခေတ္တကျန်းမာရေးကုသမှုခံယူနေသူများသည် ဤဇယားတွင် အကျုံးမဝင်ပါ။ ယခင်ကရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်ခဲ့စေကာမူ ယခုလက်ရှိကာလတွင် မူလဌာနေတွင် ပြန်လည်အခြေချနေထိုင်လျှက်ရှိသူများသည် ဤဇယားတွင် အကျုံးမဝင်ပါ။ ယခုလတ်တလောတွင် ခရီးယာယီသွားနေသူများသည်လည်း ဤဇယားတွင် အကျုံးမဝင်ပါ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ပြည်တွင်းပြည်ပသို့ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူ(၂၂)ဦး ရှိပါသည်။

(ဂ-၂) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းအရင်း

ဇယား(၂၅) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းအရင်း

စဉ်	အကြောင်းအရာ	လူဦးရေ	
		ကျား	မ
၁	ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေအခွင့်အလမ်းများ ရှာဖွေရန်	၁၃	၉
၂	နိုင်ငံရေးနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းရင်း	-	-
၃	ဒေသတွင်း ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားမှုကြောင့် လုံခြုံမှု မရှိသည့် အကြောင်းရင်း	-	-
၄	လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေး ကိစ္စများကြောင့် (social protection, health)	-	-
၅	အမျိုးအမည် ခွဲခြားမဖော်ပြနိုင် (သို့မဟုတ်) အကြောင်းအရင်းကို ဖြေဆိုထားခြင်း/ ဖြေဆိုလိုခြင်းမရှိ	-	-

ရင်းမြစ် … အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူများမှာ ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေအခွင့်အလမ်းများရှာဖွေရန် သွားရောက်ကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(ဂ-၃) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

ဇယား(၂၆) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်			
		စုစုပေါင်း	မြင့်	လတ်	နိမ့်
၁	ပြန်ပို့ငွေကို မှီခိုနေရသော အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	၂၂	-	၂၂	-
၂	ပြန်ပို့ငွေ လမ်းကြောင်းများ				
	- က။ ငွေလွှဲလုပ်ငန်း(ဟွန်ဒီ)	✔		X	
	- ခ။ ဘဏ်	-			
	- ဂ။ လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း	-			

ရင်းမြစ် … (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိ ရပ်ဖအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာပြင်ပသို့ သွားရောက်အလုပ်လုပ်ကိုင်သူများမှာ ငွေလွှဲလုပ်ငန်းများမှတဆင့် ငွေပြန်ပို့ကြပါသည်။

(ဃ) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်

ဇယား(၂၇) ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှုအခြေအနေ

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	**အနီးဆုံးဈေး** (အနီးဆုံး <u>တစ်ခုကိုသာဖော်ပြပါရန်</u>)	**အကြီးစားဈေးကွက်** (<u>အဓိကတစ်ခုကိုသာ</u>ဖော်ပြပါရန်)
ဈေးအမည် (မြို့/ ရွာ)	အေးမြဲသာယာ	ဟသ်ာတ
ရွာမှအကွာအဝေး (မိုင်) (အနီးစပ်ဆုံး တစ်ခုကို ခန့်မှန်းပြီး ရွေးချယ်ရန်)	၀ မှ ၁ မိုင်✔ ၁ မှ ၅ မိုင် ☐ ၅ မှ ၁၀ မိုင်☐ ၁၀ မှ ၁၅ မိုင် ☐ ၁၅ မိုင် အထက်☐	၀ မှ ၁၀ မိုင်✔ ၁၁ မှ ၂၀ မိုင် ☐ ၂၁ မှ ၃၀ မိုင်☐ ၃၀ မှ ၅၀ မိုင် ☐ ၅၁ မှ ၁၀၀☐ ၁၀၀ မိုင် အထက် ☐
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး နည်းလမ်း	ခြေလျင်✔ စက်ဘီး ☐ ဆိုင်ကယ် ☐ ကား/ထော်လာဂျီ ☐ ရထား ☐ သုံးဘီးဆိုင်ကယ် ☐ လှေ ☐ စက်လှေ☐	ခြေလျင်☐ စက်ဘီး ☐ ဆိုင်ကယ်✔ ကား/ထော်လာဂျီ ☐ ရထား ☐ သုံးဘီးဆိုင်ကယ် ☐ လှေ ☐ စက်လှေ☐
ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှု ရရှိနိုင်မှု(<u>အနည်းဆုံးတစ်ခု နှင့်အထက်</u> ရွေးနိုင်သည်။)	စားသောက်ကုန် (ကုန်စိမ်း၊ ကုန်ခြောက်)✔ မီးဖိုချောင်သုံးနှင့် အိမ်သုံးပစ္စည်း☐ အဝတ်အထည် ☐ ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများ၊ ပရိဘောဂများ☐ ပစ္စည်းစုံဝန်ဆောင်မှုစုံရနိုင် ☐	စားသောက်ကုန် (ကုန်စိမ်း၊ ကုန်ခြောက်)☐ မီးဖိုချောင်သုံးနှင့် အိမ်သုံးပစ္စည်း☐ အဝတ်အထည် ☐ ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများ၊ ပရိဘောဂများ☐ ပစ္စည်းစုံဝန်ဆောင်မှုစုံရနိုင်✔
ဈေးအခြေခံအဆောက်အဦ	ကောင်း☐ သင့်✔ ညံ့☐	ကောင်း✔ သင့်☐ ညံ့☐
ဝန်ဆောင်မှု	ကောင်း☐ သင့်✔ ညံ့☐	ကောင်း✔ သင့်☐ ညံ့☐

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာနှင့်အနီးဆုံးဈေးမှာ အေးမြဲသာယာဈေးဖြစ်ပြီး ကျေးရွာနှင့်(၁)မိုင်ခန့်ကွာဝေးပြီး ထုတ်ကုန်ပစ္စည်းများကို ဆိုင်ကယ်ဖြင့်သယ်ယူပို့ဆောင်နိုင်ပါသည်။ အကြီးစားဈေးကွက်မှာ ဟသ်ာတမြို့နယ်ဈေးဖြစ်ပြီး(၃)မိုင်ခန့်ကွာဝေးပါသည်။

(င) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား(၂၈) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေရရှိနိုင်သည့်နေရာ	ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုအမျိုးအစား	ပြန်လည်ပေးဆပ်ရမည့်ကာလ	အတိုးနှုန်း(လ)	အပေါင်ခံပစ္စည်းလိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန်အခက်အခဲများ
အစိုးရဘဏ်(မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်/မြန်မာ့စိုက်ပျိုးရေးဘဏ်)	ကာလတိုချေးငွေ✔ ကာလလတ်ချေးငွေ□ ကာလရှည်ချေးငွေ□	၃-၆လအတွင်း□ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ✔ တစ်နှစ်နှင့်အထက်□	အတိုးမဲ့□ ၁ မှ ၂% ✔ ၂ မှ ၅%□ ၅ မှ ၁၀%□ ၁၀% ထက်□	လိုအပ်သည်✔ မလိုအပ်ပါ□	နည်းသည်✔ ရှိသည်□ မရှိပါ□
သမဝါယမချေးငွေ	ကာလတိုချေးငွေ□ ကာလလတ်ချေးငွေ□ ကာလရှည်ချေးငွေ□	၃-၆လအတွင်း□ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ□ တစ်နှစ်နှင့်အထက်□	အတိုးမဲ့□ ၁ မှ ၂%□ ၂ မှ ၅%□ ၅ မှ ၁၀%□ ၁၀% ထက်□	လိုအပ်သည်□ မလိုအပ်ပါ□	နည်းသည်□ ရှိသည်□ မရှိပါ□
ပုဂ္ဂလိကဘဏ်	ကာလတိုချေးငွေ□ ကာလလတ်ချေးငွေ□ ကာလရှည်ချေးငွေ□	၃-၆လအတွင်း□ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ□ တစ်နှစ်နှင့်အထက်□	အတိုးမဲ့□ ၁ မှ ၂%□ ၂ မှ ၅%□ ၅ မှ ၁၀%□ ၁၀% ထက်□	လိုအပ်သည်□ မလိုအပ်ပါ□	နည်းသည်□ ရှိသည်□ မရှိပါ□
ပုဂ္ဂလိကအသေးစားချေးငွေဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍ	ကာလတိုချေးငွေ✔ ကာလလတ်ချေးငွေ□ ကာလရှည်ချေးငွေ□	၃-၆လအတွင်း□ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ✔ တစ်နှစ်နှင့်အထက်□	အတိုးမဲ့□ ၁ မှ ၂% ✔ ၂ မှ ၅%□ ၅ မှ ၁၀%□ ၁၀% ထက်□	လိုအပ်သည်□ မလိုအပ်ပါ✔	နည်းသည်□ ရှိသည်□ မရှိပါ✔
အဖွဲ့အလိုက်ငွေစု/ငွေချေးအစီအစဉ်	ကာလတိုချေးငွေ□ ကာလလတ်ချေးငွေ□ ကာလရှည်ချေးငွေ□	၃-၆လအတွင်း□ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ□ တစ်နှစ်နှင့်အထက်□	အတိုးမဲ့□ ၁ မှ ၂%□ ၂ မှ ၅%□ ၅ မှ ၁၀%□ ၁၀% ထက်□	လိုအပ်သည်□ မလိုအပ်ပါ□	နည်းသည်□ ရှိသည်□ မရှိပါ□

ချေးငွေရရှိနိုင်သည့်နေရာ	ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည်ပေးဆပ်ရမည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံ ပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန် အခက်အခဲ များ
ငွေချေးပေးသူ	ကာလတိုချေးငွေ□ ကာလလတ်ချေးငွေ □ ကာလရှည်ချေးငွေ □	၃-၆လအတွင်း □ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ □ တစ်နှစ်နှင့်အထက် □	အတိုးမဲ့ □ ၁ မှ ၂%□ ၂ မှ ၅%□ ၅ မှ ၁၀%□ ၁၀% ထက်□	လိုအပ်သည်□ မလိုအပ်ပါ□	နည်းသည် □ ရှိသည် □ မရှိပါ□
အပေါင်ဆိုင်	ကာလတိုချေးငွေ□ ကာလလတ်ချေးငွေ □ ကာလရှည်ချေးငွေ □	၃-၆လအတွင်း □ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ □ တစ်နှစ်နှင့်အထက် □	အတိုးမဲ့ □ ၁ မှ ၂%□ ၂ မှ ၅%□ ၅ မှ ၁၀%□ ၁၀% ထက်□	လိုအပ်သည်□ မလိုအပ်ပါ□	နည်းသည် □ ရှိသည် □ မရှိပါ□
မိတ်ဆွေနှင့် ဆွေမျိုးများ	ကာလတိုချေးငွေ□ ကာလလတ်ချေးငွေ □ ကာလရှည်ချေးငွေ □	၃-၆လအတွင်း □ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ □ တစ်နှစ်နှင့်အထက် □	အတိုးမဲ့ □ ၁ မှ ၂%□ ၂ မှ ၅%□ ၅ မှ ၁၀%□ ၁၀% ထက်□	လိုအပ်သည်□ မလိုအပ်ပါ□	နည်းသည် □ ရှိသည် □ မရှိပါ□

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ လယ်သမားအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်သူအုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုပေးသောအဖွဲ့များ။

မှတ်ချက်။ ။မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်၏သတ်မှတ်ချက်အရကာလတိုချေးငွေဆိုသည်မှာအနည်းဆုံးတစ်ရက်မှ အများဆုံးတစ်နှစ်အထိ၊ကာလလတ်ချေးငွေဆိုသည်မှာ၃နှစ်မှ၅နှစ်အထိ၊ ကာလရှည်ချေးငွေဆိုသည်မှာ ၅နှစ်မှ ၁၀ နှစ်အထိဟုချေးငွေသတ်မှတ်ထားပါသည်။အကယ်၍ ၁၀ နှစ်ကာလအထက်ရှည်ကြာစွာချေးပေးသောချေးငွေများ ရှိခဲ့သော်ကာလရှည်ချေးငွေတွင်သာထည့်သွင်းပေးရန်ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် လယ်သမားအများစုမှာ မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်နှင့် ပုဂ္ဂလိကအသေးစားချေးငွေဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍတို့မှ ချေးငွေကိုရရှိကြပါသည်။ အခြားပုဂ္ဂလိကငွေချေးအဖွဲ့ အစည်းဖြစ်သည့် ဂူရီဖိုင်းနန့်(စ်)မှလည်းချေးငွေရရှိပါသည်။

(စ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

(စ-၁) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ်များစီမံခန့်ခွဲမှုအတွက်လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့်အခက်အခဲများ

ဇယား(၂၉) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ်များစီမံခန့်ခွဲမှုအတွက်လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့်အခက်အခဲများ

အခြေအနေ	**အခက်အခဲ**	**အန္တရာယ်ရှိမှု**(အခက်အခဲ **'ရှိ'** ဟုဖြေဆိုထားပါကဖြေဆိုရန်။ **'မရှိ'** ဟု ဖြေဆိုထားပါက **ဖြေရန်မလို။**)
မြေဆီသြဇာ အခြေအနေ	ရှိ✔ မရှိပါ☐	မြင့်☐ လတ်✔ နိမ့်☐
အပင်မျိုးစိတ်များ	ရှိ✔ မရှိပါ☐	မြင့်☐ လတ်✔ နိမ့်☐
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်မှု	ရှိ✔ မရှိပါ☐	မြင့်☐ လတ်☐ နိမ့်✔
ရေအရင်းအမြစ်	ရှိ☐ မရှိပါ✔	မြင့်☐ လတ်☐ နိမ့်☐
ငါးမျိုးကွဲများ	ရှိ☐ မရှိပါ✔	မြင့်☐ လတ်☐ နိမ့်☐
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ	ရှိ☐ မရှိပါ✔	မြင့်☐ လတ်☐ နိမ့်☐
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု	ရှိ☐ မရှိပါ✔	မြင့်☐ လတ်☐ နိမ့်☐

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာရှိ ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်ရန်အတွက် ဓာတုပိုးသတ်ဆေးများကို သုံးစွဲရသဖြင့် မြေဆီသြဇာအန္တရာယ်ရှိမှုအခြေအနေမှာ အလယ်အလတ် ရှိနိုင်ပါသည်။ ယခင်ကတွေ့ရှိရသောအပင်များ ယခုအခါနည်းပါးလာသဖြင့် အပင်မျိုးစိတ်များ အနည်းငယ်အန္တရာယ်ရှိပါသည်။

(ဆ) ပညာရေး

(ဆ-၁) ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား (၃၀) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့်တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

အတန်းပညာပြီးမြောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း
စာမတတ်သူဦးရေ	၁	၁	၂
မူလတန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၂၈	၃၀	၅၈
အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၇၀	၆၅	၁၃၅
အထက်တန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၆၅	၅၂	၁၁၇
တက္ကသိုလ်/ကောလိပ် အဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၉	၁၆	၂၅

ရင်းမြစ် ... အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

မှတ်ချက်။ ဤဇယားကို ဖြည့်သွင်းရာတွင် ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနမှ အသိအမှတ်ပြုထားသော အတန်းပညာတက်ရောက်ပြီး/တက်ရောက်ဆဲသူများကိုသာ ဖြည့်သွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဖော်ပြပါအချက်နှင့်ကိုက်ညီခြင်းမရှိခဲ့သော် ဇယားတွင် ဖြည့်သွင်းခြင်းမရှိဘဲ လေ့လာတွေ့ရှိချက်တွင်သာ မှတ်ချက်အနေဖြင့် ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။ အတန်းပညာပြီးမြောက်မှုဆိုသည်မှာ တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ဘဝတွင် သင်ယူလေ့လာခဲ့သော နောက်ဆုံးပညာရေးအဆင့်/အခြေအနေကို ဆိုလိုပါသည်။

ဥပမာ– ယခုစာရင်းကောက်ယူချိန်တွင် အဌမတန်း(Grade–8)တွင် ပညာသင်ကြားနေသည်ပါက “ အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ”တွင်လည်းကောင်း၊ တတိယတန်း(Grade–3)တွင် ပညာသင်ကြားနေပါက (သို့မဟုတ်) ရေးတက်ဖတ်တက်အဆင့်သာ(ဘုန်းကြီးကျောင်းထွက်)ရှိသည်ဆိုပါက “မူလတန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ”တွင် သာထည့်သွင်းရပါမည်။ “ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး (ဘက–ကျောင်း)”ကို ဆည်းပူးခဲ့၊ ဆည်းပူးဆဲ ဖြစ်ပါက သက်ဆိုင်ရာ အတန်းပညာအဆင့်အလိုက် ထည့်သွင်းရပါမည်။ စတုတ္ထတန်း(Grade–4) အောင်မြင်ပြီး အလယ်တန်းပညာဆက်လက်သင်ကြားခြင်း မရှိပါက “မူလတန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ”တွင်သာ ထည့်သွင်းရပါမည်။ အခြေခံပညာမူလတန်းပညာကို သင်ယူပြီးဆုံးသင့်သည့်အရွယ်ကို ကျော်လွန်ပြီးသော်လည်း စာလုံးဝမတတ်ပါက “စာမတတ်သူဦးရေ”တွင်သာ ဖြည့်သွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးမှုသည် ယခင်အချိန်က မရှိခဲ့၍ မူလတန်းပညာကိုသာ အများစုသင်ယူခဲ့ကြရပါသည်။ ဒဿမျှောင်ကျေးရွာတွင် မူလတန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူ ဦးရေ(၅၈)ဦး၊ အလယ်တန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူ(၁၃၅)ဦး၊ အထက်တန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူ(၁၁၇)ဦးနှင့် တက္ကသိုလ်ပညာရေးပြီးဆုံးသူ(၂၅)ဦးတို့ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါ သည်။ စာမတတ်သူဦးရေ(၂)ဦးသာရှိပါသည်။

(ဆ–၂)ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား (၃၁) ကျောင်းတက်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း
မူလတန်း	၂၀	၁၅	၃၅
အလယ်တန်း	၈	၁၅	၂၃
အထက်တန်း	၅	၇	၁၂
တက္ကသိုလ်/ကောလိပ်	၁	၃	၄

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျောင်းဝင်စာရင်း၊ (၂) ဆယ်အိမ်မှူးများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် မူလတန်းအဆင့်ကျောင်းသားဦးရေမှာ များပြားပြီး အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့်ရှိသူဦးရေမှာ နည်းပါးပါသည်။

(ဆ-၃)စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၃၂)   စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

အကြောင်းအရာ	(၁)		
က။ ကျောင်းအဆင့်	မူလတန်း☐ မူလွန်☐ အလယ်တန်း(ခွဲ)☐ အလယ်တန်း ☐ အထက်တန်း(ခွဲ)☐ အထက်တန်း✔		
ခ။ ရွာမှအကွာအဝေး(မိုင်)	၀မှ ၁ မိုင်✔ ၁ မိုင်မှ ၃ မိုင် ☐ ၁၅ မိုင်မှ ၂၀ မိုင် ☐ ၂၀ မိုင် အထက်☐		
ဂ။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခြေလျင်✔ စက်ဘီး✔ ဆိုင်ကယ်✔ ကား ☐		
ဃ။စာသင်ကျောင်း၏ စုစုပေါင်း ကြမ်းခင်းဧရိယာ (စတုရန်းပေ)	၆၀×၄၀		
င။အမိုး၊ နံရံ၊ အခင်းအရည် အသွေး	ကောင်း✔ သင့်☐ ညံ့☐		
စ။ ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ လုံလောက်မှု	လုံလောက်မှုရှိသည်✔ မလုံလောက်ပါ☐		
ဆ။ ကျောင်းအိမ်သာ အခြေအနေ	ကောင်း✔ သင့်☐ ညံ့☐ မရှိ☐		
ဇ။ ကျောင်းအာဟာရတိုက်ကျွေးမှု	တိုက်ကျွေးမှုရှိသည်✔ တိုက်ကျွေးမှုမရှိပါ☐		
ဈ။ ကျောင်းဆရာ/မ ဦးရေ	ကျား	မ	ပေါင်း
အစိုးရခန့်	-	၅	၅
ကျေးရွာခန့်	-	-	-

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် မူလတန်းကျောင်းရှိသဖြင့် ကလေးငယ်များ သွားလာရေး အဆင်ပြေစွာဖြင့် ပညာသင်ကြားနိုင်ပါသည်။

(ဆ-၄) ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာ

ဇယား(၃၃)   ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ကျောင်းဆရာ/မ ရရှိနိုင်မှု	လုံလောက်✔ မလုံလောက်▢
တပည့်- ဆရာ အချိုး	၄၀ : ၁ အောက်✔ ၄၀ : ၁ အထက်▢
မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း	မရှိ✔ နည်း▢ လတ်▢ များ▢
အခက်အခဲ/ပြဿနာ	**ရှင်းလင်းချက်**
မသန်စွမ်းသူများအတွက်ပညာရေးအထူးအစီအစဉ်	ရှိ▢ မရှိ✔
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့် စာရေးကိရိယာ	လုံလောက်✔ မလုံလောက်▢
ဆင်းရဲသော မိသားစုများအတွက် ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်မှု	မြင့်▢ အသင့်အတင့်✔
ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာပစ္စည်းများလက်လှမ်းမီမှု	မရှိ▢ နည်း✔
မိဘဆရာအသင်း၏အခန်းကဏ္ဍ	ကောင်း✔ သင့်▢ ညံ့▢
ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ပျက်စီးခြင်း	မရှိ✔ နည်း▢ လတ်▢ များ▢

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် မူလတန်းအဆင့်ပညာရေးနှင့်ပတ်သက်၍ အခက်အခဲ မရှိသော်လည်း အလယ်တန်း၊ အထက်တန်း၊ တက္ကသိုလ်ပညာရေးအတွက် ဆင်းရဲသောမိသားစုများသည် ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်မှုမှာ အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။ ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာပစ္စည်းများ လက်လှမ်းမီမှုနည်းပါးပါသည်။

(ဇ)   ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

(ဇ-၁)   အဖြစ်များသော ရောဂါများ

ဇယား(၃၄) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

စဉ်	ရောဂါ	ပျံ့နှံ့မှု/ ဖြစ်ပွားမှု
၁	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော	မြင့်▢ နိမ့်▢ မရှိ✔
၂	သွေးလွန်တုပ်ကွေး	မြင့်▢ နိမ့်✔ မရှိ▢
၃	ငှက်ဖျား	မြင့်▢ နိမ့်▢ မရှိ✔
၄	အသက်ရှူလမ်းကြောင်း ကူးစက်ရောဂါ	မြင့်▢ နိမ့်▢ မရှိ✔
၅	HIV,AIDS,လိင်မှတစ်ဆင့်ကူးစက်နိုင်သောရောဂါများ	မြင့်▢ နိမ့်▢ မရှိ✔
၆	တီဘီ	မြင့်▢ နိမ့်✔ မရှိ▢

၇	ဆီးချို	မြင့်□ နိမ့်✔ မရှိ□
၈	သွေးတိုး	မြင့်□ နိမ့်✔ မရှိ□
၉	အသဲရောဂါ (ဘီ၊စီ)	မြင့်□ နိမ့်□ မရှိ✔
၁၀	အာဟာရ ချို့တဲ့မှု	မြင့်□ နိမ့်□ မရှိ✔
၁၁	အခြားကူးစက်နိုင်သော ရောဂါများ	မြင့်□ နိမ့်□ မရှိ✔

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် တီဘီရောဂါ၊ ဆီးချိုရောဂါ၊ သွေးတိုးရောဂါဖြစ်ပွားမှု အသင့်အတင့်ရှိပြီး ကျန်ရောဂါများဖြစ်ပွားမှုမှာ မရှိသလောက်နည်းပါးပါသည်။

(၈–၂) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

ဇယား(၃၅)လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

စဉ်	**ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း** (ရှိ၊ မရှိ အမှန်ခြစ်ရန်)	**ရှိ**	**မရှိ**
၁	အဆုတ်ရောဂါ		✔
၂	ဆုံဆို့ကြက်ညှာ၊မေးခိုင်နှင့် အသည်းရောင်အသားဝါ		✔
၃	ပိုလီယိုရောဂါ		✔
၄	မေးခိုင်(ကိုယ်ဝန်ဆောင် ကာလအတွင်း)		✔
၅	ဝက်သက်ရောဂါ		✔
၆	အခြား စုပေါင်းကာကွယ်ဆေး ထိုးနှံမှု	✔	
၇	အာဟာရ မှတ်တမ်းယူမှု (အရပ်အမြင့်၊ အလေးချိန်၊ လက်မောင်းပတ်)		✔
၈	အာဟာရပညာပေး အစီအစဉ်		✔

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှုများအပြည့်အဝရှိပါသည်။

(၈-၃) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ (ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၆) ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီးအကွာအဝေး(မိုင်)	အခန်း/ကုတင်လုံလောက်မှု
ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ ဌာနခွဲ	၀ မှ ၁ မိုင်☐ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင်☐ ၃ မိုင် မှ ၅ မိုင်☐ ၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင်☐ ၁၀ မိုင် အထက်☐	ရှိ☐ မရှိ☐
ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	**ခရီးအကွာအဝေး(မိုင်)**	**အခန်း/ကုတင်လုံလောက်မှု**
တိုက်နယ်ဆေးရုံ	၀ မှ ၁ မိုင်☐ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင်☐ ၃ မိုင် မှ ၅ မိုင်☐ ၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင်☐ ၁၀ မိုင် အထက်☐	ရှိ☐ မရှိ☐
မြို့နယ်ဆေးရုံ	၀ မှ ၁ မိုင်☐ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင်☐ ၃ မိုင် မှ ၅ မိုင်☐ ၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင်✔ ၁၀ မိုင် အထက်☐	ရှိ✔ မရှိ☐
ဆေးဆိုင်	ရွာတွင် (သို့မဟုတ်)ရွာအနီး အနားတွင် ဆေးဆိုင်ရှိသည်✔ ရွာတွင် (သို့မဟုတ်)ရွာအနီး အနားတွင် ဆေးဆိုင်မရှိပါ☐	ဆေးဆိုင်တွင် ဆေးဝါးများကို စနစ်တကျ သိုလှောင်ထားသည်✔ ဆေးဆိုင်တွင် ဆေးဝါးများကို စနစ်တကျ သိုလှောင်ထားခြင်း မရှိပါ☐

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလကကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင်နေမကောင်းဖျားနာခြင်းများရှိပါက ဟသာတမြို့နယ်ပြည်သူ့ဆေးရုံသို့ သွားရောက်ကုသပါက (၆)မိုင်ခန့် ကွာဝေးပါသည်။ ရွာအနီးအနားတွင် ဆေးဝါးများကို စနစ်တကျသိုလှောင်ထားသော ဆေးဆိုင်များရှိပါသည်။

(ဈ) ရေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး

(ဈ-၁) သောက်သုံးရေ ရရှိမှု

ဇယား (၃၇) သောက်သုံးရေ ရရှိမှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အသုံးပြု သော အိမ်ထောင်စု	သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်းသပ် စစ်ဆေးထားမှု (စနစ်တကျစမ်းသပ်စစ်ဆေးထားမှုရှိပါ က 'ရှိ'၊ မရှိပါက'မရှိ')	ရေ အရည်အသွေး (သောက်သုံးရေအရည်အသွေးစမ်းသပ်စစ်ဆေးထားမှုတွင် 'ရှိ' ဟု ဖြေဆိုထားပါက ဖြေဆိုရန်။ 'မရှိ' ဟုဖြေဆို ထားပါက ဖြေရန်မလို)	သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှုနှင့်လုံလောက်မှု အခြေအနေ (ရာသီမရွေး ရပါက နွေ၊ မိုးနှင့် ဆောင်း ရာသီသုံးမျိုးလုံးကို ရွေးပေးပါရန်)
ရေတွင်း	-	ရှိ☐ မရှိ☐	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
အဝီစိတွင်း/ စက်တပ်	၈၃	ရှိ☐ မရှိ✔	ကောင်း☐ သင့်✔ ညံ့☐	နွေ ✔ မိုး ✔ ဆောင်း ✔
အဝီစိတွင်း/ တုံကင်	၂၂	ရှိ☐ မရှိ✔	ကောင်း☐ သင့်✔ ညံ့☐	နွေ ✔ မိုး ✔ ဆောင်း ✔
မိုးရေ သိုလှောင်ကန်	-	ရှိ☐ မရှိ☐	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
မြစ်/ချောင်းရေ	-	ရှိ☐ မရှိ☐	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
ရေကန်	-	ရှိ☐ မရှိ☐	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
စိမ့်စမ်းရေ	-	ရှိ☐ မရှိ☐	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးရွာသယံဇာတပြမြေပုံ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် သောက်သုံးရေအတွက် အဝီစိတွင်းများကို အများဆုံး အသုံးပြုကြပါသည်။ သောက်သုံးရေအရည်အသွေးစမ်းသပ်စစ်ဆေးထားမှုမရှိပါ။

(ဈ-၂) သန့်ရှင်းရေး အခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်)

ဇယား (၃၈) အိမ်သာအမျိုးအစား

သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်သာ အမျိုးအစား	**သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု**
သန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲမှု	
ရေဆွဲ အိမ်သာ	
ရေလောင်း/ ယင်လုံအိမ်သာ	၁၀၄
မသန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲမှု	
တွင်း/ဇလားအိမ်သာ	
တွင်းမရှိ အိမ်သာ	
အိမ်သာမရှိ	

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ရပ်မိရပ်ဖများ၊ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ကျန်းမာရေးဌာန ဝန်ထမ်းများ၏လမ်းညွှန်မှုနှင့်အညီ အိမ်ထောင်စုတိုင်းသည် မိမိတို့အိမ်ရှိ ယင်လုံအိမ်သာများကိုသာ အသုံးပြု နေကြပါသည်။

(ည) ကျား-မ ရေးရာ

ဇယား (၃၉) ကျား-မ ရေးရာ

စဉ်	ကျေးရွာ၏လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးစေရေးအတွက် အမျိုးသမီးများ၏စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်သင့်သော အချက်များ	ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးပွဲတွင် တက်ရောက်သူ များမှ မှန်သည်ဟု ယူဆသော တစ်ခုကို ရွေးပေးပါရန်	
၁	ကျေးရွာစီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်တွင်အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပါဝင်မှု/ခေါင်းဆောင်မှု	ရှိ✔	မရှိ☐
၂	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့်အဖွဲ့အစည်းများ တွင်အမျိုးသမီးများတက်ကြွစွာပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု	ရှိ✔	မရှိ☐
၃	လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်း ကျေးရွာအတွင်းရှိ မိန်းကလေးများ/အမျိုးသမီးများအား သံသယဖြစ်ဖွယ် အကြမ်းဖက်မှု (သို့) တိုင်ကြားမှုများ	ရှိ☐	မရှိ✔
၄	အမျိုးသမီးရေးရာ အကြမ်းဖက်မှုများအတွက် ဥပဒေနှင့် တရားမျှတမှုဆိုင်ရာများအတွက် လူထု၏အသိအမြင်ရှိမှု	ရှိ✔	မရှိ☐
၅	အမျိုးသမီးများ သတင်းအချက်အလက်နှင့် သင်တန်းများ လက်လှမ်းမီမှု (ဥပမာ- စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာတိုးချဲ့ပညာပေး ဝန်ဆောင်မှုများ၊ အိမ်တွင်းမှု သက်မွေးသင်တန်းများ၊ ဘေးအန္တရာယ်ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုနှင့်အသိအမြင်မြှင့်တင်ခြင်းများ)	ရှိ☐	မရှိ✔
၆	အမျိုးသမီးများ၏ ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုများ လက်လှမ်းမီမှု	ရှိ✔	မရှိ☐
၇	စိုက်ပျိုးရေးနှင့်စိုက်ပျိုးရေးမဟုတ်သော ကဏ္ဍများတွင် အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးများအတွက် တူညီသော အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ	ရှိ☐	မရှိ✔
၈	အိမ်ထောင်စု (သို့) ကျေးရွာထက်ကျော်လွန်၍ အမျိုးသမီးများ၏ ဦးဆောင်လှုပ်ရှားမှု	ရှိ☐	မရှိ✔

ရင်းမြစ် … (၁) အဖွဲ့အစည်းများစာရင်း၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာရှိ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်တွင် အမျိုးသမီးများ ပါဝင်ခြင်းမရှိပါ။ သို့သော် ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများတွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာပါဝင်ကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အမျိုးသမီးရေးရာအကြမ်းဖက်မှုများ မရှိပါ။ အမျိုးသမီးရေးရာအကြမ်းဖက်မှုများအတွက် ဥပဒေနှင့် တရားမျှတမှုဆိုင်ရာများကိစ္စရပ်များတွင် ကျေးရွာလူထုသည် အသိအမြင်ရှိပါသည်။

(ဠ) အခြေခံ အဆောက်အဦများ အခြေအနေ

(ဠ-၁) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၀) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု အခြေအနေ

လမ်းအမျိုးအစား	အမျိုးအစား	အရည်အသွေး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု	လမ်းအရှည် (မိုင်)	ဘေးအန္တရာယ်များကြောင့်ပျက်စီးမှုရှိပါကဖော်ပြရန်
ရွာတွင်းလမ်း	၁□ ၂✔ ၃□ ၄□ ၅□	ကောင်း□ သင့်✔ ညံ့□	၆ လမှ ၁နှစ် □ ၂ နှစ်မှ ၅နှစ် □ ၅နှစ်အထက်✔	ပွင့်လင်းရာသီ □ တစ်နှစ်ပတ်လုံး✔	၀-၁ မိုင်✔ ၁-၅ မိုင်□ ၅-၁၀ မိုင်□ ၁၀မိုင် အထက်□	ရှိ□ မရှိ✔
ချဉ်းကပ်လမ်း	၁□၂□ ၃□ ၄□ ၅□	ကောင်း□ သင့်□ ညံ့□	၆ လမှ ၁နှစ်□ ၂ နှစ်မှ ၅နှစ်□ ၅နှစ်အထက် □	ပွင့်လင်းရာသီ □ တစ်နှစ်ပတ်လုံး□	၀-၁ မိုင်□ ၁-၅ မိုင်□ ၅-၁၀ မိုင်□ ၁၀မိုင် အထက်□	ရှိ□ မရှိ□
ရွာချင်းဆက်လမ်း	၁□၂□ ၃□ ၄□ ၅□	ကောင်း□ သင့်□ ညံ့□	၆ လမှ ၁နှစ်□ ၂ နှစ်မှ ၅နှစ်□ ၅နှစ်အထက်□	ပွင့်လင်းရာသီ □ တစ်နှစ်ပတ်လုံး□	၀-၁ မိုင်□ ၁-၅ မိုင်□ ၅-၁၀ မိုင်□ ၁၀မိုင် အထက်□	ရှိ□ မရှိ□
ကုန်ထုတ်လမ်း	၁✔ ၂□ ၃□ ၄□ ၅□	ကောင်း□ သင့်✔ ညံ့□	၆ လမှ ၁နှစ် □ ၂ နှစ်မှ ၅နှစ် □ ၅နှစ်အထက်✔	ပွင့်လင်းရာသီ □ တစ်နှစ်ပတ်လုံး✔	၀-၁ မိုင်✔ ၁-၅ မိုင်□ ၅-၁၀ မိုင်□ ၁၀မိုင် အထက်□	ရှိ□ မရှိ✔

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။မြေသားလမ်း-၁၊ ကျောက်ခင်းလမ်း-၂၊ ကျောက်ချောလမ်း-၃၊ ကွန်ကရစ်-၄၊ ကတ္တရာလမ်း-၅။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာ၏ ရွာတွင်းလမ်းမှာ ကျောက်ခင်းလမ်းဖြစ်ပြီး လွန်ခဲ့သော (၆)နှစ်ခန့်က ဖောက်လုပ်ခဲ့ပါသည်။ လမ်းမိုင်အရှည်(၁)မိုင်ဝန်းကျင်ရှိပြီး တစ်နှစ်ပတ်လုံးသွားလာရပါသည်။

(၄-၂) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု

ဇယား(၄၁) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု

တံတား အမျိုးအစား	အရွယ်အစား (အလျား၊အနံ၊အမြင့်)	အရည်အသွေး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု	ဘေးအန္တရာယ်များကြောင့် ပျက်စီးမှုရှိပါက ဖော်ပြရန်
ဆိပ်ခံ တံတား	-	ကောင်း□ သင့်□ ညံ့□	၆လမှ ၁နှစ်□ ၂နှစ်မှ ၅နှစ်□ ၅နှစ် အထက်□	ပွင့်လင်းရာသီ □ တစ်နှစ်ပတ်လုံး □	ရှိ□ မရှိ□
ကွန်ကရစ် တံတား	-	ကောင်း□ သင့်□ ညံ့□	၆လမှ ၁နှစ်□ ၂နှစ်မှ ၅နှစ်□ ၅နှစ် အထက်□	ပွင့်လင်းရာသီ □ တစ်နှစ်ပတ်လုံး □	ရှိ□ မရှိ□
သစ်သား တံတား	-	ကောင်း□ သင့်□ ညံ့□	၆လမှ ၁နှစ်□ ၂နှစ်မှ ၅နှစ်□ ၅နှစ် အထက်□	ပွင့်လင်းရာသီ □ တစ်နှစ်ပတ်လုံး □	ရှိ□ မရှိ□
ကြိုးတံတား	-	ကောင်း□ သင့်□ ညံ့□	၆လမှ ၁နှစ်□ ၂နှစ်မှ ၅နှစ်□ ၅နှစ် အထက်□	ပွင့်လင်းရာသီ □ တစ်နှစ်ပတ်လုံး □	ရှိ□ မရှိ□
ဝါးတံတား	-	ကောင်း□ သင့်□ ညံ့□	၆လမှ ၁နှစ်□ ၂နှစ်မှ ၅နှစ်□ ၅နှစ် အထက်□	ပွင့်လင်းရာသီ □ တစ်နှစ်ပတ်လုံး □	ရှိ□ မရှိ□
ရေပြွန်	-	ကောင်း□ သင့်□ ညံ့□	၆လမှ ၁နှစ်□ ၂နှစ်မှ ၅နှစ်□ ၅နှစ် အထက်□	ပွင့်လင်းရာသီ □ တစ်နှစ်ပတ်လုံး □	ရှိ□ မရှိ□
ရေကျော်	-	ကောင်း□ သင့်□ ညံ့□	၆လမှ ၁နှစ်□ ၂နှစ်မှ ၅နှစ်□ ၅နှစ် အထက်□	ပွင့်လင်းရာသီ □ တစ်နှစ်ပတ်လုံး □	ရှိ□ မရှိ□

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် တံတားတည်ဆောက်ထားခြင်းမရှိပါ။

(၄-၃) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၄၂) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး(အသုံးမပြုပါက အကွာအဝေး (မိုင်) အကွက်အောက်ရှိ အသုံးမပြုပါ အကွက်တွင် ✔ ခြစ်ပါ။)

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး(မိုင်)	ယာဉ်အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု
မြစ်ကြောင်း	၀ မှ ၁၀ မိုင်☐ ၁၁ မှ ၂၀ မိုင်☐ ၂၁ မှ ၅၀ မိုင်☐ ၅၀မိုင် အထက်☐ အသုံးမပြုပါ✔	၁☐ ၂☐ ၃☐	ပွင့်လင်းရာသီ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐
ပင်လယ်ရေကြောင်း	၀ မှ ၁၀ မိုင်☐ ၁၁ မှ ၂၀ မိုင်☐ ၂၁ မှ ၅၀ မိုင်☐ ၅၀မိုင် အထက်☐ အသုံးမပြုပါ✔	၁☐ ၂☐ ၃☐	ပွင့်လင်းရာသီ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐
အခြား(ချောင်း၊ မြောင်း၊ အင်း၊ အိုင်)	၀ မှ ၁၀ မိုင်☐ ၁၁ မှ ၂၀ မိုင်☐ ၂၁ မှ ၅၀ မိုင်☐ ၅၀မိုင် အထက်☐ အသုံးမပြုပါ✔	၁☐ ၂☐ ၃☐	ပွင့်လင်းရာသီ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ ၁ " လှေ၊ သမ္ဗာန်၊ ၂- စက်လှေ၊ ၃- သင်္ဘော။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် မြစ်ကြောင်း၊ပင်လယ်ရေကြောင်း၊ ချောင်း၊ မြောင်း၊ အင်း၊ အိုင်များ အသုံးပြုခြင်းမရှိပါ။

(၄-၄) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၄၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုးအစား	လှေ၊ သမ္ဗာန်	စက်လှေ	စက်ဘီး	မော်တော်ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီးဆိုင်ကယ်	ထော်လာဂျီ	ကား	မြင်းလှည်း	နွားလှည်း
အရေအတွက်	-	-	၁၀	၇၀	-	၅	၃	-	-

ရင်းမြစ် ... အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတို့ကျေးရွာတွင် ကုန်းလမ်းတစ်မျိုးတည်းကိုသာ အသုံးပြုကြပြီး စက်ဘီး ၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်၊ ထော်လာဂျီနှင့် ကားတို့ကို အသုံးပြု၍ သယ်ယူပို့ဆောင်ကြပါသည်။

(၅) **လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု**

ဇယား (၄၄) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင်စု	အမျိုးသမီး ဦးဆောင် သော အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ်	အခက်အခဲ
မဟာဓာတ်အားလိုင်း	၅၆	-	ကောင်း▢ သင့်✔ ညံ့▢	ရှိ▢ မရှိ✔
ဆိုလာစနစ်	၂၃	-	ကောင်း▢ သင့်✔ ညံ့▢	ရှိ▢ မရှိ✔
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်	-	-	ကောင်း▢ သင့်▢ ညံ့▢	ရှိ▢ မရှိ▢
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်	-	-	ကောင်း▢ သင့်▢ ညံ့▢	ရှိ▢ မရှိ▢
လေစွမ်းအင်	-	-	ကောင်း▢ သင့်▢ ညံ့▢	ရှိ▢ မရှိ▢
ဇီဝလောင်စာ	-	-	ကောင်း▢ သင့်▢ ညံ့▢	ရှိ▢ မရှိ▢
အမျိုးအမည်ခွဲခြားဖော်ပြခြင်း မပြုနိုင်သောလျှပ်စစ်ဓာတ်အား ပေးစနစ်	၂၅	-	ကောင်း▢ သင့်▢ ညံ့✔	ရှိ▢ မရှိ✔
လျှပ်စစ်မီး အသုံးမပြုနိုင်သော	-	-	X	X

ရင်းမြစ် ...(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း– ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင်လျှပ်စစ်မီးရရှိသော်လည်း အိမ်ခြေတစ်ဝက်ခန့်မှာ အသုံးမပြုနိုင်သေးပါ။ အချို့အိမ်ထောင်စုများမှာမိမိတို့အစီအစဉ်ဖြင့် ဆိုလာမီးများကိုသာ အသုံးပြုကြပြီး အချို့အိမ်ထောင်စုများမှာ ဖယောင်းတိုင်မီးများကိုသာ အသုံးပြုကြရပါသည်။

(၃) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာ

ဇယား (၄၅) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာအခြေအနေ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	ဂြိုလ်တုစလောင်း	အင်တာနက် လက်လှမ်းမီသည့် အိမ်ထောင်စု
အရေအတွက်	၁၀၅	၁၀	၆၅	၅၀	၅၀

ရင်းမြစ် ... အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာသည် ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်များ ရရှိရန် အတွက် ဖုန်း၊ ရေဒီယို၊ တီဗွီ၊ ဂြိုလ်တုစလောင်းနှင့် အင်တာနက်တို့ကို အသုံးပြုပြီး သတင်းအချက်များ ရယူလျက်ရှိပါသည်။

(ဃ) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၆) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး ဆိုင်ရာများ	ဝန်ဆောင်မှု
လူငယ်များအနားယူအပန်းဖြေရန်နေရာများ ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲများရှိခြင်း	ရှိ✔ မရှိ▢ မဖြေဆို▢
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ကောင်း✔ သင့်▢ ညံ့▢
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ကောင်း✔ သင့်▢ ညံ့▢
အားကစားနှင့်ကာယလေ့ကျင့်ခန်းများပြုလုပ်ရန် နေရာနှင့်အထောက်အကူပြုပစ္စည်းများရှိခြင်း	ကောင်း▢ သင့်✔ ညံ့▢ မဖြေဆိုပါ▢
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ကောင်း▢ သင့်✔ ညံ့▢ မဖြေဆိုပါ▢
ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံများနှင့်ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်းတွင်ပါဝင်မှု	မရှိ▢ နည်း✔ များ▢
စိတ်ဝင်စားရာများကိုမိမိကိုယ်တိုင်လေ့လာသင်ယူ နိုင်မည့်နေရာများ၊လူငယ်ရိပ်သာများ၊စာကြည့်တိုက် များစသည်တို့တွင်ဝင်ရောက်လေ့လာသင်ယူနိုင်ခြင်း	ရှိ▢ မရှိ✔ မဖြေဆို▢

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် လူငယ်အဖွဲ့များမှာ လူမှုရေး၊ ဘာသာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများတွင် တက်ကြွစွာပါဝင်ကြပါသည်။

(ဏ) ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး အခြေအနေ

(ဏ-၁) လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၄၇) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှုအထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ကျား	မ
တယ်လီဖုန်းလိုင်း၊တယ်လီဖုန်းတာဝါတိုင်များ၊ ကြေးနန်းလိုင်း၊အင်တာနက်လိုင်း၊ ရုပ်မြင်သံကြားလိုင်း၊ ရေဒီယိုလိုင်း စသာဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက် ဖြန့်ဝေခြင်းဆိုင်ရာအထောက်အကူပြုအဆောက်အဦများရှိခြင်း	ရှိ✔ မရှိ☐ မဖြေဆိုပါ☐	ရှိ✔ မရှိ☐ မဖြေဆိုပါ☐
အာမခံလုပ်ငန်းများ၏ဝန်ဆောင်မှုများကိုရရှိနိုင်ခြင်း	ရှိ✔ မရှိ☐ မဖြေဆိုပါ☐	ရှိ✔ မရှိ☐ မဖြေဆိုပါ☐
လူထုအခြေပြုသဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချရေးအစီအစဉ်	ရှိ☐ မရှိ✔ မဖြေဆိုပါ☐	ရှိ☐ မရှိ✔ မဖြေဆိုပါ☐
ဆိုင်ကလုန်း (သို့) အရေးပေါ်အခြေအနေအကာအကွယ်များနှင့် လက်လှမ်းမီခြင်း	ရှိ✔ မရှိ☐ မဖြေဆိုပါ☐	ရှိ✔ မရှိ☐ မဖြေဆိုပါ☐
မှုခင်းများကာကွယ်တားဆီးလျော့ချရေးအတွက် ရဲဘက်ဆိုင်ရာများမှဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်း	ရှိ☐ မရှိ✔ မဖြေဆိုပါ☐	ရှိ☐ မရှိ✔ မဖြေဆိုပါ☐
မီးဘေးအန္တရာယ်ကာကွယ်ခြင်းဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများနှင့် လက်လှမ်းမီခြင်း	ရှိ✔ မရှိ☐ မဖြေဆိုပါ☐	ရှိ✔ မရှိ☐ မဖြေဆိုပါ☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးလက်ဒေသတည်ငြိမ်အေးချမ်းစွာနေထိုင်နိုင်ရေးအတွက် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်မှုများကို နာခံလျက်ရှိပြီး ရပ်မိရပ်ဖများ၏ သွန်သင်မှုများကြောင့် စည်းလုံးညီညွတ်စွာနေထိုင်လျှက်ရှိပါသည်။

(ဏ-၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၈)	မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

	လူကုန်ကူးမှု	ခိုးမှု	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	အကြမ်းဖက်မှု
မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ	စိုးရိမ်ရသည် ▢ သာမန် ▢ မရှိ ✔	စိုးရိမ်ရသည် ▢ သာမန် ▢ မရှိ ✔	စိုးရိမ်ရသည် ▢ သာမန် ▢ မရှိ ✔	စိုးရိမ်ရသည် ▢ သာမန် ▢ မရှိ ✔

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် လူကုန်ကူးမှု၊အကြမ်းဖက်မှုများ၊ခိုးဆိုးလုယက်မှုနှင့် မူးယစ်ဆေးဝါး သုံးစွဲမှုမရှိပါ။ အရက်၊ဆေးလိပ်တို့ကိုသာ သုံးစွဲကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

ကိုးကားစာရင်း

၁။ သမဝါယမနှင့်ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်း၊ လမ်းညွှန်စာအုပ် ၂၀၂၂ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ

၂။ ဟသ်ာတမြို့နယ်၊ ဒသသမျှောင်ကျေးရွာတွင် ၂၀၂၃ခုနှစ်၊ ဇွန်လတွင် ကျင်းပခဲ့သော ကျေးရွာ အခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းမှ မှတ်စုများ၊

၃။ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ ကျေးရွာဆိုင်ရာ ရည်ညွှန်းမှတ်တမ်းစာအုပ်၊